

منتدى إقرأ الثقافي
www.iqra.ch@moutada.com

شہوانی ئیرقا

AQUAPARK SPA HOTEL

Aquatic

کہ مال سہ عدی

شەوانى ئىرىقان
كەمال سەعدى

رۆمان

شەوانی ئیریقان

کەمال سەعدی

هەریمی کوردستان

٢٠٢٣

۱۴ × ۲۱ سم

سەعدى، كەمال سەعدى

رۇمانى شەۋانى ئېرىقان / كەمال سەعدى / پىداچوونەۋەو رېئووس:

ساير رەشىد / چاپخانىە دانىشفەر ۲۰۲۳.

۱۸۴ لاپەرە.

ناۋى كىتەپ: شەۋانى ئېرىقان

بىلەت: رۇمان

دانەر: كەمال سەعدى

دېزائىنى ناۋەزۇك و پىرگ: سەرباز

پىتچىن: نووسەر خۆى

رېئووس و ھەلەچنى: ساير رەشىد

چاپخانىە: تاران

چاپ: چاپى يەكەم، تاران ۲۰۲۳

تېراژ: ۵۰۰ دانە

نرخ: (۴۰۰۰) دىنار

شۈبىنى چاپ : چاپخانىە دانىشفەر - ھەۋلىر

لە بەرتۈە بەرەبەت گىشى كىتەپخانىە گىشتەكان
ژمارەى سېاردنى (۲۶۶) سالى (۲۰۲۳) ى پىدراۋە

مافى لە چاپدانەۋەى بۇ نووسەر پارىزراۋە.

ناوەرۆك

لاپىرە	بابىت
٦	باغى شار
٩	بەرتىكەوتىن
١٨	بەرەو شارۋىچكەى خودا ئافەرىن
٢٧	ئاتاشا
٣٣	Energy Club
٥٠	دەرياچەى سىفان
٥٧	دلىجان
٦٦	شەونكى سوور
٨١	هانرا پتوتيان ھوراپىراك
١٠١	گۆرەپانى ئازادى
١١٤	شەونكى پەمەبى
١١٩	رادىۋى ئىرىفان
١٢٥	پانەى شەوانى دىقا
١٣٣	گەراپنەوۋە
١٤٩	بىمارستانى مىلاد
١٥٢	كوچەى پلىتەن
١٧٦	مەزارى ھەسەن زىرەك
١٨٤	سىقى نووسەر

باغى شار

ئىۋارە بوو، لە گەل ئەمجد مەندىل لە ناو باخچە كە
دانىشتبوم، فەرھاد كە مەنى بىنى، شۆيى خۆى گواستەو و ھاتە
لامان دانىشت: ئەو ھەرچەندە تەمەنى لە سەرۋى ھەفتا سالىدا
بوو، بەلام لە گەل ئەمەش دا كەسكى بە زەوق و رۆمانسى. بوو،
بەلام لە بەر ئەو ھى لە خانەوادەى كى دەولەمەند بوو، بۆيە ناو ھە
لە بەر چاۋون دەبوو و گەشتى بۆ دەرەۋى ولات دەكرد. گوڭى لەو ھە
نەبوو ئەو ولاتەى كە بۆى دەچىت، پىشتىر بىنيويەتى، ياخود نا،
بەلایە ھە گەل ئەو ھى شۆيى رابواردنى خۆشى لىبىت و پىرپىت لە
ژنى جوان. ھەرچەند گەشتىاران زياتر لە ھەرزى ھاۋىندا گەشت
دەكەن، بەلام ئەو پىچەوانەى گەشتىاران، كاتىكى دىيارىكراۋى بۆ
گەشتكردن نەبوو. ھەر كاتىك ئارەزوۋى بىكردبا گەشتى دەكرد، بە
تايبەتى لە مانگى رەمەزەندا گەشتى دەكرد و دەپوت (ئەو شۆيەنەى
بۆيان دەچم خەلكە كەى موسلمان نىن و نازانن رۆزوو گرتن چى،
لەوئى ئازاد دەبم).

زەرفىكى بە دەستەو ھەبوو، بەرزى كەردەو و روى لە من كەرد و
وتى: دەزالى ئەم زەرفە چى تىدايە؟

وتم: نازانم چى تىدايە.

دەستى خستە ناو زەرفە كە و ھەندىك بازن و ئەنگوستىلە و
ملوانكەى لە ناو دەھىنا، دايە دەستم و وتى: ئەو شتانەم كرىو،
لە گەل خۆم دەيانبەم بۆ ئەرمىنيان بە دىيارى دەيدەمە ھاۋرى
ژنە كانم.

زەرفە كەم لى ۋە رگرت و سەيرى نرخی شتە كانم كردن كه له سەر
پارچه كاغەزىكى بچووك له سەريان نووسرابوون نرخە كانيان به يۆرۆ
بوو، زۆر گران بوو، پىم وت: چۆن دلت دى ئەو ديارىيه
گرانبه هايرانه يان بۆ بهيت؟

به پىكه نينه وه وتى: وا نيه كه تى ده گەى.

وتم: ئەدى چۆنه؟

وتى: هاوړپيه كم هه يه، له نځه ى ئه وروپى ده فرۆشيت،
هه رجارىك له ئه وروپا بارى بۆ ديت، پىم وتوو ه ئه م جوړه شتانه م
بۆ دابنيت. به نرخیكى زۆر كه م لى ده كړم، له گەل نرخی شتە كانى
سەر عەرەبانە كانى شىخە لا جياوازيكى ئه وتوى نيه.

منيش وتم: دياره به نيازى به م زوانه گەشت بكهيت؟

وتى: دويځى پاسپورته كه م دايه كو مپانياى پاندا، بۆ وه رگرتنى
فيزه ى ئه رمينيا و دوو باره ى ئيران.

منيش وتم: فيزه ى ئيران بۆ؟

وتى: ئه مجاره له ئيرانه وه به ريځا ى وشكانى ده پومه ئه رمينيا.

وتم: بىزار نابيت ريځا ى دوو ولات بېريت تا ده گه يته ئه رمينيا؟

وتى: زانياريم له سەر كۆكردۆته وه، له مهرزى حاجى ئۆمه رانه وه
تا شارى ئىرىفان دوانزه بۆ سيانزه كاتزمير ده بى، حەزە كه م شارە كانى
ئىرانيش ببينم.

ئيمه له و قسانه دا بووين، نه وزاد دۆخين و عيزه دين چاو حيز
هاتن و لامان دانىشتن. نه وزاد دۆخين كه چاوى به بازن و

ئەنگۈستىلەكان كەوت، رووى لە فەرھاد كەرد و پىي وى: دەلىي بە
نيازى گەشتكردنى بۆيە ئەم ديارىانەت كەيوە؟

فەرھادىش وى: داواي فېزەي ئىران و ئەرمىنىام كەردووە،
بگەرېتەووە دەپۆم.

نەزاد دۆخىن كە ئەمەي گوى لى بوون رووى لە من كەرد و وى:
بۆچى ئىمەش نەچىن؟

منىش وتم: دوو مانگ نابىت لە ئەرمىنىا گەراومەتەووە، بەلام لە
بەر دلى تۆ دىم.

ئامازەي بۆ عېزەدىن چاۋ حېز كەرد و وى: عېزەدىن چاۋ حېزىش
لە گەلمان دىت.

منىش وتم: لە ئەرمىنىا ئەوم بىنى، لە گەل ھاۋرېيە كى ھاتبوو،
زۆربەي ئىۋاران لە مەيدانى كۆمارى يەكتىمان دەبىنى. پىم خۆشە
لە گەلمان بىت. كە وام وى، عېزەدىن چاۋ حېز وى: شەرەف مەندم
لە گەل ئىۋە گەشت بگەم.

ئەمجد مەندىل كە زانى ھەر سىكمان گەشت دەكەين و ئەو
ماۋەيە بە تەنيا دەمىنېتەووە وى: منىش لە گەلتان دىم.

ئىتر ئەو ھەبوو رۆژى دواتر ھەر چوارمان چۈينە كۆمپانىي پاندا و
پاسپۇرتەكانمان دانى بۆ ئەو ھەي فېزەي ئەرمىنىاۋ دووبارەي ئىرانمان
بۆ ھەربىگرن.

بەرىكەۋىتىن

دۋاي ئەۋەى فېزەى ئىرانى بۇ چوون و ھاتنەۋە و فېزەى
ئەرمىنىيەمان وەرگرت، بۇ رۇزى دۋاي پىش رۇزەلات چوۋىنە
تەرمىنەل و بە پاسى كۆمپانىيەى لاۋان چوۋىنە مەرزى حاجى
ئۆمەرەن.

ھەندىك خۋاردىنى وشك و پىداۋىستى ترمان لە گەل خۇمان بىرد،
تا لەۋى خۇمان خۋاردىن ئامادە بىكەن.

پىش ئەۋەى بەرى بىكەۋىن، تەلەفۇنم بۇ محەمەد كۆسە كىرد و
پىم وت كە پىش نىۋەرۇ لە مەرز ئامادەپىت. محەمەد كۆسە خەلىكى
شارى خانى بوو، ئۆتۆمبىلىكى بىجۋى سالۋنى ھەبوو، لە مەرزى
تەمەرچىنى ئىرانى ئىشى دە كىرد. گەشتىارانى لە مەرز ھەلدەگرت و بۇ
شارەكانى تىرى ئىرانى دە بىردن. لە بەر ناشىرىنىيە كەى و بى
موۋىيە كەى، شوڧىرەكانى مەرز پىيان دەوت محەمەد كۆسە،
ھەندىكىشىان بە مەيمون بانگىان دە كىرد. بەلام وىراى ئەو
ناشىرىنىيەشى كەسىكى ئىسك سووك و خوتىن شىرىن بوو، بە قسە
خۇشەكانى زوۋ دەچوۋە ناۋ دىلان.

كاتىزىمىر دەى بەيانى گەشتىنە مەرزى حاجى ئۆمەرەن، تا
پاسپۇرتە كانمان مۇركىرد و جانناكانىان پىشكىن و ھەردوۋ مەرزى
حاجى ئۆمەرەن و مەرزى تەمەرچىنمان بىرى، كاتىزىمىر يانزەى لادا.

كە لە ھەولېر بەرې كەتتووين، نانې بەيانىمان نەخواردبوو، بە
مەھەد كۆسەم وت: كە گەشتىنە شارى ورمى، لابلە
رىستورانتيك، نانې نيوەرۇ لەوى دەخوين.

ئەويش وتى: تا دەگەينە شارى خانى زۇرى نامىنى بۇ نيوەرۇ،
لەوى لادەدەينە رىستورانتيك، تەكى مېشك و كەبابى باشى ھەيە،
نانې نيوەرۇ لەوى دەخوين، چونكە تا دەگەينە شارى ورمى نىكەي
سى كاترمېرمان پى دەچىت.

نەزاد دۇخىنىش بېرۇكە كەي پى باش بوو، وتى مەھەد راست
دەكات، تا دەگەينە ورمى خۇمان پى راناگېرىت. باشترە لە خانى
نانە كەمان بخوين، ئىنجا بە ئىسراحت بۇ سنوورى ئەرمىنىا بەرې
بەكەوين.

لە مەھەد كۆسەي شوڧېرم پىرسى وتم: لە گەل خۇپىشاندان لە
دزى رۇئى ئىران لەچىدان؟

وتى: لەو رۇزەۋەي ژىنا ئەمىنى دانىشتووى شارۇچكەي سەقز لە
رېكەوتى ۲۰۲۲/۹/۱۳ لە تاران بە بىانووى نەگونجاۋى
حىجابەكەي لە لايەن پۇلىسى. ئاداپى حكومەتى كۆمارى ئىسلامى
ئىران دەستبەسەر كرا و بە ھۆى ئەشكەنجەۋ لېدان كەوتە
نەخۇشخانە و دواى سى رۇز لە رېكەوتى ۲۰۲۲/۹/۱۶ لە
نەخۇشخانەي كەسرا لە تاران گىيانى لە دەستدا، بەو ھۆيەۋە خەلكى
لە زۇربەي شار و شارۇچكەكانى ئىران، رۇاونەتە سەر شەقام و
دروشمى (ژن، ژيان، ئازادى) بىيان لە دزى رۇئىم بەرز كىردۆتەۋە. لەو
رۇزەۋە تا ئىستا خۇپىشاندانەكان بەردەۋامن و پياۋەكانى رۇئىمىش بە
تايبەتى ھىزى پاسداران كەوتوونەتە گىيانى ئەو خەلكە و بىرىندار و
كوژراۋىش ھەيە.

منىش وتم: ئىۋە چى دەكەن، لە پەرچە كىردارى پىاۋانى رزىم
ناترسىن؟

وتى: من بەش بە خالى خۆم لە ترسى شەپەف و نامووسى خۆم،
ھاۋسەرەكەم و منالەكانم بىردۆتەۋە مالى خەزورم و ھەموومان
لەۋى كۆدەبىنەۋە. ئەگەر رووداۋىكى نەخۋازراۋىش رووبدات، بە
ھەموومان روو بە روۋى دەبىنەۋە.

ئەۋەبوو، بە دەم قسە كىردنەۋە گەشىتىنە شارۋچكەى خانى،
دوكان و شوئىنە بازىرگەنىيەكان كراۋە بوون و ناو بازار لە قەلەبالغىان
جمەى دەھات.

بە محەمەد كۆسەى شوفىرم وت: بەر لەۋەى بەرى بىكەۋىن، لە
ھەولېر پىيان وتىن (چونتان بۆ ئەرمىنىيا بە ناو خاكى ئىران لەم كات و
ساتەدا شتىكى باش نىيە، گشت كەنالەكانى راگەياندىن باسى
خۆپىشاندىنى جەماۋەرى دەكەن و دەلېن بارودۆخى ئەمنى ئىران لەۋ
پەرى خراپىدايە و لە ھەر چىركەيە كىدا دەتەقېتەۋە). كەچى ئەۋەى
ئىمە دەبىنىن، لېرە زىان ئاسايىيە و ھەر كەستىك خەرىكى ئىشوكارى
خۆيەتى.

ئەۋىش وتى: مىدىكان ھەندىك زىدەروپىيان تىا كىردوۋە،
بارودۆخى ئەمنى بەۋرادەيە خراپ نىيە، كە ئەۋان باسى دەكەن،
سەرەتا بە رۆزىش خۆپىشاندىن دەكرا، بەلام ئىستا تەنھا بە شەۋ
خۆپىشاندىن دەكىت.

بەم شىۋەيە گەشىتىنە سەنتەرى بازارى خانى، محەمەد كۆسە
ئۆتۈمبىلەكەى لە بەردەم رىستوراننىك راگرت و وتى: ئەم
رىستوران تە خۋاردىنى خۆشى ھەيە، بە تايىبەتى تىكە و كەبابەكەى
ۋەكو تىكەۋ كەبابى ھەولېرە، نانى نىۋەرۋ لېرە دەخۆين و دواتر بەرى
دەكەۋىن.

منىش وتم: لىرە بۇ سەر سنوورى ئەرمىنيا چەند كاترۇمىرمان پى
دەچىت؟

وتى: ئەگەر رووداۋىكى نەخوازراۋ نەيەتە پىشمان، دواى شەش
كاترۇمىرى تر دەگەينە جى.

نانى نيوەرۇمان خوارد و بەرىكەوتىن. كەگەيشتىنە شارى ورمى،
نەچوۋە ناۋشار، بە ناۋچەيە كدا رۇيشت، بە گەورەپى لىتى
نووسرابوو (بلو). نەوزاد دۇخىن كە چاۋى بە تابلىۋى نووسىنە كە
كەوت، رووى لە محەمدى شوفىر كىرد و پىي وت: چما بە شەقامى
بەردەم بلوۋەۋە دەچىنە ئەرمىنيا؟

ئەۋىش وتى: ديارە پىشتر ھاتوۋىت بۇ ئىرە؟

وتى: ھاورپىيە كم خانوۋىكى لىرە ھەيە، چەند جارېك مى داۋەت
كردوۋە، ئەم شوپنە ژنى چىژ فروشى لىيە، جارېك بە تەنيا ھاتم،
ھاورپىيە كم لىرە نەبوو، ژوورېكم گرت، خاۋەن مالە كە لە نھۆمى
خوارەۋە بوو، ژوورېكى لە نھۆمى سەرەۋە پىدام. چەند ژنىكى لە بەر
دەست بوو، پىي وتم (ئەقلىت كامەيان دەگىت، بىبە ژوورى خۆت
و سىكىسى لە گەل بكە).

منىش وتم: ئەۋەى تۇ باسى دەكەيت، لە ئەۋروپاش نىيە،
تەنانت لە يانەكانى شەۋانىشدا ژنە چىژفروۋشەكان لە شوپنى
كاركردنيان كارى لە شفرۋشى ناكەن.

ئەۋىش وتى: تا نەجىت بىروا ناكەيت، منىش يەكەم جار كە
چوۋمە ئەۋى، سەرم سورما، بەلام دواپى بۆم دەر كەوت ئەۋ شوپنە
رېك ۋەكو گوندى لوبنانى لاي خۇمانە، زۆرېك لە ژنانى ئەۋ شوپنە
خەرىكى كارى لە شفرۋشىن.

دوورى نىوان شارى ورى و (سەلماس) حەفتاوپىنچ كىلو مەتر بوو، بە دەم قەسە كەردن و گالتەو گەپەو، نەمانزانى ئەو ماوئە چۆن تەواو بوو، دواى ئەوئ گەشتىنە شارۆچكەى (خوى) ئەو شارۆچكەىەش سى و پىنچ كىلو مەتر لە شارى سەلماسەو دوور بوو. كە گەشتىنە ئەوئ، شوپىرە كەمان هەناسەىە كى درىزى هەلكىشاو وتى: نىكەى دوو سال لەم شارۆچكەى سەرباز بووم.

منىش وتم: لە شەرى عىراق و ئىران؟

وتى: من لە تەمەنى ئىو نىم، كە شەرى ئىران و عىراق رویدا مېرد منداڵ بووم.

منىش وتم: كە ناوى سەربازىت هات ژنت هېنابوو؟

وتى: چاك بوو ژنم نەبوو، دەنا بۆم زۆر زەحمەت دەبوو.

دواى ئەو گەشتىنە شارۆچكەى (جلفا) كە چل و دوو كىلو مەتر لە شارۆچكەى (خوى) دوور بوو. تا گەشتىنە ئەوئ، لە بەر تەسكى شوئە كە، قاچە كانم رەق ببوون، بە محمەدى شوپىرم وت: ئەگەر دەزانى زۆرمان ماو بگەىنە مەرزە كە، لە شوئىنك رابگرە، هېچ نەبى ئاوىكى سارد و چاىەك بخۆئەو.

ئەوئش وتى: شەست و پىنچ كىلو مەترمان ماو تا بگەىنە مەرزى ئىرانى (خود ئافرىن).

نەوزاد دۆخىنىش وتى: تا چاىەك دەخۆئەو و پشوئىكى كورت دەدەىن، بۆ نوئزى عىشا دەگەىنە جى.

محەمەدى شوپىرىش وتى: تا دەگەنە شارى (ئىرىفان) كاتر مېر دوانزەى شەورەت دەبىت.

نەۋزاد دۇخىنىش روۋى لە من كرد و وتى: دەترسم تا دەگەينه
(ئىرىقان) شوئى حەۋانەۋەمان دەست نەكەۋىت.

منىش وتم: شتى وا چۆن دەپ.

وتى: گوئىت لى نەبوو، كە لەگەل جۆرج قسەمان كرد، وتى لە
بەر هاتنى بە لىشاۋى ھاۋلاتيانى رووسى بۆ ئەرمىنيا، نرخی
شوئىنەكانى حەۋانەۋە گران بوو و بە زەحمەتىش دەست دەكەۋى.

منىش وتم: تۆ بلىلى لە ترسى سەربازى و شەرى ئۆكرانيا
رووسەكان رايان كىردىت؟

وتى: بۆ نا، ئەى لە بىرتە سەربازە كوردەكان لە كاتى شەرى عىراق
و ئىراندا لە سەربازى رايان دەكرد، زۆر كەسىش عىراقىيان بەجى
هېشت و لە رىگای ئىران و توركيائە چوونە ئەوروپا.

وتم: واىە، ئەو كاتە من سەرباز بووم، كاتىك مەشقمەن تەۋاۋ كرد
و يەكەى سەربازىيەكەمان گواسترايەۋە بۆ بەرەكانى جەنگ، لە
شارى ئەھۋاز، رامكرد، خۆم و ھاۋسەرەكەم وىستمان لەگەل
قاچاغچىيەكان بە رىگای توركييا بچىنە ئەوروپا، بەلام لە نىۋەى رىگا
پەشيمان بوومەۋە و ماۋەيەكى زۆر لە گوندەكانى كوردستان مامەۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ئەۋكات من عەرىف فەسىل بووم و
شوئىم باش بوو، بۆيە بىرم لە راكردن نەدەكردەۋە.

من لە تەنىشت شوفىر دانىشتبووم، عىزەدىن چاۋ حىز و
ئەمجد مەندىلم لى ديار نەبوو، ئاورم لە پىشتەۋەى خۆم دايەۋە و
وتم: عىزەدىن چاۋ حىز تۆ و ئەمجد مەندىل بۆ قسەيەك ناكەن؟

ھەردووكيان ورتەيان لىۋە نەھات.

قەسە كەم دووبارە كىردەۋە، نەۋزاد دۇخىن وتى: عىزەدىن چاۋ حىز
و ئەمجدە مەندىل لە حەۋت بارى خەۋدان، ئاڭايان لە ھىچ نىيە.

مەھمەدى شوفىرىش وتى: بە ئاڭايان بىنە، تۈزىكى تر لە جلفا
لادەدەينە رىستوراننىڭ ، پشونكى كورت دەدىن و دەستىش بە ئاۋ
دەگەيەنن.

نەۋزاد دۇخىنىش بە دەنگى بەرز وتى: لە خەۋ ھەستەن پشوو
دەدەين.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: تەنھا چاۋەكانم لە سەر يەك
دانابوون، خەۋم لى نەكەۋتبوو، ئاڭام لى بوو باسى شەرى عىراق و
ئىراننان دەكرد.

منىش وتم: ئەى بۇ پىت نەۋتىن ئەۋكات تۆ چىت دەكرد؟

وتى: خۆزگەم بەۋكاتى، گەنج بووم، لە شارى بەغداد شوفىرى
تايبەتى مۇستەشارىكى فەۋجى خەفیفە بووم، كۆشكىكى گەۋرە لى
گەرەكى زەيۋونە ھەبوو، زۆربەى كات لەۋى ژيانى بە سەر دەبرد و
جاروبارىش دەگەرپايەۋە گۈندەكەى.

منىش وتم: ئەۋە يەك گۈتىم لى بىت يەككىك خۆزگە بە كاتى
شەرى عىراق و ئىران بخوازىت. شتى ۋا چۆن دەبىت، خەلىكى بە
ھۆى ئەۋ شەرە نەگرىسە مالىيان وئران بوو، ھەزاران سەرباز لەۋ
شەرەدا گىيانيان لە دەست دا و كوزران.

بە پىكەنىنەۋە وتى: ۋەكو وتم لە گەرەكى زەيۋونە لە مالى
مۇستەشارەكەم بووم، پىاۋانى ئەۋ گەرەكە زۆربەيان ئەفسەر و
پلەدارى سەربازى بوون، درەنگ دەگەرپانەۋە، ھەندىكىان ژنەكانيان
تەۋاۋ نەبوون، چاۋيان دەگىرا. منىش ئەۋكاتە كورنىكى قۆز بووم،

وہ کو ئیستا دەموچاوم چرچ و لوچاوی نہبوو، ژنیشم نہهینابوو،
رۆژ نہبوو له گەل ژنیک له و ژنانہ نہخەوم.

منیش وتم: ئەوہ لۆیہ بہو تەمەنەش داناکەسیت و ھەر
خەریکی می بازیت.

عیزەدین چاو حیزیش ھەناسە یەکی قولى ھەلکیشا و وتی:
خۆزگەم بہو کاتی، وە کو ئیستا نہبووم، بەی حەب کێرم ھەلدەستا،
جاری وا ھەبوو بە رہپێک سی گانم دەکرد و تەقە ی سەرم دەھات.

ئەمجەد مەندیلێش وتی: وە ی لەو درۆیە ی، ئازەل بە ئازەلێتی
خۆی کە گانیکی کرد، کێری دەنیشیتەوہ و گانی تری پی ناکی.
درۆیە ک بەکە رپی تی بچیتا

ئەویش وتی: تۆ ھەق تە برۆا نہ کەیت، چونکە نہخۆشی
شەکرەت ھە یە و کێرت لە دەبل کوزاوەتەوہ.

ئەمجەد مەندیل قسەکانی عیزەدین چاو حیزی پی خۆش نہبوو،
رووی لە من کرد و وتی: ئەگەر لە بەر تۆ نہبا لە گەل ئەم عیزەدین
چاو حیزە نہدەھاتم.

نەوزاد دۆخینیش وتی: ناوی خوا بیئن، سەلەوات لێبەدن، ئیمە
ھاتووین جەوێکی خۆش بگۆرین خۆ بۆ شەر نہھاتووین.

ئەمە ی وت و رووی لە محەمەدی شوفیر کرد و پی وت: تۆ
باسی خۆت بۆ نہ کردین، ئەوکات چیت دەکرد؟

ئەویش وتی: ئەوکات ناوی سەریازیم نہھاتبوو، شوفیری تراکتۆر
بووم، لەو گوندانە ی رۆژھەلات زەویم بۆ خەلک دەکتیلا و لە گەل
کێژۆلان ریکخەم دەکرد.

منىش وتم: رىكخە چىه؟

وتى: مالتە، چۆن نازانى رىكخە چىه؟

نەوزاد دۆخىنىش وتى: منىش نازانم.

مىھمەد كۆسەش وتى: مەبەستم لىخشاندىنە. نەم دەخستە
ناوى تەنھا بۆم لىدەخشاندىن و خۆم پىز رەھەت دەکردن.

عەزەدىن چاۋ حەزىش بە پىكەنىنەۋە وتى: ۋەزى مىن لە تۆ باشتر
بوو، مىن تابنىم بۆ پال دەدان، ئاۋەكەشم بۆ تى دەکردن.

منىش وتم: مالتان بە قور نە گىرى، ئىۋە چىتان كىردوۋە، ژن و
كىچتان نەھىشتوۋە و عەدمتان كىردوۋن.

ئەمەم وت و مىھمەدى شوفىر ئۆتۆمبىلەكەى لە بەردەم
رىستوراننىك راگرت و وتى: فەرموۋن دابەزن، چايەك دەخۆينەۋە و
دواى پىشۋىكى كورت بەرى دەكەۋىن. ئەگەر خودا ھىچ قەزاۋ
بەلایەكمان بە سەر نەھىتى، كاترۇمىر ھەۋتى شەۋ دەگەينە جى.

بەرەۋ شارۋچكەى خودا ئافەرىن

شارۋچكەى خودا ئافەرىن شەست و پىنج كىلۋمەتر لە
شارۋچكەى جلفا دوورە و كەوتۈتە سەر سنوورى ئەرمىنىا.

دواى كاتزىمىرىك گەيشتىنەجى و چوبىنە مەرزى (نوردوز) ى
ئىرانى، چوبىنە شوپىنى پشكىنىنى جانتاۋ نىشانكردىنى پاسپۇرتە كانمان.
لە ھەۋلىرەۋە ھەندىك زەخىرە و گۆشت و پەنىرى قوتوومان لە گەل
خۇمان ھىناۋو، لە شوپىنى پشكىنىنى جانتاكان، كارمەندى پشكىنىن
كە چاۋى بە كىسەى برىنجە كە كەوت، وتى: نازانن ھىنانى زەخىرە
قەدەغەيە؟

منىش وتم: تەنھا پىنج كىلۋ برىنج و دوو كىلۋ ساۋارمان بۇ
پىداۋىستى خۇمان لە ھەۋلىرەۋە لە گەل خۇمان ھىناۋە.

كىسە برىنجە كەى برد و وتى: ئىستا دەتوانن برۇن.

عيزەدىن چاۋ حىز زۆر ھەۋلى لە گەلدا كە رازى بكات، بەلام بى
سوود بوو.

نەزاد دۇخىنىش وتى: ئەۋ برىنجەمان لە ھەرىمى كوردستانەۋە
ھىناۋە، لە ئىران نەمانكرىۋە، بۇچى لىمان دەگىرنەۋە؟

كارمەندى مەرز زۆر بېياك بوو، ھەر وہلامىشى نەدايەوہ.

ئەمجد مەندىلىش وتى: خۆتانی لەگەل ماندوو مەكەن،
نايداتەوہ، چاوى لىيە بۆ خۆى بىبات، پارەيان زۆر بى نىخ بووہ،
ژايان قورس بووہ، ئەو كىسە برنجە بۆ ئەوان پارەيەكى زۆر
دەكات، بۆيە بردى، دەنا ساوارىش ئازووقەيە، چونكە ھەرزانە،
بەلایەوہ نەچوو.

بەم شىوہە جانناكانمان ھەلگرت و بەرەو مەرزى ئەرمىنيا
بەرىكەوتىن.

لە مەرزى ئەرمىنيا لە كاتى پىشكىن و نىشانكردنى
پاسپۆرتەكانمان، كاتىك ئەفسەرەكە چاوى بە فىزەى ولاتى
ئازربايجان كەوت لە ناو پاسپۆرتى عىزەدىن چاوحىز، بە تورەيەوہ
وتى: بۆچى چووئە ئازربايجان؟

ئەويش وتى: بۆگەشتىارى چوومە ئەوئ.

ئەفسەرەكە گومانى ھەبوو، بۆيە سىن و جىمى لەگەل كرد و
بەرىنى نەدەكرد.

كە زانىم خەرىكە كىشەمان بۆ دروست بىت، چوومە پىشەوہ و
پاسپۆرتەكەى خۆمم دايە دەستى و پىم وت: ئىمە ھاوړى بەكىن،
بە يەكەوہ بۆ ئازربايجان رۆيشتوو، ئىمە ھەقمان بە سەر
سىياسەت و ناكوڭى نيوان ئىوہ و ولاتى ئازربايجان نىيە، چۆن بۆ
گەشتىارى چووئە ئەوئ، وەھاش بۆ ولاتى ئىوہ ھاتوو.

كە وام پى وت، قەناعەنى بە قسەكانم ھات و پاسپۆرتەكانى
ئىمەى نىشانكرد و وتى: بەخىرىن بۆ ولاتەكەمان.

که چووبینه دهرهوه، عیزه دین چاو حیز پی و تم: بۆچی پئیان
ناخۆشه بۆ ئازربایجان رۆیشتووین؟

و تم: ههر دوو ولاتی ئهرمینیا و ئازربایجان ماوهیه کی زۆره شهر و
ناکوکیان له سهر ناوچهی (ناگۆرنی قهرهباغ) ههیه، ههر دوو لا
داوای مولکداریتی ده کهن. ئهرمینیا به پاساوی ئهوه که زۆربوی
دانیشتووانه کهی ئهرمه نین، دهیهوئ بیهگه پئیتتهوه سهر ولاته کهی،
ئازربایجانیس به پاساوی ئهوه که خا کهی به شیکه له
ئازربایجان، بۆیه داوا ده کات بگه پئیتتهوه سهر خا کهی.

به م شیوهیه، تا کو ئیستا ئه م ناکوکیه له نیوان ههر دوو ولات
کو تایی پی نه هاتوو و چه ن دین جار هیزی سهربازیان له دزی
یه کتری جولاندوو و سهدان سهربازی یه کتریان کوشتوو و به و
هۆیه شه وه خه لکانیکی زۆری ناوچه که شوئی خۆیان به جی
هیشتوو و هه ندیکیان بۆ ئازربایجان کوچیان کردوو، هه ندیکیش
بۆ ئهرمینیا.

عیزه دین چاو حیزیش وتی: ئه م دوو ولاته کامیان له سهر هه قن؟

و تم: ئه وه ی من بیزانم، ئه م ناوچهیه، ده که و پته ناو خای
ئازربایجان، زۆرینه ی دانیشتوانی ئهرمه نین، بۆیه ئهرمینیا
پشتگیریان ده کات. ئه ویش وتی: ناوه کهی له چیه وه هاتوو، بۆچی
پی ده لئین ناگۆرنی قهرهباغ؟

و تم: وشه ی ناگۆرنی له زمانی رووسی به مانای به رزاییه کان
دیت، وشه ی قهرهباغیش له زمانی ئازهریدا به مانای باخچه ی رهش
دیت. به لام ئهرمه نیه کان ته فزیلی ناوه ئهرمه نیه کو نه کهی ده کهن و
پی ده لئین (ئهرتساخ).

ئه ویش وتی: ئه ی وشه ی ئهرتساخ له چیه وه هاتوو؟

ۋىتىم: ئەم ۋىشەيە لە ناۋى يە كەمىن پاشاى ئەرمەنىيە كان (ئەرتاكسىياس) ى يە كەم سەرچاۋەى گىرتوۋە، كە لە سالى ۱۹۰- ۱۵۹ پىتىش زايىن، پاشاى ئەرمەنىيە كان ۋ دامەزرىنەرى مەملەكەتى ئەرمىنىيەى گەۋرەيە.

غىزەدىن چاۋ حىزىش ۋىتى: لە كەيەۋە ئەۋانە شەرو مىلملانتيان لە سەر ئەۋ ناۋچەيە دەست پىچ كىردوۋە؟

ۋىتىم: لە سالى ۱۹۸۸ پىتىش ھەلۋەشانەۋەى يە كىتى سۆڧىتى ئازىربايجانىيە كان ۋ ئەرمەنىيە كان لە سەر مىلكدارىتى ئەۋ ناۋچەيە بە گىز يە كىدا چوۋن ۋ دۋاى شەرو پىكىدادانىكى خوتىناۋى لە سالى ۱۹۹۴ ئاگىرەستىيان راگەياند، بەلام تاكو ئىستانە گەيشتوۋنەتە رىككەۋىتنىكى كۆتاپى، بۆيە ناۋە ناۋە بە گىز يە كىدا دەچنەۋە ۋ ھىز بەرامبەر يە كىدى دەجۋلىتىن. رەگ ۋ رىشەى ئەم ناكۆكىيە دەگەرتىتەۋە بۆ زياتر لە سەدەيەك، كاتىك ناۋچەى ناگۆرنى قەرەباغ مەيدانى كىپىكى بوو بۆ سەپاندنى ھەزموون لە نىۋان ئەرمەنىيە كان ۋ ئازەربەيە توركە كان.

كە ۋام ۋىتى، غىزەدىن چاۋ حىز ۋىتى: ئەۋە لۆيە كە لە ئازىربايجان بووم، خاۋەنى شوقە كەمان ۋىتى: (نەكەن سەردانى ناگۆرنى قەرەباغ بىكەن، ئەۋ ناۋچەيە پىرە لە مافيا ۋ چەتە ۋ رىگىر، توۋشى كىشە دەبن).

مىنىش ۋىتىم: كاتىك گەشىم بۆ ئازىربايجان كىرد، لە مەرزى (ئەستارە) ى ئىرانەۋە بە ئۆتۆمبىل چوۋىنە باكوۋى پايەتەختى ئازىربايجان، شوفىرەكەمان پىاۋىكى ئەرمەنى بە تەمەنى چەپىرەۋ بوو، ۋىتى: لىزەش كورد ھەيەن لە ناۋچەى ناگۆرنى قەرەباغ دەژىن ۋ زۆرىيەيان مافىاۋ چەتەن، حكومەتى ئازىربايجان دەسەلاتى بە سەريانەۋە نىيە، ۋەكو ھەرتىمەكەى ئىۋە خۇيان ھوكمرانى دەكەن)،

منىش پىم وت: (ئىمە لە گەل ئەواندا جىاوازىمان ھەيە لە گەل ئەوان، بە پىي دەستور مافمان پى دراو، ناوچە كەمان ھەرىمىكى فیدرالیه لە چوارچىوھى عىراقى فیدرالدا).

عیزەدىن چاۋ حىزىش وتى: چاك بوو منت لە گەل نەبووم، دەنا دەمو ددانىيان دەشكاند، چۆن ناماقولى دەكات و دەلى ئەو كوردانەى ئەوى چەتەو مافيان.

كە لە مەرز چووبىنە دەرەو، لە بەر دەرگا جۆرچمان بىنى، چاۋەرۋانى ئىمەى دەكرد. من جۆرچم لە گەشتى پىشووم بۆ ئەرمىنىا ناسى، پىاۋىكى ئەرمەنى بوو، بە رەچەلەك سوورى بوو، خەلكى شارى عفرىن بوو، لە دواى شەرى ناوخۆى سوريا ھاتبوو بۆ ئەرمىنىا و لەوى دەزىا.

لە گەل جۆرچ قسەمان كرد، وتى: بە چل درام كە دەكاتە پەنجا دۆلارى ئەمرىكى دەتانبەم بۆ شارى ئىرىفان.

ئەو ھەبوو لە گەلى بەرى كەوتىن، لە سەر زنجىرە چىاى ئارارات ھاتىنە خوارەو، تا گەشتىنە شارى (ئىرىفان) پىچە و بەرزى و نزمىمان تووش ھات. جۆرچ ئامازەى بە چىاى ئارارات كرد و وتى: ئەم زنجىرە چىايە لە ناو خاكى توركىاۋە دەست پى دەكات و بە خاكى ئىران و ئەرمىنىا و ئازربايجاندا تىدەپەرىت. لە توركىا بە چىاى (ئاگرى) ناوزەد كراۋە، بەرزترىن لووتكەى لە ناو خاكى توركىايە و دەگاتە (۵۱۶۵) مەتر، لە ناو خاكى ئەرمىنىاش بەرزىە كەى دەگاتە (۵۱۳۷) مەتر. ئەم زنجىرە چىايە بەو ھە ناسراۋە كە چىايەكى گرگانى خەولىكەوتوۋە و بەفر داپۆشيو، كەوتۆتە ناۋجەرگەى رۆژھەلاتى ئەنادۆل لە پارىزگای (ئاگرى) بە دوورى شانزە كىلۆمەتر لە سنوورى ئىرانەو و سى و دوو كىلۆمەترىش لە سنوورى ئەرمىنىاۋە.

جۆرچ بەردەوام بوو لە باسکردنى چىاي ئارارات و وتى: چىاي ئارارات پەيوەستە بە چەند ئايىنكەو، كە بە پىي كىتى سەرەتاي ژيان، كەشتەكەى نوح لە سەر لووتكەى ئەم چىايە وەستاو. ھەروەھا لە نىو ئەرمەنىيە كەندا پىگەيە كى بەرزى ھەيە، بەو پىيەى لە پىش جەژنى كرىسمسەو پەيوەندى بە نەتەوہى ئەرمەنىيەو ھەيەو لە ناو كىتى پىرۆز ناوى ھاتوو. ئەم چىايە ھىمى سەرەكى نەتەوہى ئەرمىنىيە و ئەرمەنىيە كەندا بە چىايە كى پىرۆزى دەزانن. لە ئەدەب و ھونەرى ئەرمەنىيە بە شىوہە كى بەرچا و دەردە كەوت. ھەروەھا ئايكۆنى بىرۆكەى گەورەى ئەرمەنىيە لە گەل كەشتى نوح كە لە سەر ئالاي ئەرمەنىستان وىنا كراو.

زنجىرە چىايە كى زۆر بە سام بوو، لە ھەندىك شوئىن بە ناو ھەوردا دەپۆشتىن، لە بەر تەمومۇ ھىچ شوئىنكەمان لى ديار نەبوو، دلمان لەناو دەستمان دابوو، لەو دەترساين شتىكەمان لى بىت، لە دلى خۆمدا دەموت (ئەگەر ئەمجارە نەمىرین قەت نامىرین)، شوفىرە كەمان شارەزايىكى زۆرى لە سەر ئەو رىگايە ھەبوو، بۆيە بە وريايەو ھەو ئۆتۆمبىلە كەى لىدەخورى و شلەژانى پىوہ ديار نەبوو. نىزىكەى چوار كاتژمىر بە ناو تەمومۇژدا تىپەرىن، لە ترسان موچرەم پىدا دەھات. دواي تەمومۇژە كە نەما و وردە وردە ئاسمان رۆن بۆو و بەرچاومان رووناك بوو، دىمەنە جوان و دلرپىنە كانى قەدپالى زنجىرە چىاكانى ئاراراتمان لى بە ديار كەوت.

تاگەيشتىنە شارى ئىرىفان كاتژمىر دووى سەر لە بەياني رەتى دا. بەو كاتە درەنگە ئۆتۆمبىل لە شەقامە كەندا دەھاتن و دەچوون، تەنانت سوپەر ماركىتە گەورەكان و يانەكانى شاوان و كۆفىكانىش ئاوەدان بوون.

بە شوفىرە كەمان وت: ئىمە تەنھا دۆلارمان ھەلگرتوو، دەتوانى لە شوئىنكە ھەندىكەمان بە دراوى خۆتان بۆ بگۆرپىتەو؟

ۋى: زۆربەى سوپەر ماركىتە كان شوئى گۆرىنەۋەى دراۋيان
تېايە، ئىستا دەتانبەم بۇ سوپەر ماركىتەك و چەندى دەتانبەۋى بۆتان
دەگۆرمەۋە.

ئەۋەبوۋ لە سەر رىگای خۇى لايدايە سوپەرماركىتەكى گەۋرە و
ۋى: لە گەلم وەرن، لېرە پارەكانتان بگۆرنەۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش ۋى: حەۋت كاترەمىر شىتەك كەمە لەناو
ئۆتۈمبىلەن، ۋەكوبت و سەنەممان لى ھاتوۋە، دەلىلى لە قالب
دراۋىن، با ھەندەك بە ناو سوپەر ماركىتە كەدا بسورپىنەۋە و سەيرى
كەلۈپەلەكان بگەين و ھەندەك پىداۋىستىش بگىرن.

ئەۋەبوۋ دابەزىن و لەگەل جۆرج چۈينە سوپەر ماركىتە كە و ھەر
يەكى سىسەد دۆلارمان گۆرىيەۋە.

كاتىك پارەكەمان ۋەرگرتەۋە، جۆرجى شوفىر ۋى: پىش ئەۋەى
رووسيا ھىرش بكاۋە سەر ئۆكرانىا، سەد دۆلارى ئەمىرىكى بە پەنجاو
سى درام بوۋ، بەلام لەۋەتى ھىزەكانى رووسيا چۈنەتە ناو خاكى
ئۆكرانىا، نىرخى دۆلار دابەزىيە و تەنھا چل و يەك درام دەكات.

چاۋمان بە شتومەكەكانى ناو سوپەر ماركىتە كەدا خشانەد،
نرخەكانيان زۆر گران بوۋ، لە چاۋ شتومەكى لاي خۆمان، چوارتا
پىنچ بەرامبەر بوۋ.

غىزەدىن چاۋ حىز روۋى لە نەۋزاد دۇخىن كىرد و ۋى: پىم نەۋتى
لەۋى شت نايەتە كىرن، ئەگەر ئەۋبىرە زەخىرە و خواردىن قوۋتى و
چەرەزاتەمان لەگەل خۆمان نەھىتابا، دەبوۋ ئىستا دوو سەد
دۆلارى بىچ بەدەين.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەگەر بە چاۋى خۆم نرخی ئەو كالايانەم
نەبىنىيا، بىروام نەدەكرد

منىش وتم: نرخی ئەو كالايانە لە ئازىربايجان لە چاۋ ئىرە ۋە كە
دېتەنە ۋە ۋايە، لەبىرتە سەد دۆلارمان دەگۆرپە ۋە بە سەد ۋە حەفتا
مەنات ۋە ھەموو شتىكى بىچ دەھات.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: دە رۆژ من ۋ تۆ ۋ كاروان لەۋى ماينە ۋە،
بىچ دلى خۆمان نەكرد، بە كەيفى خۆمان پارەمان خەرج دەكرد ۋ
ھەموو شەۋىكىش خواردن ۋ خواردنە ۋە ۋ رابواردنمان ھەبوو،
ئەوجا بەكى ھەزار دۆلارمان خەرج كەرد.

منىش وتم: بىچ قەزىبى تۆ دەتوت خەلىفەكانى عوسمانى، ھەر
شەۋى لەگەل دوو سى ۋن دەخەوتى، ئەوجا ئەۋەندەت خەرج
كەردوۋەن من ۋ كاروان تەنھا دوو شەۋ ۋنمان ھىناۋ لەگەلىان
خواردمانە ۋە، كاروان بە دەنگە زولالەكەى گۆرانى بۆ دەۋتىن ۋ
منىش لەدۋاى دەموتەۋە ۋ ۋنەكانىش بە دەم شەپاب خواردنە ۋە ۋە
سەمايان بۆ دەكەردىن.

ئەۋىش وتى: من تەنھا چىژ لە سىكسكەردن ۋەردەگرم، سەيرم بە
تۆ دىت، لەگەلىان دادەنىشىت ۋ دەخۆيتە ۋە، ۋەكو توۋزەرى
كۆمەلايەتى دەياندوۋىت.

منىش وتم، تۆ بە دوو خولەك كارى خۆتىان لەگەل تەۋاۋ
دەكەيت، بەلام من نىزىكەى سى كاتىزىمىر لەگەلىان دەمىنە ۋە ۋە
لەپەرە شاراۋەكانى ژيانىشىان بىچ ھەلدەدەمە ۋە.

ئەۋىش وتى: نەتتى ژيانى ئەۋان چ سوۋدىكى بۆت دەبىت؟

ۋەتەن: ھەر ئىككى لىۋان، چىرۋىكى خۇي ھەيە، چىز لىۋ سەربىرە
ۋە سەربىرە كىيىن ۋەردە گىرە، نەك جەستەيان. ئەۋ ھەزاران
كىلومەتر رىگايە چۈن دەبىرە ئەگەر لىۋ پىناۋ گوتىستىۋونى ژيانى
ئەۋان نەبىت. ئەۋان دەبىرە كەرسىتە رۇمانە كەنەم.

كەۋام ۋەت، بە پىكەنىنەۋە ۋەت: ھەق ۋايە خەرجى ئىمە
ھەمۋى لىۋ سەربىرە، چۈنكە دەزانمەن دەكەيتە پالەۋانى
رۇمانى داھاتوت ۋەۋانەش دەكەيتە كارەكتەرتىيادا.

ئاتاشا

دوای ئەوھى پارەمان گۆرپەوھ، شوفىرە كەمان وتى: ئەدرەسى ئەو
شوتنە تان لایە كە بۆى دەچن؟

منیش مۆبایلە كەم دەرھىنا و ئەو ئەدرەسەم پىشاندا كە پىشتر لە
ئاتاشام وەرگرتبوو.

شوفىرە كەمان وتى: ئاتاشا دەناسم ژمارەى مۆبایلە كەیم لایە،
ئەو خاوەنى شوقە كانى (GLENDL HILZ 17) یە.

ئەمەى وت و بە مۆبایلە كەى خۆى پەيوەندى پىوھ كرد و پىتى
وت: ئىمە لە ئىرىفانین، دوای پانزە خولە كى تر دەگەینە بەردەم
بالاخانە كە.

ئەمەى وت و رووى لە من كرد، وتى ئەو بالاخانەى بۆى
دەچین، شوقە كانى نوین، بۆیە نرخیان لەوانى تر گرانترە.

منیش وتم: ئىمە لە سەر نرخە كەى لە گەلى رىككە وتووین،
كىشەمان نىە.

تا گەشتىنە جى، بىرم لای ئاتاشا بوو، لە بىرى خۆمدا دەموت
(دەپى ئەو ئاتاشایە ژنىكى چۆن بىت، تەمەنى چەند بىت، چۆن بۆتە
خاوەنى بالاخانەىك لە ناو جەرگەى پايتەختى ئەرمینیا).

كاتىك كە گەبىشتىنە جى، ژىنكى بالابەرزى سوور و سې، پىرچىكى زەردى زىرىن، چاۋەكانى شىن ۋە كو ئاۋى دەريا، تراكسودىكى پەمەي خەۋتىن لى بەر بوو، لى بەر دەرگاي بالاخانە كە چاۋەرىپى دە كىردىن. كە چاۋى بە ئىمە كەۋت، دەتوت دە سالە دەمانناسىت، بە روىكى خۇش و زمانىكى شىرىن پىشۋازى لى كىردىن و ئىمەي بىردە بەردەم بالاخانەيەك، لى سەر دەرگاكەي نووسرابوو (GLENDEL HILZ 17) و ۋى: ئەم ئەدرەسە لى بىر مەكەن، چون بۇ ھەر شوئىنك ئەمەتان لىبىت، پىشانى ھەر شوفىرى تاكسىيىكى بىدەن دەتانهئىنئەۋە بۇ ئىرە.

لى تەنىشت دەرگاي بالاخانە كە بۆردىكى ئەلىكترونى ھەبوو، ۋە كو ئامىرى ژمىربارى ۋابوو، ۋى ئەم بۆردە بچوۋكە دەبىن؟

ۋى: تەم: بەلى.

ۋى: ھەر كاتىك يە كىكتان لى بازار گەراپەۋە، دەست لى سەر ژمارە (B 25) دانىن لى ژوۋرەكەتان زەنگ لىدەدرىت و ھاورىكەتان دەست دەخاتە سەر دوگمەيەك لى ژىر زەنگەكەۋەيە، ئەۋكات دەرگاكە بۇ خۇي دەكرىتەۋە.

ئەمەي ۋى و چوۋىنە ژوۋرەۋە، بە سەرخەر بە سەرکەۋىن بۇ نەۋمى شەشەم شوقەي ژمارە بىست و پىنچ.

ۋە كو ۋىم ناتاشا ژىنكى ناسك و نازدار بوو، پى نەدەچوو ھاۋسەرگىرى كىردىت، مەمكەكانى قىت بوون، شەپان لى گەل چاۋەكانى ئىمە دەكرىد، زۆر سەرسام بووم بە جوانىيەكەي، چاۋم لى بوو تۆقەمان لى گەل بكات، بە بىانوۋى تۆقەكرىد، دەستە نەرم و نۆلەكانى بگوشم. بەلام ئەۋ لىمان نەھاتە پىشەۋە، لى دوۋرەۋە راۋەستابوو.

دواى ئەۋەى دەرگای شوقە كەى بۆ كىردىنەۋە، ئىمەى بە ناو
ژوورە كاندا گىرا و يەك يەك ژوورە كانى پىشان داین و وتى: ئىرە
هەموو شتىكى تىايە، وابزانن لە مالى خۆتانن، غازى ئىرە بە بۆرى
دابەش كراۋە، ھەر كاتىك وىستان بچنە گەرماو لە گەل كىردنەۋەى
بەلۈعە كە بۆ خۆى دادە گىرسىت و ئاۋە كە گەرم دەبىت. ھەرۋەھا
تەباخە كەش ھایدرولىكە پىۋىست بە چەرخ و شقاتە ناكات،
دوگمە كەى بسورپىن بۆ خۆى دادە گىرسىت.

ئەمەى وت و داۋاى لىكىردىن كە مۇبايلە كانمانى بدەپنى تا
پاسۋوردى ئەنتەرنىتتە كەمان بۆ تۆمار بكات.

وتى: لىرە خىزمە تگوزارى ئەنتەرنىت بە خۇراپىيە ھەر كاتىك بىنە
ژوورەۋە، مۇبايلە كاننان دەچىتە سەر خەت و دەتۋانن ئەنتەرنىت
بە كار بىنن.

كانە كەى زۆر درەنگ بوو، كاتژمىر سىنى بە يانى بوو، لە خۆشى
دىتى ناتاشا و دەنگە ناسكە كەى، خەومان رەۋىيەۋە.

نەۋزاد دۆخىن ئۆقرەى لى بىرابوو، سەرى ھىنا ژىر گوپم و وتى:
دەمەۋى دەستم بە سمى داپىنم و ماچىكى لى بىكەم.

منىش وتم: كارىكى شىتانه نە كەيت، ئەۋە شورەيىە، كى دەلى
ناتاشا لە و ژانەيە كە جەستەى خۇيان دەفرۆشن.

وتى: ئەم شەۋ خەۋم لى ناكەۋى ئەگەر دەست لە سمى نەدەم
و ماچى نە كەم.

منىش وتم: با ئابرومان نەچىت، ئەۋ ژنە سىماى بە لە شفرۆش
ناچىت، خانمىكى بە رىز و خاۋەن شكۆ ديارە.

ئەويسش وتى: لەو ولاتە ئەوروپىيانە زۆربەى شوقەكان
خاوەنەكانىيان ژن، بە لاىانەووە ئاسايىيە داواى رابواردنىيان لى بکەيت.

منىش وتم: ئەو ژنە وەكو پياو هەلس و کەوت دەکات، هەندە
متمانەى بە خۆى هەيە، بۆيە بەم کاتە درەنگە لە گەل چوار زپتە
زەلامى وەك ئيمە راوہستاوہ.

ئەويسش وتى: پيش بلاوبوونەوہى فايرۆسى کۆرۆنا، لە گەل
عيزەدين چاو حيز چوينە ولاتى ئازربايجان، لە شارى باکو
شوقەيە کمان بە کرى گرت. خاوەنى شوقە کەمان ژنيك بوو، ناوى
(ئيرادە) بوو، ئەو لە ناتاشا بە تەمەنتر بوو، بەلام ئاکارى وەكو ئەو
جوان بوو. تا من جانتاکەم برە ژوورى نووستن، عيزەدين چاو حيز
ئەوى رازى کردبوو، لە سەر قەنەفەى ھۆلە کە دريژى کردبوو دەيگا.

کە ئەم روداوہى بۆم گيړايەوہ، پيکەنينم ھات، رووم لە
عيزەدين چاو حيز کرد و پيم وت: ئەوہ راستە؟

وتى: ئيرادە ژنيكى تەر لووس بوو، وەكو ناتاشا نەبوو، بە
چاوہکانى پياوى دەرپاند، بۆيە داوام لىکرد گانم بداتى.

منىش بە پيکەنينەوہ وتم: ئەى چۆنە ئىستا وا بە ريزەوہ
بەرامبەر ناتاشا راوہستاويت و وەكو ئيرادە لە سەر پشتى دريژ
ناکەيت؟

وتى: ئەو چيړۆکە سى سال پيش ئىستا بوو، ئەوکات بە بى حەبى
ھەوہس دەپەريم، بەلام ئىستا تواناي سىکسيم لاواز بووہ، دەبى
يەك کاتژمير پيشتر حەبى ھەوہس بخۆم ئەوجا کيژم ھەلدەستى.

منىش وتم: ئەى بۆ نەوزاد دۆخين حەببىشى. نەخواردووہ وا ھار
بووہ؟

وتى: نەوزاد دۆخىن دە سال لە من بچووكتەرە، چۆن بەو
نېرەكەرە بەراورد دەكرىم.

لە بەر ئەو قسانە ئاگمان لە ناتاشا نەمابوو، ئەوئىش لە زمانى
ئىمە تېنەدەگەشت، نەيدەزانى چى دەلېين و باسى چى دەكەين،
هەر وای دەزانى باسى باشى و خراپى شووقەكە دەكەين، بۆيە
بەرامبەرمان بە بى دەنگى وەستابوو، چاوەرپى ئەوەى دەکرد
پارەكەى بدەينى و بروت.

ئەمجد مەندىلىش وتى: برايان زياتر ناتاشا رامەگرن، واز لەو
قسە پروپوچانە بېن، با پارەكەى بدەينى و بە رپى بكەين، گوناھە
زۆر خەوى دى.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: باگەرماوئەكەم پېشاندا، من لەگەلى
دەچم تەماشادەكەم، نەوئەك شتېكى ناتەواو بېت و پەكمان
بكەوت.

نەمزانى نەوزاد دۆخىن چى لە ژىر سەردايە و بۆچى وا دەلى، ئەوئە
بوو رووى لە ناتاشاكرد و داواى لى كردكە لەگەلى بچېتە
گەرماوئەكە و پېشانى بدات.

ناتاشاش بە پېشى—كەوت و بە يەكەوئە چوونە گەرماوئەكە.
ئىمەش لە هۆلەكە راوئەستابووين، لە ناكاو ناتاشا دەنگى لە سەر
نەوزاد دۆخىن بەرز كردهوئە و بە زمانى ئىنگلىزى پېتى وت: عەيب
ناكەيت دەستم بۆ درېژ دەكەيت، من لەو ژنانە نيم كە تۆ دەتەوئى،
ژىنېكى خېزاندارم و پياوى خۆم هەيە، تكايە جارېكى تر ئەم هەلس و
كەوتە دووبارە نەكەتەوئە.

ئەوئە راستى بېت، منىش لە نەوزاد دۆخىن خراپتر بۆ ناتاشا
لېدرايووم، زۆر سەرسام بووم بە جوانىيەكەى، دەتوت شەنگە

بىيە، بە لارو لەنجه دەجولايەو، پەرچە زەرەدە زىرپىنە كەى وەكو
لەقە كانى شەنگەبى بەسەر سەمتىدا ھاتىبوو ھوارى.

پاش ئەوھى پارەى ھەفتەيەك مانەو ھەمان پىنى دا، نامەيە كم بە
زمانى ەھرب نووسى و بە بەرنامەى گۆگل ترانسلىتەر بۆيم وەرگىرايە
سەر زمانى ئىنگلىزى، داوام لىي كرد ئە گەر لارى نەبىت ئىوارەيەك
دەعوەتمان بىت و شەرابمان لە گەل بخواتەو.

كە نامە كەى خويندەو وى: مەن زۆر مەندووم، بە رۆژكار
دەكەم، بى لە سەرپەرشى ئەم بالاخانەيە، تەكسىم ھەيە، ئە گەر
ويستەن بچنە شوپىنك، تەلەفونم بۆ بکەن، لاتان ئامادە دەبم و بۆ
كوى بتانەوئ دەتانبەم.

سەبارەت بە دەعوەتەكەش، رووى تىكردم و وى: سوپاست
دەكەم بۆ ئەم دەعوەتە، ناتوانم لىرە لە گەلتان دابنىشم و مەشروب
بخۆمەو، بەلام لە بەر دلى تۆ ئە گەر ويستە تەلەفونم بۆ بکە
لە گەلت دىمە يانەى دىسكو، لىرە يانەى دىسكوى خۆشى لىيە، بە
يەكەو دەچىن، ھەوايەك دەگۆرىن، لە گەلت سەما دەكەم و
دەشخۆمەو.

Energy Club

ئىۋارەى رۇزى دوۋەم لە گەشتە كەمان، تەلەفۇنم بۇ ناتاشا كىرد
و پىم وت: ئەمشە و كاتت ھەيە لە گەلمان بىتتە دىسكو؟

وتى: يانەى دىسكو كاتزىمىر دەى شەو دە كىرتتەو، كە خۇتان
ئامادە كىرد زەنگىم بۇ لىدەن لاتان ئامادە دەىم و دەتانبەم بۇ ئىنىرچى
كلاب، يانەيە كى خۇشى ئىرانىە، لە شوئى دانىشتىنىستان نىزىكە.

منىش وتم: تۆ دەعوەتى منىت، بە يە كەوۋە بىرە دەخۇنەو.

وتى: بە يە كەوۋە سەماش دەكەين.

منىش وتم: من سەما نازانم.

وتى: زۆر ئاسانە فېرت دەكەم، لەوئى كچى جوانى زۆرى لىپە، بە
ئىشارەتتىكى من ھەموویان دەستت دەگىرن و دەتەنە سەر سىتىچ و
لىناگەپىن دابنىشىت.

عېزەدىن چاۋ حېز لە نىزىك من لە سەر قەنەفەيەك پال كەوتىبوو،
كە گوئى لە قسە كانمان بوو، وتى: بۇچى لە گەل ئەو دەچىن، پارەيە كى
زۇرتان دەچىت، لەوانەيە مەشروبىكى زۆر بخواتەو، ئەو كچە
سەماكەرانەش بە خۇراپى لە گەلتان دانانىشن.

منىش وتم: خۆ ورگى تانكى ئاۋ نىيە ئەۋەندەي تىكات، زۆر زۆر
دوۋ بىتل، يان سى بىتل بىرە دەخواتەۋە، يان بىتلەك شەراب
دەخواتەۋە.

ئەۋىش وتى: ئەگەر ۋاپىت باشە.

منىش وتم: بۆچى تۆش لە گەلمان نايەيت؟

وتى: من شەۋان زوۋ دەخەۋم، ئەگەر تا كاترۇمىر ھەشت و نىو
نەخەۋم تەندروسىم تىك دەچىت، بۆيە ناتوانم لە گەلتان بىم، ئىۋە
بىرۇن كىلى دەرگاش لە گەل خۇتان بىەن، بۆ ئەۋەي كە گەرانەۋە لە
خەۋ ھەلمنەستىن و خۇتان دەرگاگە بىكەنەۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ئەمجد مەندىلىش لە گەلمان نايەت،
لېرە دەمىنىتەۋە.

ئەۋىش وتى: بۆچى نايەت، خۆ ۋەكو من شەۋ زوۋ ناخەۋىت.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: لە خۆى بېرسە بۆچى نايەت.

ئەمجد مەندىل مۇبايلەكەي بە دەستەۋە بوۋ سەيرى تىكتۆكى
دەکرد، كە گوڭى لە قسەكان بوۋ، وتى: من نايەمە شوڭى ۋا، تاقەتى
ئەۋ كچە سەماكەرانەم نىيە ۋەكو مەر بىمىدۇش.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: مادام ئىۋە لە گەلمان نايەن، تا ناتاشا
دېتە دوامان و دەمانباتە دىسكۆ، با مېزەكە برازىنىنەۋە و بە يەكەۋە
بىرە بخۇينەۋە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: من بىرە ناخۆمەۋە.

نەزاد دۆخىنىش وتى: لەگەلمان دانىشە، تەنھا زەلاتە و فستق
بخۆ.

ئەوېش بە پېكەنېنەوہ وتى: قەيناکات لە بەر خاترى ئېوہ
دەشخۆمەوہ.

منېش وتم: ئەوہ بە راستىتە، لە کەيەوہ دەخۆيتەوہ؟

وتى: خراب تى مەگەن، مەبەستم ئىچ توو ئۆيە.

عېزەدىن چاو حېزىش بە پېكەنېنەوہ وتى: مادام ئىچ توو ئۆمان
لەگەل دەخۆيتەوہ، ھەستە با بەيە کەوہ مېزە کە ئامادە بکەين.

ئەوېش وتى: ئېوہ بېرە و شەراب دەخۆنەوہ، خۆتان ئامادەي
بکەن، من دەستى نادەمى، گوناھبار دەبم.

عېزەدىن چاو حېزىش وتى: مادام وايە لەگەلمان مەيە سەر مېز با
بە ھۆي ئېمەوہ گوناھبار نەبىت، برۆ ژوورى خۆت تەسبىحات
بکە.

ئەمەي وت و ھەندېك بىرەي لە ناو سارد کەرەوہ کە دەرھېنا
و لە سەر مېزە کە داينا، ھەندېك خيار و تەماتەشى ھېنا و کردبە
زەلاتە و سى ھەنارىش ھېنا وتى: ئەم ھەنارانە بکەمە دنک، يان
ھەروا لىي گەرېم؟

منېش وتم: پېويست ناکات خۆتى پى ماندوو بکەيت، ئېمە
خۆمان دەيکەينە دنک.

بەم شېوہيە دواي ئەوہي مېزە کەمان رازاندەوہ، بە يە کەوہ
سەرى خۆمان گەرم کرد، من و عېزەدىن چاو حېز ھەريە کەمان

بىلىك بىرەمان خواردەۋە، بەلام نەۋزاد دۇخىن دوو بىل بىرە
خواردەۋە.

بىرەكە خۇمالى بوو، تام و چىزى لە لە بىرەى سالانى ھەشتاكانى
لاى خۇمان دەکرد، بەلام بىلى ئەۋان يەك لىترى بوو، دوو بە قەدەر
بىلى فەرىدە بوو.

بە عىزەدىن چاۋ حىزم وت: مەشروب خواردەۋە ۋانا بىت، تۆ لە
ناۋ توركىمانان گەۋرە بوۋىت، قۇربا تىكمان بۇ بىلى.

ئەۋىش وتى: خۇزگە دەمزانى، لە ئىۋە زىاتر ھەزم لىيە، نەۋزاد
دۇخىن با بىلى، ماۋەيەكى زۆر دوكانى قىدىۋى ھەبوۋە، گۇرانى
نەماۋە گۆنى لى نەبوۋىت.

نەۋزاد دۇخىنىش روۋى لە من كىرد و وتى: لە بىرە لە
گەشتە كەمان بۇ ئازبايجان من و تۆ نەماندەزانى گۇرانى بلىين،
كارۋان بە دەنگە زولالە كەى دانىشتى شەۋانى بۇ خۇش دەكرىن و
قۇربانى بۇ دەۋتىن.

منىش وتم: يەكەم جار بوو ئەۋم ناسى، پىۋىكى مەرد و دىلساف
و خۋىن شىرىن بوو، ھەرچەند پىشتەر لە رادىۋ و تىقىيەكان گۆيم لە
گۇرانىەكانى بوو بوو، بەلام لە نىزىكەۋە بە خىزمەتى نەگەشتىبووم.
بەلام ئەفسوس قەدەر رىگەى نەدا سەفەرئىكى ترى لەگەلدە بىكەم و
خودا بۇ لاى خۇى بىرەۋە.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: خوا لىي خۇش، ئەۋە زىانە، كەس تا
ھەتايە ناژىت، گىزىگ ئەۋەبە خەلك لىت رازى بىت.

نەۋزاد دۇخىنىش روۋى لە من كىرد و وتى: ئەم عىزەدىن چاۋ
حىزە لە ھەزار ئاۋى داۋە و قاچى تەر نەبوۋە، با ھەندىك سەرىدەى

خۇيمان بۇ بگىرپتەۋەن لە ھەرەتى گەنجىتىدا چى كىردوۋە و چۆن
ژيانى بە سەر بىردوۋە.

غىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: بە ھۆى ئەۋ موستەشارەى كە
شوفىرى بووم، كەسانىكى دەستۇرىشتوۋى زۆرم ناسى، بە تايىبەتى
بەرىپىرسانى سەر بە دەزگای ئەمنى و حىزى. بۆيە ھىندەى نەبىرد لە
ۋەزىفەيە كى حكومى بە شوفىرى دامەزىرام و لە سەر راسپاردەى
بەرىپوۋەبەرى ئەمنى شارى ھەۋلىر بوومە شوفىرى سەرۋكى
ئەنجوومەنى ياسادانان و ماۋەيەك لە گەل ئەۋ مامەۋە. دواتر ھەر لە
سەر راسپاردەى بەرىپوۋەبەرى ئەمن گواستىرامەۋە بۇ سەرۋكايەتى
ئەنجوومەنى تەنقىزى و بوومە شوفىرى سەرۋكى ئەنجوومەنى
تەنقىزى.

منىش وتم: بە حوكمى شوپىنى كاركرىنت و نىكىت لەۋكەسە
گەۋرانە، لەۋانەيە نەپىنىكى زۆرى ژيانى تايىبەتى ئەۋانت لا بىت.

وتى: سەرۋكى ئەنجوومەنى ياسادانانى لى دەرىچىت، ئەۋانى تر كە
كارم لە گەل كىردوۋن ھەر ھەموۋىيان ژن و كچەكانىيان حىز بوون،
كۈرەكانىشىيان بە مىندالى فىرى جگەرە كىشان و مەى خواردنەۋە و
رەفتارى ناشىرىن بوون.

منىش وتم: ژنى يەكلىك لە سەرۋكەكانى ئەنجوومەنى تەنقىزى
قسەى لە سەر بوو، بەلام نازانم تا چەند راست بوو.

وتى: خۆزگە ھەر قسە با، بە ئاشكرىگانى دەدايە بەرىپىرسەكانى
ئەمن، پىاۋەكەشى پى دەزانى و بۇ بەرژەۋەندى خۆى، خۆى لى گىل
دەكرد.

منىش وتم: ھەر چۈار سال جارىك سەرۋكى ئەنجوومەنى
تەنقىزى دەگۇرا، مەبەستت كامىانە؟

وتى: تەنھا لە گەل دووانيان كارم كىردوو، ئەوانىش ھەردووکیان
ژنەکانیان حىزبون. بە کتیک لەوانە، پىش ئەوێ ژنە کەى بەئىت،
دەستى لە گەل پارىزگارى شارى سلیمانى تىکەلاو كىردبوو، ھەر زوو
كچىنى خۆى لە دەست دابوو، كە ھاوسەرگىرى لە گەل سەرۆكى
ئەنجوومەنى تەنقىزى دەكات، تا ماوێەك بەردەوام دەبێت لە داوێن
پىسىيە كەى.

منیش وتم: مالى ئەوان لە ھەولێر و مالى پارىزگار لە سلیمانى،
شى وا چۆن دەبێ!

وتى: دواتر پارىزگارى سلیمانى گوتىرايەو بە شارى ھەولێر و لێرە
بوو پارىزگار و بەمەش كارەكەيان ئاسان بوو.

منیش وتم: تۆ چۆن بەمەت زانى؟

وتى: ھەموو كارمەندانى ئەنجوومەن و تەنانەت زۆر كەسى تىرىش
بەو پەيوەندىيە سۆزدارىيەى نىوان ژنى سەرۆكى ئەنجوومەنى
تەنقىزى و پارىزگارىيان زانى.

منیش وتم: چۆن؟

وتى: سەرۆكى ئەنجوومەنى تەنقىزى دوو ژنى ھەبوو، كاتىك
مناڵەكانى ژنى يەكەمى بە چىرۆكى خىانەتى زى دايكىيان زانى،
سىخوړپيان بە سەر دا كىرد و ئەو گرتە فیدىۆيەيان دەستكەوت كە
باوكيان لە گەل ژنە نوێيە كەى لە گەرماو بە يەكەو گرتوويانە و
تيايدا ژنە كەى لە بەردەم كامپرا دان بەو دا دەنێت كە كاتىك گەنج
بوو پەيوەندى سۆزدارى و سىكىسى. لە گەل پارىزگارى سلیمانى
ھەبوو و چەند جارىكىش ھەولى داوێ خۆى دوور بخاتەو و
كۆتايى بەو پەيوەندىيە نا شەرىيە بەئىت، بەلام پارىزگارى سلیمانى

لە رېڭاي دەسلەپتىكى خۇيەۋە فشارى خستۇتە سەرى و نەيھىشتوۋە
لېي دوور بکەۋىتەۋە.

منىش وتم: تۆ ئەم گرتە فېدېۋىيەت بېنىۋە؟

ۋتى: دەزانى تۆ زۆر فەقىر خالى، دەلېي لەم شارە نەزىۋىت،
ناكات بلېي نەم بېنىۋە؟

منىش وتم: لېت ناشارمەۋە، ئەۋكات من كارمەندى ئەمىندارتى
گشتى شارەۋانى و ھاۋىنەھەۋارەكان بووم، كە گويم لې بوو، بروام
نە كرد. چۆن پياۋىك ھەندە بې حورمەت دەبې، بزانىت ژنەكەي
حېزە و لە بەر دەمىدا دان بە داۋىن پېسى خۇيدا بىت كەچى دەستى
لې بەر نەدات و لەگەلى بىت.

ئەۋىش ۋتى: نالېم ھەموۋىان، بەلام زۆرىيە ئەۋ بەررسانەي كە
كارم لەگەل كىرۋىن گەۋاد و ژن حېز بوون، خۇيان لە گىلى دەدا.
دەزانى بۆ؟

ۋتم: بۆچى؟

ۋتى: چونكە لە رېڭەي ژنەكانىانەۋە دەچوۋنە پېشەۋە.

منىش وتم: كە گرتە فېدېۋىيەت نېۋان سەرۋى ئەنجوۋمەنى
تەنقىزى و ژنەكەي بىلاۋ بۆۋە، چى روۋىدا؟

ۋتى: حكومەت سەرۋى ئەنجوۋمەنى تەنقىزى لە پۆستەكەي
بەخشى. و پلەيەكى تر بەرزى كىرەۋە و ۋەك راۋىزكارى ئەنجوۋمەنى
سەركىدايەتى شۆپش بۆ شارى بەغداد گۆنرەيەۋە.

منىش وتم: تۆش لەگەلى نەچۋىت؟

وتى: گەياندمە شارى بەغداد و چەند رۇژىك لەوى لەگەل
مامەو، بەلام دواي گەرامەو شارى ھەولير و ئامادە نەبووم لەوى
كارى لەگەل بکەم.

ئىمە لەو قسانەدا بووين، زەنگى دەرگا لىيدا، كە سەيرى كاتزىمىر
کرد، كات دەى شەو بوو، وتم: چەند بە خىرايى كات رۆيشت،
لەوانەيە ناتاشا بىت، ئىمەش خۆمان ئامادە نەکردوو. ئەو بوو
چووم دوگمە كەم داگرت، ناتاشا لە بلنگۆيە كە وتى: لە خوارەو
چاوەرەيتان دەكەم ئامادەبن.

لە خوارەو چاوەرەيتان دەكەم ئامادەبن.

بە خىرايى خۆمان گۆرى و لەگەل نەوزاد دۆخين چوينە خوارەو.
ناتاشا لەگەل ژنىك لە بەر دەرگاى بالاخانە كە لە تەنەشت
تەكسىيەك راوہەستابوون. دواى سلاوكردن، ناتاشا ئىمەى بە ژنە كە
ناساند وتى: ئەم خاتوونە ناوى (Anul) يە، من ھەندىك كارم بۆ
پەيدا بوو، ناتوانم لەگەلتان بىم، ئەو لە جيايى من لەگەلتان
دەبىت، ھىوادارم بە دلەتان بىت.

(Anul) ژنىكى ژنىكى بالا بەرز و خرو و چاو جوان بوو، لە ژنى
ئەرمەنى نەدەچوو، لەشولارىكى رىك وپىكى ھەبوو، وەكو
وہرزەشەوانەكان قۇل و باسكى توند و تۇل بوو، تىشئىرتىكى پەمەيى و
پانتۆلىكى تەسكى رەشى لە بەر بوو، پارچە شالىكى رەشى بەسەر
شانيدا دابوو، ھەندە جوان بوو، دەتوت ماسىيە. ھەرچەند من
حەزم دەكرد لەگەل ناتاشا ئەو شەو پەمەيە بەيەكەو لە يانەى
شەوان بەسەر ببەين، بەلام لە بەر چوانىە كەى دەنگم نەكرد.

لەگەل خاتوو (Anul) سواری تەكسىيە كە بووين و رۆيشتين.
دواى دەخولەك شوفىرى تەكسىيە كە لە بەردەم يانەيەى شەوانى

(Energy Club) رایگرت و وتی: ئەم یانە یانە شەوانە، بە یانە یانە شەوانی ئیرانی ناسراوە، چونکە زیاتر گۆرانی و موزیکی ئیرانی تیا لی دەدرت و بە کێکیشە لە خۆشترین یانەکانی شەوان لە ئیریقان.

کە چووین یانە کە تازە کرابۆوە، تەنها ئێمە و کارمەندەکانی یانە کە ی لی بووین، بەلام دوا ی و ردە و ردە خەلک هات و کورسییەکانی پر بوون. خاتو (Anul) لە تەنیشت من دانیشت و ئەو پارچە شالە لە سەر شانی بوو، هێنایە خوارەووە و لەشە سپی و تەنکە کە ی بە نیمچە رووتی بە دیار کەوت، سوخمە یە کی پەمە یی خانە خانە ی تەنکی لەبەر بوو، مەمکە بچۆلانە خنجیلانە کە ی، لەبەر سپی و تەنکیان، لە ناوہ سوخمە کە ی وە کو زیو دەتریسکایەوہ. ئەو تیشێرتە ی لەبەری بوو، لەبەر کورتییان هەموو زگی دانەپۆشی بوو، وە کو ژنە هیندیە کان چوار پەنجە لەسەر ناوکی و تا سەر لیواری قوزە خر و پرە کە ی رووت بوو. دەستیکم خستبووہ سەر سمتی و دەستە کە ی تریشم خستبووہ سەر شانی و ناوہ ناوہش شۆرم دە کردوہ ناو سینە و مەمکەکانی و بە نەرمی دەمگوشین.

مە یگێرەکانی ئەو ی، هەموویان کچ بوون، جلی نیمچە رووت و موحەسە میان لەبەر بوو، بە سەما کردن دەهاتنە لامان، بە دەست و پەنجە ناسکە کانیا ن خواردنەوہ یان پێشکەش دە کردین. من و نەوزاد دۆخین دوو بتل بیرەمان داوا کرد، خاتو (Anul) یش چارە گیتگ فۆدگا و ئاوی لیمۆ ی داوا کرد.

پاش ئەوہ ی پێکە کانمان پر کرد، گلاسە کە ی بەرز کردوہ وتی: بە خۆشیتان. ناوہ ناوہش لە گەل خواردنەوہ ی هەر پیکیکدان گلاسە کە ی لە گلاسی ئێمە دەدا و هەمان وشە ی دووبارە دە کردوہ.

من و نەوزاد دۆخین بەر لەوہ ی بێینە یانە کە بیرەمان خواردبووہ، بۆ یە قومی بچوو کمان لی دەدا و بە خێرای نە دەرویشتین. خاتو

(Anul) يىش دەيوست زياتر بخۆينەو، بۆيە زوو زوو گلاسەكەي
لە گلاسى ئىمە دەدا و دەيوت: بەخۆشيتان.

باش ئەوھى كورسيبەكانى يانەكە پىر بوون لە ميوون و ھىچ
شوتىي بەتال نەما، كچە سەماكەرەكانىش بە نمايشە سەرنج
راكىشەكانيان دانىشتنەكەيان خۆشتر كىرەبوو، لەش و لارى
ناسكىيان لەگەل دەنگى موزىك و ئاوازي ئىرانىي دىرفىن بە لار و
لەنجە دەلەرييەو. منىش وەكو سولتاني عوسمانى شانم بە شانى
خاتوو (Anul) دابوو، ھەرچەندە سەيرى كچە سەماكەرەكانىشم
دەكرد، بەلام خەيالم ھەر لاي جەستە سپى و تەنكەكەي (Anul)
بوو.

كچە سەماكەرەكان لە دەور و پىشتم دەسورائەو و ھەندىكىشيان
دەستيان رادەكىشام و بە زۆرى دەيانبردمە سەر ستىج و سەمايان
لەگەل دەكردم.

بەكەك لەو كچە سەماكەرەكانە ناوى (نانە) بوو، زۆر جوان و شۆخ
و شەنگ بوو، سترىژىكى رەشى تەنكى لەبەر بوو، گۆشتى رانەكانى لە
ناو ديار بوو. چاو رەشە جوانەكانى خستبوو ناو چاوەكانم و بە برۆ
تەنكەكانىشى. ئىشارەتى دەدامى، لە چاوەكانىدا دەمخويندەو
دەيەوئ سەماي لەگەل بكەم.

خاتوو (Anul) كە ھەستى كرد حەزم لىيە سەماي لەگەل بكەم،
پىي و تەم: دلى مەشكىنە، برۆ سەماي لەگەل بكە.

ئەوھى راستى بىت لەبەر دوو ھۆ دوو دل بووم، لەلايەك
سەمام نەدەزاني، لەلايەكى ترىشەوھە لەو دەترسام خاتوو (Anul)
ئىرەيىم پى ببات و لە رقان ئەويش بچىتە ئامىزى پياوئىكى تر و لە
دەستى بدەم. بەلام خاتوو (Anul) خۆى دەستى گرتەم و خستى ناو

دەستى خاتوو (ئانە) و وتى: برۆنە سەر ستىچ و بەيە كەوۋە جەوتىك بگۆرن.

نەوزاد دۆخىنىش چاۋى خستىبوۋە ناۋ چاۋەكانى (Anul) و چاۋەرىنى دەكرد دەستى بگرنىت و لەگەل خۆى بىباتە سەر ستىچ و سەماى لەگەل بكات. بەلام ئەو خۆى لى بى ئاگا كىرد.

لەگەل خاتوو (نانە) ھەندىك سەمام كىزد و دۋاپى بەيە كەوۋە گەراينەوۋە لای (Anul) و بتلىك بىرەى بۆ داۋاكىرد و بەيە كەوۋە خواردمانەوۋە.

كچىك لە نىزىك نەوزاد دۆخىن لە گۆشەيەكى يانەكە بە تەنيا دانىشتىبوۋ، جگارى لە دۋاى جگارى دەكېشا، بە تەمەن زۆر گەورە نەبوۋ، قەدو بالايەكى بارىكى ھەبوۋ، دەرەت ناسكە تەرۋزىيە، جووتىك بىكى بارىكى بەسەر روومەتەكانى شۆر كىردىۋو، تا ناۋ قەدى ھاتىبون. دوو پاكەتى جگارى و چەرخىكى لەبەر دەمى خۆى دانابوۋ، ھىشتا جگارىيەكى تەۋاۋ نەدەكرد، يەككى تىرى دادەگىرساند و دەيخستە سەر لىۋە تەنكەكانى.

لەوۋە نەدەچۈۋ لەگەل پىاۋ سەرچىنى كىردىت، يان دەرچۈۋىت. كىزۋلەيەكى شەرمەن و بە وىقار بوۋ. لە جوۋولەى چاۋەكانى لەوۋە دەرچۈۋ، لەم ئىشەيدا نوۋى بىت، ھىشتان بە تەۋاۋەتى رانەھاتىبوۋ.

زۆر پىي سەرسام بوۋم، ھەرچەند دەستىكم لەسەر شانى (Anul) بوۋ، دەستەكەى تىرىشم لە ناۋ دەستى (نانە) بوۋ. بەلام بە تىپكى چاۋەكانم چاۋدىرى (Anul) م دەكرد، لەوۋە دەرەسەم بەجىم بىلىت و لەگەل پىاۋىكى تر سەما بكات.

نەزاد دۇخىن كە لە (Anul) و (نانە) ئى ھىوا بوو، بە خىشپە
خىشپ خۇي لەو كچە نىك كىرەو، داۋاى خۇپىناساندن، داۋاى
ژمارەى مۇبايلە كەى لى كىر و تى: سبەى شەو لە گەلم دىت؟

ئەوئىش ژمارەى مۇبايلە كەى خۇي پىدا و تى: ھەر كاتىك
وئست لە گەلت دىم.

كە ئەم دىمەنەم بىنى، خۇم پى نە گىرا و لە شوئى خۇم
ھەستام، چومە لاي، خۇم پى ناساند و وتم: ناوت چىە؟
وتى: ناوم (ئەلىونا) يە.

داۋاى ژمارەى تەلەفۇنە كەم لى كىر، وتى: ژمارەى مۇبايلە كەم
داۋە بە ھاورىكەت، لى وەرىگە.

منىش ژمارەى تەلەفۇنە كەم لە نەزاد دۇخىن وەرىگە و پىم
وت: لەو تى ھاتوون بۇ ئىرە، چاودىرى ئەم كچە دەكەم، زۇر پاك و
خاوتىن ديارە، لەو ناچىت بە تەواۋەتى چوئىتە ناو ئەم ئىشە.

وتى: منىش وەكو تۇزۇر سەرسامى كىرى و بى دەنگىيە كەى
بووم، لەو بىروايەدا نەبووم ژمارەى مۇبايلە كەى خۇم بداتى.

خاتوو (Anul) و (نان) كە منيان بىنى لە گەل ئەو كچە قسە
دەكەم، بە تورەيىو تەماشايان دەكردم. كاتىك گەرامەو ەلايان،
ھەردووكيان رووى خۇيان لىم وەرىگە.

منىش بە (Anul) م وت: داۋاى لىبوردنت لى دەكەم، ئەگەر
بىزانىيا پىت ناخۇشە، نە دەچوومە لاي.

ئەوئىش بە تورەيىو و تى: ئەمشەو تۇ لە گەل منىت، جوان نىيە
لە گەلم بخۇيتەو و چاۋىشت لەسەر ژنىكى تىر بىت.

داۋاي لىيوردنم لىي كرد و ھەندىكىش پيامدا ھەلدا تا لىم عاذز
نەبىت، وتم: تۆزنىكى جىاۋازى، شوخ و شەنگىت، ھىچ ژنىك
جىگى تۆ ناگرتەوھ.

كە ئەمەم وت، پىكى فۇدگاكەى بەرز كردهوھ و وتى: بە
خوشىتان.

منىش گلاسە كەم بەرز كردهوھ و وتم: بە خوشىتان.

لە كورسىيە كانى بەرامبەر ئىمە ھەندىك گەشتىارى ئىرانى
دانىشتىبون، ھەندىكىان گەنج بوون، ھەندىكىشىان لە تەمەنى من
دابوون. سەر مېزەكەيان پىر كىرديو لە بىرەو شەراب و وىسكى، بە
دەم خواردنەوھ لە گەل دەنگى موزىك لە شوپى خۇيان دەلەرىنەوھ،
چەلەيان لى دەدا و بە زمانى فارسى گۆرانىان دەوت.

كورپكى گەنجىان لە گەل بوو، سەماكەرىكى زۆر شارەزاو لىھاتوو
بوو، ھىندە بە گەرم و گورى و جۆش و خرۆشەوھ سەماى دەكرد،
ئاو بە ھەموو لەشىدا دەھاتە خوارەوھ. كچە سەماكەرەكانىش زۆر
پىي سەرسام بوون، سەمايان لە گەل دەكرد و ھەندىكىشىان
دەچوونە ئامپىزى و لە گەل ئەو دەلەرىنەوھ.

زۆر بەو گەنجە ئىرانىيە سەرسام بووم، لە بەر تەماشاكردنى ئەو،
ئاگام لە (Anul) و (نانە) نەمابوو. ناوہ ناوہش ھەندىك لە كچە
سەماكەرەكان دەھاتتە لام و دەستىان رادەكيشام بۆ سەر ستىج تا
سەمايان لە گەل بكەم. ھەرچەند لە دلەوھ زۆرم پى خوش بوو،
بەلام ئەفسووس سەمام نەدەزانى، بۆيە لە شوپى خۆم ھەلنەستام.

گەنجە ئىرانىيە كە كە منى بەم شىۋەيە بىنى، لەسەر ستىج ھاتە
خوارەوھ و بە زۆرى منى بىردە ناو كچە سەماكەرەكان و بە ھەموويان
بازنەيە كىان دروست كرد و منيان خستە ناو بازنەكە، دەستىكەم لە

ناو دەستى كچە سەماكەرىك بوو، دەستەكەى تىرىشم لە ناو دەستى
ئەوگەنچە ئىرانىيە بوو. دەتوت فەرمانى گىرتىم بۇ دەرچووه، بە
توندى دەستەكانيان گىرتىبووم و نەيان دەهشت لە ناو سەماكە
بچمە دەرەوه. نىزىكەى نىو كاتىزىمىر سەمام لە گەل كىردن، دوايى بە
زۆرى ھاتمە دەرەوه.

نەوزاد دۆخىنىش كە ئەمەى بىنى، خۆى پىچ رانە گىرا و ھاتە سەر
ستىچ و دەستى كورە ئىرانىيەكەى گىرت و سەماى لە گەل كىردن.

كە گەرامەوھە شوپىنى خۆم، خاتوو (Anul) و (نانە) بە تورپەيەوھە
ھەستان و چوونە ناو سەماكەرەكان و لە گەل ئىرانىيەكان سەمايان
كىرد.

منىش ئەوھەم بە ھەل زانى و خۆم گەياندە لای (ئەلىونا) و بە
فېلى تۆقە كىردن، دەستەكانىم توند گۆشى و ماچىكىشىم لە ناو دەمى
كىرد. داوام لىي كىرد سەمام لە گەل بىكات، رازى نەبوو، وتى: ھەزم لە
سەماكىردن نىيە.

منىش وتم: ھەزدەكەى لە گەل ت دانىشىم و ھەندىك قسە
بىكەين؟

وتى: ئەوھەم پىچ خۆشە.

مۆبايلەكەم سىم كارتى ئەنتەرنېتى لە سەر بوو، دەرەم ھىناو لە
رىگەى بەرنامەى (Google Translate) قسەكانى خۆم و ئەوھەم
وھەردەگىرايە سەر زمانى عەرەبى و بەم شىوہە نىزىكەى نىو كاتىزىمىر بە
يەكەوھە قسەمان كىرد.

لە قسەكانىدا دەرەكەوت، دايك و باوكى ماوہەيەكە لە يەكدى جيا
بوونەتەوھەم ئەویش لە گەل دايكى دەژى و خوتىكارى زانكۆشە. بە

رۆژ لە زانكۆ دەخوینىت و شەوانىش بۆ بۆیوى خۆى و دايكى،
ماوهيه كى كه مه دهستى بهم ئىشه كردوو، زۆربهى شەوان دىته ئەم
يانەيه، به دهسته نەرم و نۆله كانى دهستى پياوه كانى ئەم يانەيه گەرم
دەكاتهوه و سىكسيان لە گەل دەكات.

دواى ئەوهى باسى ژيانى تايههتى خۆى بۆ كردم، وتى: ژماره
منت لايه، هەر كاتىك ويستت پەيوەندىم پتو بهكه، ديمه لات و
سىكست لە گەل دەكه. منيش وتم: من نامەوى سىكس بكه،
تەنها حەزم لايه لە گەلت دابنیشم و به يەكهوه بخوین و بخوینەوه
و كەشيكى خوش وەرگرين.

ئەويش وتى: تۆ پارەى خۆت دەدهيت، چۆنت پى خوش بىت وا
دەكه.

منيش وتم: لەم يەك دوو شەوه پەيوەندىت پتو دەكه.

ئەوهم وت و باوهشم پيدا كرد و دەمم خسته ناو دەمى و لپو
تەنك و گەرم و نەرمە كانيم ماچ كرد و گەرامهوه لای ئەوزاد دۆخين.

نەوزاد دۆخينيش وتى: باش بوو منيش چوومه سەر ستيچ.
هەندىك لەو كچه سەماكه رانه هاتنه دەستم و سەمايان لە گەل
كردم.

منيش وتم: كە تۆ چوو پتە سەر ستيچ، خاتوو (Anul) و (نانە)
منيان بە جىهتشت. منيش ئەوهم بە هەل زانى و خۆم گەيانده خاتوو
(ئەليونا) و ماچم كرد.

ئەويش بە پىكه نينهوه وتى: بە منيش دەليى راسپۆتين، ئىستا
كاممان راسپۆتينىن من يان تۆ؟ ژنە سەماكه رى ئەم يانەيه نەما

سەمايان لە گەل نە كەيت و نەيان گەيتى، تەنھا ئەو ژنە مابوو، وا
خۆت گەيانده ئەویش و ماچت كرد.

وتم: دەزانی ناوی چیه؟

وتی: شتیکی وت، بەلام لێی تێنە گەیشتم، شەرمیشم كرد لێی دوو
بارە بکەمەوه.

وتم: ناوی (ئەلیونا) یە.

وتی: لەوه ناچیت کچینی خۆی لە دەست دابیت، زۆر پاکیزە
دیاره.

منیش وتم: قسەم لە گەل كرد، بە هۆی سەختی ژيانیهوه
ماوهیه کی زۆر نیه دەستی بەم ئیشه کردوو، بۆیه شەرم دەکات و
هێشتان چاوه کانی نە کراونه تەوه.

ئەویش وتی: وهك توێزەری کۆمه لایه تی ، قورپی بنیت دەرھێناوه،
چوویتە ناو وردە کاری ژيانیهوه.

منیش وتم: خۆی داواى سێکسکردنی لى کردم و وتی که ی
ویستت په یوه ندیم بێوه بکه.

نەوزاد دۆخینیش وتی: تو چیت پى وت؟

وتم: پیم وت (حەزم لە سێکسکردن نیه، دەمەوی بە یه که وه
بخۆین و بخۆینهوه، که شتی خوشیش به یه که وه بگۆرین).

نەوزاد دۆخینیش وتی: ئەو چی وت؟

وتم: پىي وتم (تۆ پارەى خۆت دەدەيت، چۆنت پى خوشبىت
واده كەم).

نەوزاد دۆخىنىش وتى: دەستە گولى خۆت لىدا، كەواتە سبەى
شەو لە گەل ئەويت؟

منىش وتم: پەلەم چىە، جارى رماوئەى كى زۆرمان لە پىشە، با
بمىي بۆ كاتىكى كە. سبەى شەو دەچىنە يانەى كى ترى شەوان، زۆر
لەم يانەىە خوشترە، بروا ناكەم شتى وات بىنىبىت.

ئەوئىش وتى: يانەى شەوان برىتە لە گۆرانى و موزىك و سەما،
لەوە زياتر هەىە؟

وتم: ئەو شوئىنە بۆى دەچىن زۆر جىاوازە، دەيان سەماكەرى
رووسى و ئۆكرانى كە ژمارەيان لە سەد ژن زياترە، بە جلى نىمچە
رووتەوە دىنە بەر دەمت و دەچنە سەر سىتىچ و بە دەم
سەماكردنەوە هىدى هىدى جەلەكانيان دادەكەنن و خۆيان رووت
دەكەنەوە.

ئەوئىش وتى: ديارە پىشتر چووئىتە ئەو شوئىنە وا بە وردى وەسفى
دەكەيت؟

وتم: دوو مانگ بەر لە ئىستا لە گەل ھاوئىيە كم بە فرۆكە ھاتىنە
ئەرمىنيا و ھەفتەىەك لىرە ماينەوە، دوو شەو لە سەرىك چوومە
ئەم يانەىە.

دەرياچەى سىفان

عېزەدىن چاۋ حېز وتى: دۇيىخ شەۋ لە كاتزىمىر دەى شەۋ تا بەرى
بەيان لە يانەى شەۋان مانەۋە و كەيف و سەيفتان دەكرد، منىش
بە تەنپايى لىرەدا مامەۋە، كاتم لى نەدەرۋىشت.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: پىمان وتى، خۇت نەھاتى.

ئەۋىش وتى: ئەۋە يەكەمىن جار نىيە بە يەكەۋە گەشت
دەكەين، شارەزاي من بوويت، لە كاتزىمىر ھەشت و نىۋى شەۋ بەۋ
لاۋە بەرگە ناگرم، خەۋوم دىت. ئەگەر نەخەۋوم سەرم ژان دەكات و
خەۋوم دەزىت و تا بەيانى بىدار دەبم.

منىش رووم لە نەوزاد دۇخىن كرد و پىم وت: عېزەدىن چاۋ حېز
راست دەكات، ناپى ھەموو شەۋىك بچىنە يانەى شەۋان و بە تەنپا
بەجىي بىلن.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ئەگەر شۇيىكى خۇش پى دەزانن، با بۆى
بچىن و ئەۋىش لە گەل خۇمان بېەن، تا چىتر گەپىمان لى نەكات.

منىش وتم: دەرياچەى (سىفان) لە گەشتى يەكەم جارم لە گەل
ئەمجدە مەندىل بۆ ئىرە بۆى چوۋىن. ئەگەر پىتان خۇش بىت، بە
جۇرج دەلىن بمانبات بۆ ئەۋى.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: بە چەند دەمانبات؟

وتم: جارى پىشوو ئىمەى بە چل درام بۆ ئەۋى برد. بەلام
لەۋىشەۋە ئىمەى برد بۆ شۇيىكى پى دەلىن (دى جان) شۇيىكى

زۆر خۆش و دلرېئە، لە ژيانمدا شوئى و خۆشم نەبىنيو، پىر بوو
لە گولى دەگمەن و ناوازه، بۆن و بەرامى گولەكان مەست و
حەيرانيان دەگردىن، گەشتياران لە ھەموو شوئىنكەو ھە
ھاتبوون. چوار دەرەى بە شاخى بەرز چناربوو، لە بەر چىرى
دارستانە سەوزەكانى ئاسمانمان لى ديار نەبوو.

گەشتياران بە تەلەفريک بە يەك درام لەوئو ھەچوونە سەر
شاخ، كاتىكى خۆشيان لە ناو دارستانەكە و كەنارى كانياو
سازگارەكانى بەسەر دەبرد.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: لە قسەكانت پى دەچىت شوئىنكى زۆر
خۆش بىت، چاوەرپى چى دەكەيت، پەيوەندى بە شوڤرەكە بکە با
بىت بمانبات.

عيزەدين چاوەرپىش وتى: تا دوا نەكەوتوين پەيوەندى پتو
بکە، تا ئەو دىت ئىمەش خۆمان دەگۆرپن.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەو شاخەى كە باسى دەكەيت، شوئى
پشووڤان و خواردن و خواردنەو ھى لىيە؟

وتم: ھەندىك كەبرى گەشتيارى و رىستورانى بچكۆلانەى لىيە،
خواردن و خواردنەو ھى خىراى تيا دەفرۆشريت.

عيزەدين چاوەرپىش وتى: مادام بۆى دەچىن پتويست ناكات
بۆمان باس بکەيت، بە چاوى خۆمان ببىنين تام و چىزى خۆشتر
دەبى.

منيش بە ئەمجەم وت: تۆش ھەستە خۆت بگۆرە با دوا
نەكەوين.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئەي ئەۋە نەبوو جارى پېشوو بە
يەكەۋە بۆي چوين، من جارىك بچمە شوئىتېك دووبارەي ناكەمەۋە
ئەگەر ۋەكو بەھەشتىش خۇشبېت.

غېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: زۆرى لى مەكە، با بە دلى خۆي
بكات.

ئەۋەبوو پەيوەندىم بە (جۆرج) كرد و پېم وت: كاتت ھەيە
بمانبەيت بۆ دەرياچەي (سىقان) و سەۋزايەكانى (دلى جان)؟.

داۋاي ئەدرىسى لى كردم، بە كورته نامەيەك بۆم نارد. وتى: دۋاي
كاتزىمېرىكى تر لاتان ئامادە دەبم.

نەۋزاد دۇخىنىش پېي وتم: پېت نەۋتىن ئەم دەرياچەيە ۋەكو
دەرياچەي قەزۋىنى ئازربايجان گەشتيارانى ژن مەلەۋانى لە ناو
دەكەن؟

وتم: بى گومان ۋەكو ھەر دەرياۋ دەرياچەيەك گەشتياران بۆ
مەلەۋانى روۋى تى دەكەن و لە كەنارى دەرياكە خۇيان دەدەنە بەر
تېشى خۆر و لە ناو لىم لە سەر پىشت لېي رادەكشىن.

غېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: ئەۋەم بە دلە، ھەزار يانەي شەۋانى
بە قوربان بېت، لەجىياتى ژنىك دەيان ژن بە روۋى دەبىنىن و
چاۋەكانمان شەحن دەبنەۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ئەمرۆ چمان بۆ ئامادە دەكەيت
بىخۆين؟

ئەۋىش وتى: ھىلكەمان نەماۋە، من چايەكە ئامادەكەم ئىۋە
دەچن بېھىتىن؟

نەزاد دۇخىنىش وتى: من دەچمە خوارەو و لە ماركىتە كەى
لەى خۆمان نىو دەستە ھىلكە دە كىرم و لە نانەواخانە كەش سى
ئەستورىكى گەرم دىنم.

عەزەدىن چا و حەزىش وتى: ئەمىرۇ ئىشى. چىشت لىنانم نىيە. لە
سەر دەرىياچەى (سىقان) نانى نىوەرۇ دەخۆين و شەویش لە
گەرانەو لە سەررېگا خواردنېكى سووك دەخۆين.

نەزاد دۇخىنىش بە پىكەنىنەو وتى: منىش وەك تۇ ئەمىرۇ قاب
شوشتم نىيە.

ئەمەى وت و چووە دەرهو. دواى تۆزىك ھاتەو و ھىلكەو
ئەستورىكى گەرمى ھىنا. رووى لە عەزەدىن چا و حەزىر و پىتى وت:
ژنە نانەواكە لىنى دەپرسىت و دەپوت (چۆنە ھاوپىر) مشەو شەكەت
لە گەل نىيە).

عەزەدىن چا و حەزىش وتى: ئەو پىرەژنە حەزى لە تۆ كىردووە،
وېستووېتى بەو قسانە بتدوئى.

ئەویش وتى: ئەگەر واش بىت، تا ژنى ناسك و جوان ھەبىت،
ئىشم بەو پىرەژنە نىيە. ئەویش وتى: ئەى ھەر تۆ نەبووېت لە
ئازىربايجان ژنىكى لەو بە تەمەنترت گا؟

ئەویش وتى: ئە رۇزى زۆرم خواردبۆو سەرخۆش بووم لە سەر
شەقام چاوم پى كەوت، وەك كچىكى ناسك و نازدار ھاتە بەرچاوم،
كە داواى گانم لى كىرد، زۆرى پى خۆش بوو لە گەلم ھات.

منىش وتم: كە لە گەلى خەوتى پەشىمان نەبووېتەو؟

بە پىكەنىنەو وتى: زۆر خۆش بوو، ئەویش وەكو من زۆر
تامەرزۇ بوو، كە لى بوومەو دە مەناتم داىە، لە خۆشيان وەخت

بوو بىرپىت، بە توركى پىي وىم (تۆ پىاوپىكى باشىت ئەو چاكەيەت
لە گەل كىردم).

مىنىش وىم: ناكات دىلت بەو قسانە خۆشپىت و بە سەدەقە تىي
گە يىشپىت؟!

ئىمە لەو قسانەدا بوو، شوفىرى تەكسىيە كە تەلەفۇنى كىرد و
وتى: لە بەر دەرگى بالاخانە كەتان چاۋەپىتان دەكەم.

ئەو بوو جىلمان لە بەر كىرد و چوۋىنە خوارەو و لە گەل جۆچ
بەرەو دەرىياچە كە بەرى كەۋتىن. دواى كاتىمىرېك گە يىشپىنە جى.

جۆچ روى لە نەۋزاد دۆخىن و عىزەدىن چاۋ حىز كىرد و ۋەسفى
دەرىياچە كەى بۆ كىردن و وتى: ئەم دەرىياچەى نىزىكەى حەفتا كىلۆ
مەتر لىزە دوۋرە، لە گەشتى يەكەم جارىم بۆ ئىرە بۆى چوۋم. ئەم
دەرىياچەى گەۋرەترىن دەرىياچەى ئەرمىنىيە، ئاۋەكە كەى سازگار و
شېرىنە، گەۋرەترىن دەرىياچەى جىھانىشە كە لە بەرزايىە كاندا بىت،
دەكەۋىتە پارىزگى غەفار كۆتىك، ھەزار و نۆ سەد مەتر بەرزترە لە
سەر ئاستى دەرىيا و ئاۋى بىست و ھەشت رووبار و جۆگەلەى
دەپرىتە ناۋ.

كە گە يىشپىنە لىۋارى دەرىياچە كە، تەنھا پىرەژنىك و پىرە مىرېك
لە رۆخى دەرىياچە كە لە ناۋلىم لە سەر پىشت لىي راكشاپوۋن و
خۇيان خىستبوۋە بەر تىشكى خۆر.

كە نەۋزاد دۆخىن ئەمەى بىنى، دەموچاۋى گرژ بۆۋە زەۋوق
تىكچوۋ، بە تۈنچەۋە وتى: ھەر ئەۋەش بوو دەرىياچەى (سېفان)
سەعاتىكە پىايدا ھەلدەلېن!

منىش وتم: جارى پېشوو كە ئىمە ھاتىن، ۋەھا نەبوو، پر بوو له
ژن و كچى جوان، ۋەكو ماسى له ناو ئاۋە كە مەلەوانيان دە كرد و له
شيان ھىندە سې و تەنك بوو، ۋەكو زيو دەترىسكايە ۋە.

جۆرجىش وتى: له رۆژانى پشوو و بۆنە كاندا خەلكى روو لېرە
دەكەن و له پېريان جمەى دى. ھەروەھا دواى نيوەرپۆ كەشو ھەوا
گەرم تر دەبېت، ئىنجا گەشتياران بۆى دىن.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەگەر بىزانىبا وايە نەدەھاتم، تا ئىوارە بۆ
خۆم له پارىكى ئازادى دادەنىشتم.

جۆرجىش بە دەست ئىشارەتى بۆ ئەو شاخە كرد كە له تەنىشت
دەرياچە كە بوو، وتى: ئەم شاخە بە شاخى پېرۆز ناوى دەبەن،
كەنىسەيە كى گەورە له سەر لووتكەى شاخە كەيە، مېژوو بېكى زۆر
كۆنى ھەيە، گەشتياران له ھەموو شوئىنكە ۋە روى تى دەكەن و
وتىنەى له گەل دەگرن. ئەم كەنىسەيە بە زمانى ئەرمەنى پې دەوترى
(سېفانا فانك)، كۆمەلگەيە كى خانەقاىەن دەكەوئىتە نىمچە
دوو رگەيەك له كەنارى باكوورى رۆژئاواى دەرياچەى سېفان له
پارىزگاي (جېگار كۆنىك) له ئەرمىنىا. ئەگەر ھەزىكەن لەگەلتان
دىم، بەو پلىكانانە بۆى دەچىن.

عېزەدىن چاو حېزىش وتى: من قاچە كانم تەواو نىيە، ناتوانم بە
سەر ئەو ھەموو پلىكانانە بكەوم.

جۆرجىش وتى: بۆ ئەو كەسانەى چۆكيان تەواو نىيە، ئاسان نىيە.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: چ لەو كەنىسەيە بكەين، بە ئىمە چى
كەنىسەيە كى مېژوو بىيە، يان نان ئىمە بۆ ئەو ھاتووين، چاومان بە
ژن و كچى جوان بكەوئىت.

منىش وتىم: تۆپسپۇرى پىرەژنانى، ئەۋە نىيە رۆخى دەرياچە كە
پىرەژنىكى لىيە، بىرۇ خۆتى بىن بىناسىنە و مەلەۋانى لە گەل بىكە.

ئەۋىش وتى: خۆ كىفر نە بوو لە ئازىربايجان پىرەژنىكىم گا، ئەم
رووداۋە بوۋە حىكايەتى مېشى و ھەر نەبراىەۋە!

رووم لە جۆرچ كىرد و پىم وت: ئىمە ھەر ھاتوۋىن، لەم نىكانە
شۈبىنىكى خۆشى لى نىيە بۆى بچىن؟

ئەۋىش وتى: ئەرمىنىيا ولاتىكى قەشەنگە، ھەموو شۈبىنەكانى
خۆش ئەگەر ناتانەۋى مەلەۋانى بىكەن، دەتانبەم بۆ (دلىجان).

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: دلىجان لە چىەۋە ھاتوۋە؟

جۆرجىش وتى: دلى جان بە زمانى ئىرە بە ماناى دۆلى گول و
گولزار دىت.

دلىجان

گەشىتىنە شوئىنىك، جۆرچ وتى: ئەم شوئىنە بە زمانى ئەرمەنى
پىي دەلەن (تساغ كاتسورىان) كوردانى ئىزدىش پىي دەلەن (دلىجان)
وانە دۆلى گول و گولزار. ئەم شوئىنە كۆمەلگەيەكى گەشتىارى
ناوازەيە لە ئەرمىنىيا، دىمەنىكى سىروشتى دلرەپىنى ھەيە، لە بەر
دىمەنە جوان و سەرنج راكىشەكانى و بە ھۆى چىرو پرى دارە سەوزو
بەرزەكانى و ئەو شاخە بەرزەنەي لە جوار دەورىدان، گەشتىاران بە
سوسىراي ئەرمىنىيا ناوى دەبەن.

ئەو ناوچەيە لە سەردەمى ھوكمرانىتى يەكىتى سۆفەتدا
گەرەترىن مەلەبەندى ۋەرزىي يارىيەكانى ئۆلۆمپى بوو. لەم
سالانى دوايىدا ھوكمەتى ئەرمىنىيا بايەخى زىاترى پىي داوۋە
ھەندىك رىستوران و شوئىنى ھەوانەۋەي لى دروست كىردوۋە
تەلەفرىكە كۆنەكەي سەردەمى سۆفەتلىشى- نۆزەن كىردۆتەۋە،
گەشتىاران بۇ بىنىنى ئەو دىمەنە جوان و دلرەپىنانە، پىي دەچنە سەر
شاخ. لە ۋەرزى زستانانىشدا ئەم دۆلە دەبىتە شوئىنى خلىسكانىتى
سەر بەفر و لە ھەموو ناوچەكانى جىھان گەشتىاران رووى تى
دەكەن.

لە دەۋرۋىپىشتى ئەم دۆلە چەندىن ھوتىل و مەلەبەندى ۋەرزىي
تىايە، گەشتىاران لە ماۋەي مانەۋەيان لىرەدا سوۋدى لى ۋەردەگىرن.

جۆرچ بەردەوام بوو لە ۋەسفكردىنى ناوچەي (دلىجان) و وتى:
سىجىرى دلىجان لە ۋەدەيەكە ئەم دۆلە دەيان جۆرى جۆرى گولى

جوان و بۆنخۆشى تىايە، لە جىھاندا ھاوتايان نىيە. بۆنى ئەو گولانە تىكەل بە ھەواكە دەبن، ئاستەمە گەشتياران لە ھاوين، يان لە زستاندا بە ئاسانى دەستبەردارى بن.

منىش وتم: چ كاتىك زياتر گونجاوہ بۆ سەردانى ئەم ناوچەيە؟

جۆرچ وتى: بە درىژايى سال ئاووھەواي دليجان خۆشە، ھەر بۆيە گەشتياران لە گشت وەرزەكانى سالدا سەردانى دەكەن. ديمەنە سروشتىيە ناوازەكەي و ئاوہ كانزاييەكەي كە بۆ چارەسەري نەخۆشىيەكانى پىست بەكار دىت، گشت ئەمانە وايان كرددووە، كە ئەم ناوچەيە جياوازي ھەبىت لە ناوچەكانى تر، چ لە ھاويندا، يان زستاندا.

پىش ئەوہى بگەينە (دليجان) گەيشتىنە تونىلىك، جۆرچ ئاماژەي بۆ كرد وتى: ئەم تونىلە درىژيەكەي دوو كىلۆمەتر و نيوە و بەشپكە لە رىگا خىراكەي، ھەر وەھا ئەم شارە وىستگەي شەمەندەفەريشى. لىيە، لە كۆتاييەكانى سەدەي نۆزدەوہ دروست كراوہ.

دواي ئەوہى لە تونىلەكە پەرينەوہ، لە بەر چەري دار و درەختەكان ئاسمانمان لى ديار نەبوو. رووم لە جۆرچ كرد و پىم وت: ئەم شوينە چى پى دەلپن؟

وتى: لىرەوہ دارستانەكانى (دليجان) دەست پى دەكات، كە رووبەرەكەي لە سىوچوار ھەزار ھكتار زياترە، كۆمەلىك ديمەنى وىنەيى بىھاوتاي چىژ بەخش لە خۆي دەگرىت. ئەم دارستانە لە سەرھادا شوئىنكى پارتىزراو بوو، لە سالى ۱۹۵۸ دامەزرراو، دواتر لە سالى ۲۰۰۲ زياتر بايەخى پى دراوہ و بە پاركى نەتەوہي دليجان

ناۋزەد كراۋە. نىزىكەى چىل جۆر دار و ھەژدە جۆر نەمام و نۆ سەد
جۆر روۋەك لە خۆى دەگىرت.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: مادام پىشتەر ئەم شوئىنە پارىزراۋ بوۋە،
لەۋانەيە ئاژەلى كىۋى تىابىت.

جۆرجىش وتى: ئەم شوئىنە دەۋلەمەندە بە ئاژەلى كىۋى، لەۋانە
ورجى قاۋەيى و گورگ و پشیلەى سىفانى و كۆتر و مامزى سوور و
ھەلۋى زىرپىن و پەپوۋلە و چەندانى تر، كە ئەم پاركە نايابەيان
كردۆتە مالى خۇيان.

دۋاى بېرىنى ماۋەى پەنجاو دوو كىلۆ مەتر ئىنجا گەشىتىنە
ناۋچەى (دلىجان). جۆرج ئۆتۆمىتەلە كەى لە تەنىشت ئۆفىستىك
راگرت وتى: دابەزن، لېرۋە بە تەلەفرىك دەچىنە سەر ئەو شاخانە و
لە ئاسمانەۋە دىمەنى ئەو دار و درەخت و گول و گولزار و ئاژەلە
كىۋىيانە دەبىنىن، دىمەنىكى زۆر دلرپىتنەن ھەرگىز لىي تىر نابن. لە
سەر ئەو شاخە، دارستانىكى گەۋرە و ھەندىك شوئىنى گەشتىارى و
رىستورانى و شوئىنى ئەسپ سۋارى لىيە. چەندى ئارەزوو بىكەن
لەۋى بىمىنەۋە. دۋاى ھەر بەو تەلەفرىكە بگەرتىنەۋە، ئىنجا دەچىنە
دەرياجەى (بارز).

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: ئەم تەلەفرىكە زۆر كۆن ديارە.

جۆرجىش وتى: ۋەكو پىشتەر وتم ھى سەردەمى سۆفىتە، دۋاى
جاردانى سەربەخۇي ئەرمىنىا، نۆژەن كراۋەتەۋە. بە نىۋان دۆل و
شاخەكانى ئىرە تىدەپەرىت، بە يەككىك لە تەلەفرىكە ھەرە درىزەكانى
جىهان ھەژمار دەگىرت.

تكىتمان بىرى و سۋارى تەلەفرىكە كە بوۋىن، ئاسمانىكى سې و
بى گەرد ۋەكو چەتر لە سەرمانەۋە بوو، لە ژىرەۋەش دىمەنى گول و

گولزار و دار و درەخت و ئازەلە كىۋىە كان جوانىيىكى بىۋىنەيان
هەبوو.

سىجىرى ناۋچەى (دلىجان) خۆى لە گول و گولزارە
هەمەرەنگە كاندا دەبىنىيەو، كە لە گەل گزۈ گىاى سەوز باۋەشىان
بەيە كترى كردبوو.

نزىكەى دوو كاتزمىر لە سەر شاخە كە ماينەو و لە ناو
دارستانە كە پىاسەمان كرد و لە كانىاۋە كانى ناو دارستانە كە ئاۋى
سازگارمان خواردەو و دۋاى بە تەلەفرىكە كە گەراينەو شۋىنى
خۆمان و بەرەو دەرىاچەى (بارز) بەرىكەوتىن.

دەرىاچە كە لە باكۋورى ناۋچەى دلىجان بوو، دەرىاچەيەكى
خنجىلانە بوو، لە شۋىنىيىكى بەرز لە ئامىزى شاخ و دارستانىيىكى
چردابوو ئاۋى دەرىاچە كە رەنگى دارستانە كەى وەرگرتبوو وە كوئەو
سەوز دەچۆۋە. گەشتىارىيىكى زۆر روۋيان تىيى كردبوو، ھەندىكىيان
لەو دەچۈۋە خەلىكى ئەرمىنىيا بن و بۆ سەيران روۋيان لەوئى كردبىت،
چۈنكە خەرىكى گۆشت برژان و راۋكردنى ماسى بوون لە دەرىاچە كە،
ھەندىكى تىرىش لە سەر كورسىيە كانى رۆخى دەرىاچە كە لە ژىر
سېبەرى دار چنارە بەرزە كان دانىشتبوون، چىژيان لەو دىمەنە
دلرفىئانە وەرەگرت. ھەندىك بەلەمى چۈپىش لە ناو ئاۋە كە بوون،
بە درامىك گەشتىاران لە ناو ئاۋە كە گەشتىان بى دەكرد.

جۆرج لە رۆخى دەرىاچە كە لە سەر كورسىيە كانى دانىشت و
ئىمەش سۋارى بەلەمىك بوۋىن و گەشتىكى كورتى ئاۋىمان كرد.
نزىكەى نىو كاتزمىر بەناۋ ئاۋە كە خولائىنەو، دۋاى گەراينەو لای
جۆرج و بەرىكەوتىن.

لە نىزىك دەرياچە كە رىستوراننىكى گەورەى لى بوو جۆرچ
ئۆتۈمبىلە كەى راگرت و وتى: فەرموون دابەزن لەم رىستورانته نانى
نىوهرۇ دەخۆين و دوايى دەگەپىنەوہ ئىرىقان.

كە گەيشىنەوہ ئىرىقان، جۆرچ ئىمەى لە بەردەم دەرگای
بالاخانە كە دانا و وتى: بەيانى ناتوانم لە گەلتان بم، ھەندىك ئەرکم
لە سەرە دەپ جىبەجىيان كەم. بەلام رۆزى دواتر كاتزمىر دەى شەو
ئەگەر حەز بكن دەتانەم بۆ يانەيەكى شەوان و كاتىكى خوشى لى
بە سەر بىەن.

منىش وتم: لە ولاتى مىسر و ئوردن يانەى شەوانى زۆرم بىنيوہ،
دەپ يانەى شەوانى ئىرە چ جياوازيكىيان لە گەل يانە شەوانەكانى
ئەوئ ھەبىت؟

وتى: لىرەش شوئى وەھای لىيە، بەلام دەتانەم بۆ شوئىنىك لە
ھىچ ولاتىكى ەرەبىدا نىيە و ئەوہيان لە يانەى شاوانى ئەو ولاتانە
موحتەرەم ترە.

كە وای وت، لە دلى خۇمدا وتم (دىارە ئەو شوئىنە سەماکردن و
ژنى رووتى تيا نىيە).

عیزەدىن چاو حىزىش وتى: من لە دواى نوئىزى عىشا دەخەوم،
بۆيە لە گەلتان نايەم، لىرە دەمىنمەوہ.

ئەمجد مەندىلىش وتى: حەزم لە چوونە يانەى شەوان نىيە،
بۆيە منىش لە گەل تۆ دەمىنمەوہ.

منىش وتم: بە قسەى جۆرچ بىت ئەو شوئىنە موحتەرەمە.

كە وام وت، ئەمجد مەندىل لە برىارى خۆى پەشىمان بۆوہ و
وتى: مادام شوئىنىكى موحتەرەم بىت، منىش لە گەلتان دىم.

نەوزاد دۆخىنىش بە جۆرجى وت: وا ئەم شەو دەچىنە ئەو
شۈپنە موختەرەمە، ئەى بەيانى دەمانبەيت بۆكۈي؟

ئەوېش وتى: بەيانى پىئويستتان بە من نابىت، سەنتەرى شار دوو
شۈپنى خۆشى لىيە، ھەزار مەتر لىرە دوورە، يەككىيان پاركى ئازادىيە
و لە بەيانىانەوۋە تا درەنگى شەو لە خەلك جەمەى دى. دارو درەخت
و گولى جوان و نافورەى ئاوى لىيە. لە ژىر دارەكان و بەرامبەر
نافورەكان كورسى دانىشتى لىيە، ئەگەر جارىك بۆى بچن، دوو بارە
بۆى دەچنەوۋە. شۈپنىكى تىرىش ھەيە، ھەندىك لە سەرەوۋە ترە، بە
زمانى ئەرمەنى پىي دەلېن (ھانرا پتوتيان ھورا بىراك) واتە مەيدانى
كۆمارى. ئەو شۈپنە لە ئىوارەوۋە خەلك رووى تى دەكات. بەلام زياتر
لە شەواندا قەرەبالغ دەبىت و ژنە لە شفرۇشەكانىش لەو مەيدانە لە
نىچىرى خۇيان دەگەرپن و لەگەلىان رىكدەكەون.

كە وای وت، نەوزاد دۆخىن رووى لە عىزەدىن چاۋ حىز كرد و بە
پىكەنىنەوۋە پىي وت: ئەم شۈپنە بە دلى ھەردوۋكمانە، ھەريەك و
ژنىكى جوان لەو ژنە لە شفرۇشانە بۆ خۇمان دەدۆزىنەوۋە و لەگەل
خۇمان دەيانھىپىنەوۋە.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: وابزانم ئىوۋە قەت لە ژن تىر نابن. ئىرە
دەيان شۈپنى سىروشتى خۆشى لىيە، لەجىياتى ئەوۋى چىژ لەو
سىروشتە جوانە و دىمەنە ناوازانە ۋەرىگرن تەنھا بە دواى ژنەوۋەن،
لە ژن زياتر چاۋتان ھىچى تر نابىي.

نەوزاد دۆخىنىش رووى لە من كرد و وتى: تۆش قسەيەك بکە،
بۆچى بى دەنگىت، ديارە تۆش ۋەكو ئەمجدە مەندىل تەنھا بۆ دىتى
سىروشت ھاتوۋىت؟

وتم: بىروا ناكەم ھىچ ولاتىك سىروشتە كەي بە قەدەر سىروشتى
كوردستان خۆشتر بىت، بۆچى درۆتان لە گەل بکەم، من ھاتووم
كەشتىك بگۆرم و چىژ ۋەربىگرم، بەلام مەرج نىيە ۋەكو ئىۋە سىكىس
لە گەل ژنان بکەم.

ئەۋىش ۋتى: مەبەستت چىە؟

وتم: ئەگەر ھاورپىيە كى ژنم دەستكەۋت، لە گەلى دادەنىشم و بە
دەم خواردن و خواردنەۋەشەۋە قسە دەكەين. دەمەۋى نەپىنى
ژيانىان بزانم، بۆچى ئەۋانە كارى لە شفرۆشى دەكەن.

ئەمجدە مەندىلىش ۋتى: خۆ نەبوۋىتە توپزەرى كۆمەلەيتى، تا
لە ژيانى خەلكى بگۆلىتەۋە.

وتم: ھەر كەستىك لە ژيانىدا ئامانچىكى ھەيە، ھەر يەك لە ئىۋە
كە ھاتوون بۆ ئىرە، ئامانچىكتان ھەيە، منىش ۋەك چىرۆكنووس و
رۆمانوسىك ئامانچم ئەۋەيە ئەۋەي دەيىبنم بىكەمە كەرەستەي
رۆمانە كانم.

كە ۋام ۋت، ئەمجدە مەندىل ۋتى: تۆچ كارىكت بە ژيانى
خەلكە، چى دەكەن و ناكەن، رازى نىم ناوم بخەيتە ناو
رۆمانە كەت.

نەۋزاد دۆخىنىش ۋتى: لە لايەن مەۋە ئازادىت، شانازى بەۋە
دەكەم بىمە پالەۋانى رۆمانە كانت.

غىزەدىن چاۋ حىزىش ۋتى: رووداۋەكان چۆن دەگىرىتەۋە
بىگىرەۋە، تەنھا ناوم مەھىنە.

منىش وتم: خەمتان نەبىت، ناۋى كەستان ۋەك خۆى ناھىتم،
تەنھا رووداۋەكان دەگىرمەۋە و تىكەل بە خەيالى ئەدەبى خۇمىيان
دەكەم.

جۆرچ ئىمەى لە بەردەم دەرگای بالاخانە كە دانا وتى: لە بىرم
چوو پىتان بلىم ئەگەر زنتان ويست پەيوەندىم پىۋە بكەن. ژمارەى
لە شفرۆشكى زۆرم لايە، دوو كاتزمىر لە گەلتان دەمىنەۋە تەنھا بە
سى درام، ئەگەر تاكو بەيانىش لە گەلتان بىمىنەۋە، دەبى سەد
دۆلارى ئەمىرىكىيان بدەنى.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ئەمىرۆ زۆر ماندووين، تاقەتى ھىچمان
نىيە، كەى ويستمان پەيوەندىت پىۋە دەكەين.

عەزەدىن چاو حىزىش رووى لە ئىمە كرد و وتى: خواردنى
چىشتخانە ناخورىت، زۆرىش گرانە، با لە ماركىتە كە ھەندىك برنج
و پىداويسى بىكرىن، لە گەل ئەو ئازووقەيەى كە لە گەل خۇمان
ھىناومانە بەكارىان دەھىتىن.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: لە ھەولېر ھەندىك گونزو كولىچەم
ھىناۋە، تەنھا نان دەكرم، حىسابى من مەكەن.

منىش وتم: كى خواردنمان بۇ ئامادە دەكات، بە تەماى من
مەبن، تەنھا دەزانم چاى ئامادە بكەم.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: منىش قاپەكان دەشۆم.

عەزەدىن چاو حىز وتى: كە پۇلىس بووم گونزىرامەۋە بۇ باشوورى
عېراق، ماۋەيەكى زۆر لەوى مامەۋە، لەوى فېرى چىشتلىتان بووم.
خواردنىك دروست دەكەم پەنجەى خۇتانى لە گەل بخۆن. لە
شارى ھەولېر ھاۋىرپىيەكى چىشتلىنەرم ھەبوو، ماۋەيەك نەخۆش

كەوت، لە چىشتخانەى منى لە شوئىنى خۆى دانا، ميوانەكان هەر وایان دەزانی ئەو خواردن ئامادە دەكات، كەس هەستى پێ نەکرد.

لە نزيك ئەو بالاخانەىەى كە لى دابەزىووين، دوو ماركىتى گەورەى لى بوو، چووینە يەكێك لە ماركىتەكان، پىداوېستىيەكانمان كرى. نەوزاد دۆخىن كە چاوى بە خواردنەووە كەولییەكان كەوت، وتى: برايان چى دەلێن بۆ خواردنەووەى ئەمشەو كارتۇنىك بىرە لە گەل خۆمان ببەين؟

عېزەدىن چاوى حېزىش وتى: لە گەشتى پېشووم بىرەم لەم ماركىتە كرىو، بىرە خۆمالىيەكە دەكرىن ئەو لە بىرە بىانيەكان خۆشتر و هەرزانتەر.

بىرە خۆمالىيەكە يەك لىتر بوو، لە ناو بىلىكى پلاستىكىدا بوو، كارتۇنىكمان بە پىنج درام كرى، شەش بىلى تىدا بوو، دەيكردە دوانزە دۆلارى ئەمرىكى.

شەۋىكى سوور

نەۋزاد دۇخىن لە چىشتخانە كە دەھات و دەچوو، لە بەر
خۆيەۋە قسەى دەكرد. منىش وتم: ئەۋە چىتە، لە چى دەگەرئىت؟

وتى: لە برسان ۋەختە دلم بېورئەۋە، شتەك نىيە بىخۆين؟

عەزەدىن چاو حەزىش وتى: ۋەرە دانىشە، ئىستا شىف عەزەدىن
چاو حەزى براتان خواردنتان بۇ ئامادە دەكات.

منىش وتم: ئەگەر خواردن بىخۆين، بىرەمان پى ناخورتەۋە.
عەزەدىن چاو حەزىش وتى: خواردنىكى سووك ئامادە دەكەم، لە گەل
زەلاتە و چەرەزات و زەيتوون لە سەر خوانە كە دايدەنئىم و لە گەل
خواردنەۋە دەيخۆين.

ئەمجد مەندىلىش وتى: خۆزگە دەمزانى ئەۋ بىرەيە چ تامنىكى لى
دەيت ۋا مەراقتانە.

عەزەدىن چاو حەزىش وتى: خۆزگەى بۆچيە، تۆش ۋەرە
لە گەلمان بەشدار بە و بىخۆۋە ئەۋكات دەزانى تامى چى لى دەيت.

ئەمجد مەندىلىش وتى: لە ۋەتى ھەم دەمم لىي نەداۋە،
ناشمەۋىي بىخۆمەۋە.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: ئەگەر پىت ۋابىت ھەرامە، ئوبالت بە
ملم، بىخۆۋە گوناھبار نابىت.

منىش وتم: گەۋرە زاناي ئايىنى ھەسەن تورايى لە سوۋدان چەند
سالئىك لەمەۋ بەر فەتۋاى دا وتى: بىرە ئەگەر رىژەى كەۋلى زۆر
نەبىت ھەرام نىيە.

وتى: با بۆخۆى ھەروا بلېت، بە قسەى ئەۋ نىيە، خوا لە
موسلمانانى قەدەغە كىردۋە.

منىش وتم: ئەگەر ۋابىت، دانىشتىش لە گەل ئەۋ كەسانەى كە
دەخۆنەۋە ھىچ جىاۋازىيىكى نىيە ۋ ھەرامە.

ئەۋىش وتى: دەتانەۋى بەۋ قسانە بەشدارىتان لە گەل بىكەم،
ھىچ خۇتان ماندوۋ مەكەن، پىش ئىۋە زۆر كەس ھەۋلىان لە گەل
داۋم، بە قسەم نە كىردۋون. مەسەلە ھەرام ۋ ھەلال نىيە، باۋەرم پىي
نىيە بۇيە ناخۆمەۋە.

غىزەدىن چاۋ ھىزىش وتى: ئەرى بە راستى تۆ لە خواردنىش
بەشدارىت لە گەل نە كىردىن، ئەى چى دەخۆيت؟

مەندىلىش وتى: ھەندىك كولىچە ۋ گوتىزم لە ھەۋلىر لە گەل خۆم
ھىناۋە، تەنھا ئەۋە دەخۆم.

منىش وتم: ئەگەر خواردنمان لە گەل نەخۆيت، لە قورگمان
ناچىتە خوارۋەن ھەر ھىچ نەبىت لە خواردنى زەلاتە ۋ زەيتوون
بەشدارىمان لە گەل بىكە.

ۋى: ئىۋە خورپەق خۇتان ۋەرگىن، شەرم ناكەم.

نەۋزاد دۇخىنىش ۋى: لە بىرمان چوۋ تەلەفۇن بۇ فەرھاد
بکەين، دەپ نەھاتىتە ئەرمىنىيا؟

منىش ۋى: چەند رۇژىك پىش ئىستا لە باغى شار بىنىم،
ھەندىك بازن و ملوانكەى لەنگەى ئەۋرۈپى بە دەستەۋە بوو، لىم
پرسى (ئەۋانە چىن) ۋى (لەو رۇژانە فېزەكەم دەردەچىت و دەچمە
ئەرمىنىيا، ئەۋانە لەگەل خۇم دەبەم و دەيانكەمە ديارى بۇ ھاۋرى
ژنەكانم).

نەۋزاد دۇخىنىش بە پىكەنىنەۋە ۋى: ئاى لەو سەگە، بەلاش
ناۋى لە خۇى نەناۋە شىخ!

ئەمەى ۋى و مۇبايلەكەى لە گىرفانى دەرھىنا و مۇبايلەكەى
كردە دەرەكى و قسەى لەگەل كرد. فەرھاد ۋى: چۈار شەۋە لىرەم.

نەۋزاد دۇخىنىش ۋى: بە تەنىاي؟

ۋى: نەخىر برادەرىكم لەگەلە. ئەى ئىۋە؟

نەۋزاد دۇخىنىش سلاۋى ئىمەى پىگەيانند و ۋى ئىمەش لىرەين.

فەرھادىش ۋى: ئەگەر ژنتان ۋىست پىم بلىن، ژنەكانى ئىرە
ھەموۋيان دەناسم، مرىدى منن و پىم دەلىن ياشىخ، لە بچوۋك تا
گەرە، لە روۋسى و جۇرچى و ئۇكرانى تا دەگاتە ئەرمەنى، ھەموۋيان
ھەن بە كامىل مۈاسەفاتەۋە.

غىزەدىن چاۋ حىزىش ۋى: ئەۋ ھەموۋ ھاۋرى ژنانەت ھەيە،
بۇيە زوۋ زوۋ دىتە ئەرمىنىيا.

نەوزاد دۆخىنىش بە ئىمەى وت: چى دەلېن دوو لەو ژنانەمان بۆ
بىئىرېت؟

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: ئىمە چۈار كەسەن دوو ژن بەشى چى
دەكات.

ئەۋىش وتى: بە ئۆرە دەچىنە لايان و دەيانگۆرېنەۋە.

مەنىش وتم: حەسابى مەن مەكەن، تەنھا لەگەلتان دەخۆمەۋە.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: مەنىش ھەر ھەچ، تەنھا لەگەلتان
دادەنىشم.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: شتى ۋا چۆن دەبېت، ئەۋەش مەكە
مەسەلەى خواردنەۋەكە، بە فىلى نەخۆشى شەكرە خۆت لېتى
كېشايەۋە.

مەنىش رووم لە ئەمجدە مەندىل كەرد و پېتم وت: نەوزاد دۆخىن
راست دەكات، با دۋانىش بۆ ئىمە بېتن تەنھا لەگەلەن دادەنىشىن و
دەخۆينەۋە.

ئەمجدە مەندىل ئەۋەى پەى خۆش بوو، بە نەوزاد دۆخىنى وت:
بە مەرجىك ژنەم دەۋى، كەس ھەقى بە سەر مەنەۋە نەبېت، چى
دەكەم و ناكەم.

مەنىش وتم: مەنىش يەككەم دەۋىت ۋەكو ھاورى لەگەلم بېت،
نامەۋى ئىۋە دەستى لى بدەن.

غىزەدىن چاۋ حىزىش روۋى لە نەۋزاد دۆخىن كىرد و ۋى: من و تۇ بۇ گانمانە، بە دوان يەك ئىش بىت ئاسايە.

نەۋزاد دۆخىنىش ۋى: بىرۈكەيەكى باشە، با ئەۋان ھەر يەك و ئىككىيان بۇ بىت، من و تۇش بە ھەردووكمان ئىككىيان بۇ بىت.

ئەۋەبوو پەيۋەندى بە فەرھاد كىرد و پىي ۋى: سى ئى جوانمان بۇ بىرە.

فەرھادىش ۋى: بە كورتە نامەيەك ناۋنىشانى شوئى دانىشتى خۇتاتم بۇ بىرە، تا بۇ ئىكەن بىرەم.

نەۋزاد دۆخىنىش پىي ۋى: ناۋنىشانى ئىرە لاي تۇ بوو، بۇم بخوئەنەۋە تا بۇ بىرەم.

مىنىش مۇبايلەكەم كىردەۋە پىم ۋى: بنووسە (گىندىل ھىلەز) بالاخانە ئىرە ھەقە، نەۋى شەشەم، شوقە ئىرە بىست و پىنچ.

ئەۋىش ناۋنىشانەكەي بە كورتە نامەيەك بۇ نارد.

غىزەدىن چاۋ حىز بە نەۋزاد دۆخىنى ۋى: زۇرى نەۋاۋە خواردنەكە ئامادە بىت، خوانەكە ئامادە بىكە، ھەندىك بىرە لە ناۋ سارد كەرەۋەكە دەرىيە، تا ئەۋان دىن با سەرى خۇمان ھەندىك گەرم كەين.

مىنىش ۋى: تا ئىكەن نەيەن دەست بە خواردن و خواردنەۋە ناكەين با ئەۋانىش لە گەلمان بە شدارى بىكەن.

نەۋزاد دۆخىنىش ۋى: تۇ راست دەكەيت، ئىۋە نايان گىن، تەنھا لە گەلىان دادەنىش.

عېزەدىن چاۋ حېزىش وتى: كە ئەۋ ژنانە ھاتن با بزانين خۇتان بۇ دەگىرىت، يان نا، وا خۇتان لىمان كىردۆتە فرىشتە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئىۋە گانتان بىخ خۇشە عافىەتتان بىت، خوا دەيكرىد تا بەياني ئەۋانتان دەگا، ئىمە ھەزمان لە دانىشتن و قسەى خۇشە.

بەم شىۋەيە، خوانە كەمان دانا و چاۋەرىپ گەيشتى ژنە لە شفرۇشە كان بووين. ھەندەى بىخ نەچۋو زەنگى ژوورە كەمان لىي دا. نەۋزاد دۇخىن وتى: عېزەدىن چاۋ حېز تۆ لە دەرگا نىزىكى، ئەۋ تەلەفۇنە ھەلگرە، بزانە كىيە.

عېزەدىن چاۋ حېزىش تەلەفۇنە كەى ھەلگىرت و قسەى لە گەل كىرد. ژنىك بوو وتى: شىخ فەرھاد ئىمەى ناردوۋە، دەرگا كەمان لى بىكەنەۋە.

ئەمجد مەندىلىش وتى: لە ئىستاۋە پىتان بلىم ئەۋەى يە كەم جار دىتە ژوورەۋە بۇ منە و ھەزنا كەم كەستان لىي نىزىك بىكەنەۋە.

منىش وتم: ئەۋەى دوۋەمىشيان بۇ من بىت.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: با قسەى ئىۋە بىت ئەۋەى سىيەمىش بۇ من و عېزەدىن چاۋ حېز بىت.

عېزەدىن چاۋ حېزىش دوگمەى دەرگا كەى داگىرت و وتى: كى دەزانى كامەيان لە ۋانى تر جوانترە، تازە پەشيمان بوونەۋەش نىە، بە نىسبەت من و نەۋزاد دۇخىن ھىچ جىاۋازىپكى نىە، جوان بىت، يان ناشىرىن، بۇ ئىمە ھەر تىپەستانە.

ئىمە لەۋ قسانەدا بووين، لە دەرگا درا، ئەمجد مەندىل بە خىراپى خۇى گەيانندە دەرگا كە و كىردىەۋە. دوۋژنى سوور و سىي،

پرچیان زهرد بوون وه کو زێر دهتریسکایه وه، به کیکیان چاوه کانی
شینیکی تیر بوو، ئه وهی تریش چاوه کانی سهوزیگی گیایی بوو.

دوای سلاوکردن، ژنه چاو شینه که وتی: دوای که مێکی تر
هاورپیه کهی تریشمان دیت.

خۆی به ئیمه ناساند وتی: من ناوم لوسینه.

ئهمه ی وت و دهستی خسته سه ر شانی ژنه که ی تر و وتی:
ئهمه ش ناوی ماریته.

دوای ئه وه ههردووکیان له سه ر قه نه فه که دانیشتن. منیش
چوومه چیشخانه که و له سه ر سنێک هه ندێک خیار و ته ماته م
له گهل چه قۆیه ک هیناو دامه دهست خاتوو ماریت و پیم وت: ئهم
سینهم لی وه ربگره و زه لاته دروست بکه.

ئهویش لی وه رگرتم و له سه ر مێزه که ی دانا و دهستی کرد به
دروستکردنی. تا له وردکردنی خیار و ته ماته کان بووه، ژنه که ی تریش
هات، خۆی پیناساندین وتی: ناوم سیفانایه. عیزه دین چاو حیزیش
خواردنه که ی ئاماده کرد و له ناو مه نجه لیکی شوشه هینایه سه ر
خوانه که و وتی: په تاته و سینگی مریشکیشم سوور کردۆته وه، له گهل
خواردنه وه که ده یخۆین.

منیش وتم: نه وزاد دۆخینیش هه ندێک گلاس و چه نگال و
کاسه ی شوشه ی له بهر ده ممان دانا، وتی: هه ر به کی گلاسیک
راکیشیته بهر ده می و بیرهی ئی کات، زه لاته ش بکه نه ناو ئهم کاسانه
و با دهست به خواردنه وه بکه ین.

ئەمەي وت و رووي له عىزه دىن چاو حىز كرد و پىي وت: يەك
دوو پىك دەخۆينەو، ئەوجا تۆ لەگەل سىفانا برۆ ژوورى خەوتن و
كارى خۆنى لەگەل تەواوكة، منىش دواي تۆ دەيبەم.

ئەويش وتى: هەندە نابى حەبى چالاكى سىكسىم خواردوو، تا
حەبە كە كارىگەرى خۆي دەكات، تۆ لەگەلى برۆ، من دواي تۆ
دەچم.

منىش وتم: ئەو حەبە ناوي چىە كە پىش سىكس كردن
دەيخۆيت؟

وتى: ناوي (فاردىنامىل)ە.

ئەمجەد مەندىلىش وتى: تۆو نەوزاد دۆخين بۆگان ئەوئەندە
پەلەتەنە، وامزانى بەبى حەب كىرتان هەلدەستى.

عىزه دىن چاو حىزىش وتى: چاك نىە كىرى من بە حەب
هەلدەستى، ئەوئەي تۆ خەوى لى كەوتوو و بە دۆل و زورپاش
هەلئاستى.

ئەمجەد مەندىلىش بە تورەيبەو وى: تۆ چوزانىت كىرى من
مردوو، ديارە ئەو كەسەي ئەو ژنانە نەگى، كىرى مردوو؟

ئەويش وتى: ئەگەر كىرت نەمردى پياو هەيە خۆي بەرامبەر ئەو
ژنانە رابگرىت، هەندە سىي و تەنكن، دەلىي هەتاويان بەر
نەكەوتوو.

نەوزاد دۆخينىش وتى: ناوي خوا بىنن، هەر كەس ئازادە چۆنى
بىخ خۆشە با وابكات.

ئەمەي وت و گلاسى بىرەكەي بەرز كىردەۋە و وتى: بە خۆشى
ھەمووتان.

ژنە كانىش گلاسە كانىان بەرز كىردەۋە و وتىان بە خۆشىتان.

ئەمجدە مەندىلىش كورسىيەكەي خۆي لە خاتوو (لوسىن)
نەزىك كىردەۋە و تىرى چاۋەكانى خۆي ھاۋىشە ناۋ گىنەي چاۋەكانى
و دەستى راستەشى خستە سەر شانەكانى و بە دەستى چەپەشى
پرچە ئاورىشمىيەكانى بۆ دەھۋنىيەۋە.

خاتوو لوسىنىش گلاسكى بەتالى راكىشا پىش خۆي و ھەندىك
بىرەي تى كىرد و بۆ ئەمجدە مەندىلى راگىرت وتى: تۆش بەشدارىمان
لە گەل بىكە.

ئەۋىش وتى: مەن خواردنەۋەي كەۋلى ناخۆم.

خاتوو لوسىن دۋاي ھەر فېرىك، بە چەنگال دانەيەك زەيتۋونى لە
ناۋ كاسەكە ھەلدەگىرت و دەيخستە ناۋ دەي ئەمجدە مەندىل.

مەن و خاتوو مارىتىش شانمان بە شانى يەكتىرى دابوو، ھەر
جارىك پىكىمان دەخواردەۋە، گلاسە كانمان لىك دەدا ئەۋجا
دەماننۆشى. بە دەم خواردنەۋەش قسەمان بۆ يەك دەكىرد.

نەۋزاد دۆخىنىش كە پىكى خۆي تەۋاۋ كىرد، دەستى سىفاناي
گىرت و بىردىيە ژوۋورى خەۋتن.

ئەمجدە مەندىل زۆر پەلەي بوو، خاتوو لوسىن لە گەل خۆي
بىاتە ژوۋورى خەۋتن، بۆيە ناۋە ناۋە نوقورچەيەكى لە سىكى خاتوو
لوسىن دەدا، ۋەك ئامازەيەك كە ۋاز لە خواردنەۋە بىنىت و لە گەلى
بىچىتە ژوۋورى خەۋتن.

لوسىن لەو رەفتارەى ئەمجد مەندىل زۆر تورە بوو، رووى لە خاتوو ماریت کرد و بە زمانى ئەرمەنى قسەیان لە گەل یە کدى کرد. لە قسەکانى پى دەچوو ھۆکاری تورەبوونى خۆى بۆ باس بکات. خاتوو ماریتیش ورتەيەكى لىوہات و بە پىکەننەوہ شتىكى چرپاندە ژىر گوئچکەکانى. خاتوو لوسىنىش لە ناکاو خۆى سوراندەوہ و دەستى بۆ ناو گەلى ئەمجد مەندىل برد، وىستى کىرى بگرىت. کە زانى کىرى ھەلنەستاوہ، بە تورەيەوہ پىتى وت: مادام کىرت ھەلنەستاوہ، ئەم پەلە پەلەيەت لە چيە؟

| ئەمجد مەندىل بە تورەيەوہ ھەستا مێزەکەى بەجى ھىشت و چووہ ژوورى خۆى.

منىش بە خاتوو لوسىنم وت: ئەمجد مەندىل نەخۆشى شەکرى ھەيە گانى پى ناکرى، تەنھا دەيەوئ دەستبازى بکات، برۆ ئاشتى بکەوہ دەنا پارەت ناداى.

کە ئەوہم وت، گىلاسى بىرەکەى دانا و وتى: لە بەر خاترى ئىوہ نەبىت، دوو ھەندەى ھەقى خۆم پارەم بداتى، يەک چرکە لە گەلى نابم.

عیزەدین چاو حىزىش وتى: دەستخۆش ھەر ئەوہت لى چاوہرى دەکەين.

ئىتر ئەوہبوو روئىشتە لای و باوہشى پىدا کرد، ئەم لاو ئەو لای روومەتەکانى ماچ کرد و ئاشتى کردەوہ.

دوای ھەندىک، ئەمجد مەندىل و سىفانا لە ژوورەوہ بۆلە بۆلىان بوو. منىش بە عزیزەدین چاو حىزم وت: برۆ تەماشايان بکە، بزائە ئەم ھات و ھاوارەيان لە چيە، پىيان بلى ھەندىک لە سەر خۆ بن، دەنگيان نەچىتە دەرەوہ، ئابرومان دەچىت.

ئەویش رویشت و لە له پشت دەرگا که هەندیک هەستی خۆی راگرت، دواپی گەرایه وه لامان، وتی: تێنە گەیشتم لە سەر چی ناکۆکن و بۆ وا دەکن.

کە وای وت، روخسەتم لە خاتوو ماریت وەرگرت و چوومه لای دەرگای ژووره کهیان. دەرگای ژووره که نیوه جام بوو، جامه کهی موشه جەر بوو، چاوم خسته سەر جامه که و هەستی خۆم راگرت. لە کاتەدا دەرگا که کرایه وه و ئەمجەد مەندیل و لوسین هاتنە دەر وه، بەرهو سۆلۆنە که رایان کرد، ئەمجەد مەندیل فانیله یه کی بێ قۆل و دەرپێیه کی کورتی لە بهردابوو، سکی لوسینی دهگوشی و قدیلا نهی دهکرده وه، ئەویش لە قاقای پێکه نیخی دەداو به دەنگی بەرز پیتی دەوت (You are crazy)، واتە تۆ شیئی. ئەویش وه کو توتی قسه کهی ئەوی دووبارە دهکرده وه و دهیوت ناوه لا تۆ شیئی.

بەم شیوه یه تا ماندوو بوون به دوا یه کدی که وتن و هەردووکیان به یه کتریان دەوت تۆ شیئی.

منیش گەرامه وه لای خاتوو ماریت و دەستم کرد به خواردنه وه و گالته و گەپ له گەلی.

خاتوو لوسین ته نهها به دیکی کورت و سوخمه یه کی له گەل سترێژێکی ته نکی له بهردا بوو. سمتی خرو پر بوو، دهتوت گندۆره ی تیر ئاوه، جووته مه مکە کانیشی. وه کو میزه لدان به پری له سەر سینە ی راوه ستابوون، لاشه یه کی سپی و ته نکی هه بوو، قەد و بالای وه کو به ژن و بالای سیفانا و ماریت درێژ نه بوو، هەندیک له وان کورت تر بوو. به لام ئەم به ژن کورتیه ی زیاتر جوانی پی به خشی. بوو. دوا ی ئەوه ی له ئەمجەد مەندیل بێ هیوابوو، زانی که هیچی له گەل ناکات، خاویلیکی دهستدایه و چووه گه رماوه که. ئەمجەد مەندیلش

ویستی لە گەلی بچیتە ژوورەو، بەلام لوسین دەرگاکی داخست و
نەبەشت لە گەلی بچیتە گەرماوێ کە.

منیش بە ئەمجد مەندیلیم وت: دەمیکە وەکو پشیلە بە دوا
کەوتویست، لە ژوورەو هیچت لە گەلی نەکرد، دەتەوێ لە
گەرماوێ کە لە گەلی بقیە و مینی؟

ئەویش وتی: من ئەو ها زەوقم پێ دیت، ئەو نە تۆش تەنها
حەز دەکەیت لە گەلیان بخۆیتەو.

عیزەدین چاو حیزیش وتی: ئەمجد مەندیل راست دەکات،
تۆش ئەو ژنە جوانەت لە تەنیشت خۆت داناو و لەجیاتی ئەو
بەبەیتە ژووری خەوتن و خۆتی پێ بەتال کەیت، کەوتووێتە سەر
خواردن و خواردنەو، دەلێ قەت نەتخواردوێتەو.

منیش وتم: من و ماریت وەك و هاوێ بەیە کەوێ دانیشتوون،
قسە لە گەل یەك دەکەین و دەشخۆینەو، بەلام ئەمجد مەندیل
لوسین وەك مشك و پشیلە بە دوا یە کتر کەوتبوون، بە یە کتریان
دەوت (You are crazy).

کە وام وت، عیزەدین چاو حیز رووی لە ئەمجد مەندیل کرد و
پێی وت: لوسین چەندی لێ وەرگرتیت؟

وتی: داوای بیست درامی کرد، منیش پێم دا.

ئەویش وتی: هیشتان لە گەلی دانیشتبایت باشتربوو، نەوێ
وەکو مشك و پشیلە لە دوا یەك رابکەن و بە یە کتری بلێن (You
are crazy).

ئەمجد مەندیل لە قسەکانی عیزەدین چاو حیز تۆرەبوو، رووی
لە من کرد و وتی: هەمووی خەتای تۆیە، لە بەر تۆ نەبە لە گەل ئەو

ندهدهاتم. له باغی شار پێیان وتم ئه عیزه دین چاو حیزه زۆر به قسهیه، له گهلی گهشت مه که، ئهوهی کردووتانه هه مووی دینیتته سه ر میژ و ئابروت ده بات.

منیش وتم: عیزه دین چاو حیز به لینی پی داوم که ئه و شتانه بۆ کهس باس نه کات.

ئیمه له و قسانه دا بووین، نه وزاد دۆخین و سیفانا له ژووری خهوتن هاتنه دهره وه، قۆلیان له قۆلی به کتری هه لکیشابوو، به حریت و حۆره وه چوونه گه رماوه که.

عیزه دین چاو حیزیش رووی له ئه مجه د مه ندیل کرد و پی وت: بۆچی له قسه ی من توره ده بیت، من بۆ تۆمه، بیست درام پارهیه کی کهم نیه، ده کاته په نجا دۆلاری ئه مریکی. مادام نایگیت و له گه لی ناخۆیت و ناخۆیته وه، بۆچی ئه و پاره یان ده ده یتی.

له توره پیان، ئه مجه د مه ندیل جیره ی ددانه کانی ده هات و تووکی سه ری هه لچوو بوو، نیوچه وانی ببوووه دوو ئه نگوست، برۆی جۆت ببوو، چاوه کانی سوور هه لگه رابوون، دهتوت خوێنیان تی زاوه، به غه زه به وه سه یری عیزه دین چاو حیزی کرد و مریه کی کرد و چوووه ژووری نووستن و به توندی ده رگا که ی له دوای خۆی داخست و تاکو به یانی نه هاته دهره وه.

که نه وزاد دۆخین و سیفانا له گه رماو هاتنه دهره وه، عیزه دین چاو حیز رووی له نه وزاد دۆخین کرد و پی وت: ده لپی تازه به زاوا ده بی، زۆرتان پی چوو، له ژووره وه چیتان ده کرد. زۆری نه مابوو زه و قم تیک بجیت و کێرم بنیشیته وه.

ئهمه ی وت و دهستی سیفانای گرت و برديه ژووری نووستن و ده رگا که یان داخست. به لام زۆریان پی نه چوو، به چاو تروکانیک،

ھەردووكيان ھاتنە دەرەوھ. سىفانا ھىچى لەبەر نەبوو، جەستەى
ھەموو رووت بوو، بەلام عىزەدىن چاۋ حىز دەرپىيەكى كورت و
فانىلەيەكى بى قۇلى لەبەر دابوو.

رووم لە عىزەدىن چاۋ حىز كرد و پىم وت: جوو فسى. نەكردووھ،
چ زوو ھاتنە دەرەوھ. ناكات بلى گانىشم كردووھ!

كە وام پى وت، كۆندۆمەكەى بەرز كردهوھ و وتى: ئەگەر بىروا
ناكەيت، سەيرى ئەم كۆندۆمەكە، بزانە چەند ئاوم تى كردووھ.

كۆندۆمەكەى دەستى دەتوت مىزەلدانى تەقىوھ، لاستىكەكەى
بەيەكەوھ نووسا بوو، لەوھ نەدەچوو ئاۋى تى كردىت. پىم وت:
دەمىكە گالتە بە ئەمجد مەندىل دەكەيت، كەچى دەرچوو تۆش
لەو باشتىت، مادام ئاوت نەماوھ، ئەم فشە فشەت لە چىھ؟

كە وام پى وت، سەرى خۆى نزم كرد و بە شەرمەزارىيەوھ وتى:
خۆشم نازانم بۆچى وام بە سەر ھاتووھ. جاران بە بى حەب كىرم
ھەلدەستا و ئاۋىشم زۆر بوو، كەچى ئىستا بە زەبرى حەب كىرم
ھەلدەستى و ئاۋىشم نەماوھ.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: برات نەبىت، بە بى حەب و فىاگرا كىرم
ھەلدەستىت و يەك پەقرەج ئاۋىشيان بۆ تى دەكەم.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: دەك رووت رەش بىت، لەگەل خۆت
و درۆت. ئەگەر تۆ راست دەكەيت، بۆچى ژنە بچوۋكەكەت لە
دادگا شكايەتى لى كردىت و لە بەردەم دادوهر و ئامادەبووان، وتى تا
بەيانى قوۋنى خۆيم تى دەكات و سەرجىيىم لەگەل ناكات.

كە عىزەدىن چاۋ حىز ئەمەى وت، نەوزاد دۆخىن بە تورپىيەوھ
وتى: خەتاي خۆم بوو، تۆم لەگەل خۆم ھىئا، لە باغى شار پىيان

وتم (ئەم عىزەدىن چاۋ حىزە بە قسە و قسەلۆكە، گەشتى لە گەل مەكە، ھەموو عەيب و عارت بە گۆرئ و ھەردەكات).

لەم قسانە دابووين، زەنگى مۇبايلە كەم لىتىدا، جۆرج لە سەر خەت بوو، ھەلم گرت و دەنگى مۇبايلە كەشم بەرز كرد، وتى: ژنتان ناوى بۇتان بىنم؟

منىش وتم: نەخىر نامانەوى، شىخ فەرھاد سى ژنى جوانى بۇ ناردووين.

ئەویش وتى: بە چەند لە گەلىان رىك كە وتوون؟

وتم: شىخ فەرھاد وتى يەكى تەنھا بىست دراميان بدەنى.

كە وام وت، بە تورەبىيەو وتى: شىخى چىە، شىخى قەحپانە، رسقى ئىمەى برىو، ھەر گەشتىارىك لە كوردستان دىتە ئىرە، ژمارەى تەلەفۇنى لە شفرۆشە كانىان دەداتى، لىناگەرپىت دوو دراممان لەو ژنانە دەست كەوئىت.

هانرا پتوتيان ھوراپىراك

رۆزى دواتر دواى خواردى نانى بەياني، چوبىنە سەنتەرى شار و
لە دوكانى يەعقوب گۆشتفرۆش گەراين، نەمان دۆزىيەۋە. تەلەفۇنم
بۇ فەرھاد كورد ناۋنىشانە كەمان پىچ بلى، وتى: منىش لە ئىرىفانم، ئەو
شوقەيەى گرتوومانە، لە سەنتەرى شار نىزىكە.

ئەمەى وت و ناۋنىشانى گۆشتفرۆشە كەى جارنىكى تر پىچ
داينەۋەۋە وتى: تا ئىمە دىين، پىاسەيەك بىكەن و بە گوتىرەى ئەم
ناۋنىشانە بە دواى بگەرپن، دلنىام دەيدۆزىنەۋە. ئەگەر نا، كە نانمان
خوارد ئىمەش دىينە مەيدانى كۆمارى و بەيەكەۋە دەچىن.

ئەمجارە بە وردى چاومان لىنى گىپرا، نەۋەستايىن، تا دۆزىمانەۋە.
دوكانى يەعقوب گۆشتفرۆش دوكانىكى گەۋرە بوو، چەند كەسىك
كارىيان تىيدا دەكرد. كە سلاومان لى كوردن، يەككىك لە كارمەندەكان،
كورپكى گەنجى بالا بەرزى قز لوول بوو. چەقۇيەكى گەۋرە و نىو
كەلەشى بەرخى بە دەستەۋە بوون دەيھىنا سەر تەختە تا پارچە
پارچەى بىكات. كەلاشەكەى دانا و بە زمانى كوردى كرمانجى سلاوى
لى ۋەرگرتىنەۋە و وتى: خىر ھاتن سەر چاڧا.

كە بە كوردى قسەى لەگەل كىردىن، زۆر كەيفم ھات، وتم:
دىارە تۆش كوردى، خەلكى ئىرەيت؟

وتى: ئەز ئىزدىم.

منیش وتم: ئێمه‌ش کوردین، خه‌لکی کوردستانی عێراقین. لای
ئێمه به ئێزدیه‌کان ده‌لێن کوردی ره‌سه‌ن.

که وام وت، به ده‌نگێکی به‌رز وتی: ئەز نه‌کۆردم، ئەز ئێزدیمه‌.

که وای وت، ئەمه‌جد مه‌ندیل سه‌ری هێنا ژێر گویم و به
ده‌نگێکی نزم پێی وتم: له‌گه‌لی پێدا مه‌چوو، ئەوانه‌ که‌ی کۆردن،
ئێمه به زۆری ئەوانمان به کۆرد داناو، ئەه‌ی گویت لی نه‌بوو، میر
ته‌حسین به‌گی میری ئێزدیانیش پێش ئەوه‌ی به‌مێت وتی: (ئێمه‌ی
ئێزدی کۆرد نین، ئێمه نه‌وه‌ی ئێزیدخانین و ئێزدی هه‌م نه‌ته‌وه و
هه‌میش ئایینمانه‌).

منیش وتم: ئەگه‌ر به‌زمانیا پێی ناخۆشه‌، وام پێ نه‌ده‌وت. کۆرد
بێ و کۆرد نه‌بێ به‌ئێمه‌ چی، ئێمه پارهی خۆمان ده‌ده‌ین، خۆ به
خۆراپی گۆشتمان ناداتی.

نه‌وزاد دۆخینیش پێی وت: کیلوی گۆشت به‌چه‌نده‌؟

وتی: گۆشتی گۆلک به‌ سێ درام و گۆشتی به‌رخیش به‌ پێنج
درامه‌.

ئه‌ویش وتی: رانیکمان بۆ له‌و که‌لاشه‌ به‌رخه‌ی به‌ر ده‌مت لی
بکه‌وه و بزانه ده‌کاته چه‌ند.

دوای ئەوه‌ی رانیکی لی کرده‌وه و له‌ سه‌ر ته‌رازووه‌ که‌ی دانا وتی:
دوو کیلۆ و شه‌ش سه‌د گرامه‌، ده‌کاته سیانزه درام.

عیزه‌دین چاو حیز گۆشته‌که‌ی وه‌رگرت و وتی: من ده‌گه‌رێمه‌وه
شوqe، له‌گه‌لتان نایه‌م بۆ مه‌یدانی کۆماری. تا ئێوه ده‌گه‌رێنه‌وه،
منیش خواردنه‌که‌ ئاماده ده‌که‌م و ئێواره له‌گه‌لتان دیمه‌ ده‌ره‌وه.

ئەمەي وت و رۆيشت. ئىمەش بۆ مەيدانى كۆماری
شۆبۈۋىنەۋە. لە بەردەم نافورە كە لە سەر كورسېت كە دانىشتىن،
چاۋەرپى فەرھادمان كەرد.

كە فەرھاد ھات، پياۋىكى لە گەل بوو، لە تەمەنى خۇيدا بوو. بە
ئىمەي ناساند و وتى: ئەم برادەرەم ناۋى نەۋزاد دۆخىنە و ھاورپى
مندالىمە، پىكەۋە لە گەرەكى تەعجىل گەرە بوۋىن. تا خۇيىندى
ئامادەيىشمان تەۋاۋ كەرد، ھەر بە يەكەۋە بوۋىن، لە زانكۆي بەغداد
ناۋمان گەرەپايەۋە، ئەۋ لە كۆلېزى زانست بەشى كىميا ناۋى دەرچوۋ،
منىش لە بەشى فېزىيا ۋەرگىرام. بەلام پەيۋەندىمان لە گەل يەك
نەچرا و دۋاى دەرچوۋنىشمان لە كۆلېز، ھەردوۋكمان لە
پەرۋەردەي ھەۋلېر دامەزراين.

منىش وتم: تۆ لە ئىمە شارەزاترى، زۆر بۆ ئېرە ھاتوۋىت، ئېرە بە
زمانى ئەرمەنى چى پى دەلېن؟

وتى: ئېرە مەيدانى كۆمارىيە، بە زمانى ئەرمەنى پى دەۋترى (ھانرا
پتوتيان ھورا پىراك) ھەندېكىش پى دەلېن (گۆرەپانى ئازادى)،
چونكە شەۋان كورۋو كچە گەنجەكانى ئەم شارە ھەرۋەھا ژنان و
پياۋان و گەشتيارانىش بۆ بە سەر بردى كاتىكى خۆش دېنە ئېرە،
ھەرۋەھا ژنە لە شفرۋشەكان و ھاورە گەزبازەكانىش دېنە ئەم
گۆرەپانە و بە دۋاى نىچېر دەگەرپىن.

منىش وتم: پۇلىس نايانگىرېت؟

وتى: ئەگەر كېشە نەنېنەۋە، پۇلىس تېكەلىان نابىت. بە پى
راپۇرتى كەنالەكانى راگەياندىن نىكەي دوو سەد و چل لە شفرۋش بە
فەرمى لە ئەرمىنيا ناۋى خۇيان تۆمار كەردوۋە، بەلام زياتر لە پىنج
ھەزار ژن لە كارى لە شفرۋشى تېۋەگلاۋن و زۆرەيان لە شارى

ئىرىشان كار دەكەن. پۇلىس و ھىزەكانى ئاسايىش پىيان دەزانن، بە ئازادى كەسى دادەننن، بۇيە چاوپۇشيان لى دەكەن.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: بەپىي ئەم ژمارە زۆرەيان بىت، دەبوو نىرخى سىكىسكردن زۆر كەم بىت. كەچى ئەو سى ژنەى كە دوئىخى شەو بۆت ناردىن، زۆربان لى ۋەرگرتىن.

ئەۋىش وتى: لىرە سى جۆر لەشفرۇش ھەن، لەشفرۇشەكانى سەر شەقام لە چاۋ ئەۋانەى لە مالانن، يان ئەۋانەى لە يانەى شەۋان كار دەكەن، نىرخيان كەمتەرە. بە گشتى نىرخيان لە نىۋان دە بۆ چل درامە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ئەۋ لەشفرۇشانە لە كوى دەبىندىرتىن؟

ئەۋىش وتى: زۆربەيان لە شەقامى (باگرىقاند) لە نىزىك يانەى شەۋانى (چارلووت) و ھەندىكىشىان لەم گۆرەپانە لە نىزىك ھوتىل (ئەرمىنىيا ماريۇت) لە درەنگى شەۋدا دەبىندىرتىن. ھەرۋەھا لە يانەكانى شەۋاندا ھەن و دواى كۇتايى ھاتنى پىرۇگرامەكان دىنە دەرەۋە. بەلام ئەۋان پارەيەكى زياتىربان دەۋى، چونكە تەمەنيان بچوۋكتەرە و ناسكتەرە و جوانترىشن. ھەندىكىش ھەن، لە گەل خانەۋادەكانيان دەژىن، بە رۇژ لە فەرمانگە حكومىيەكان و شوئىنە بازىرگانيەكان كاردەكەن، يان قوتايى زانكۇن، لە بەر سەختى ژيان شەۋان ئەۋ كارە دەكەن. ئەۋان دواى پارەيەكى زۆر دەكەن، چونكە لە كارەكە نوئىن و زۆر سىكىسيان لە گەل نەكراۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: ژنىكمان لەۋانە چۆن دەست دەكەۋى؟

ئەۋىش وتى: ژمارە مۇبايلى ھەندىك لەۋ ژنانەم لايە، ھەر كاتىكە ۋىستتان، پەيۋەندىيان پىۋە دەكەم و بۆتان دەننرم. ئەگەر حەزىش

دەكەن ژمارەى مۆبایلى ئەوانتان دەدەمى، بە ناوى من خۆتان
پەيوەندىيان پېۋە بکەن.

ئەۋىش ۋتى: بۆچى زووتر وات پى نەۋتین. ئەگەر بمزانىيا، دۈنئى
شەۋ داۋای ئەۋانمان دەکرد.

فەرھادىش ۋتى: ۋەكو وىم نىرخى ئەۋان گرانترە، لە نىۋان سى بۆ
چل درام داۋا دەكەن، بە پارەيەكى كەم نايەن.

عېزەدىن چاۋ حېزىش ۋتى: لە شىفرۆش ھەر لە شىفرۆشە، ئىمە بۆ
گانمانە، خۆ نايانھېتىن.

ئەۋىش ۋتى: ۋا نىيە، تا لە گەلىان نەخەۋن ۋ نەيانگېن، نازانن
جىاۋازىيان لە گەل ژنانى سەر شەقام چىيە.

عېزەدىن چاۋ حېزىش ۋتى: بۆ من ھىچ جىاۋازى نىيە، گرنگ
ئەۋەيە خۆمىيان پى بەتال كەم.

نەۋزاد دۆخىنىش ۋتى: عېزەدىن چاۋ حېز راست دەكات، بۆچى
ئەۋ پارە زۆرە بدەين.

فەرھادىش ۋتى: ھەقتانە ۋا بلىن، ديارە پىشتەر لە گوند كەرتان
گاۋە.

نەۋزاد دۆخىنىش بە پىكەنىنەۋە ۋتى: كە سەرباز بووم، لە
بارەگای سىرە بە ھىستەر خواردنم بۆ سەربازەكانى سەنگەرەكەمان
دەگۋاستەۋە. سەنگەرەكەمان لە سەر لووتكەى شاختىكى بەرز بوو،
لە بارەگای سىرە زۆر دوور بوو. تا دەگەيشتمە ئەۋى، دوو سى جار
ھىستەرەكەم دەگا.

كە ۋاي وت، قسە كانى عەبدوللا ئەفغانىم بىر كەۋتەۋە، جارىك
وتى (لە ئىران لە سەردەمى رەزا شا، شوتى تايىبەتى ھەبوو بۆ
سىكسەردن لە گەل ھىستەر، نرخی ئەوان لە نرخی ژنان گرانتر بوو).
قسە كەى عەبدوللا ئەفغانىم بۆيان گىرايەۋە، بە نەوزاد دۆخىنم وت:
بەو سىفەتەى كە تۆ ھىستەرت گاۋە و شارەزايىت لىي ھەيە، پىمان
بلى گانى ھىستەر چ جياۋازىيىكى لە گەل گانى تر ھەيە؟

ئەۋىش وتى: لە بەر ئەۋەى ھىستەر زاۋزى ناكاتن بۆيە قوزى زۆر
تەسك و خۆشە.

كە ۋاي وت، لە قاقاي پىكەنىنمان دا، ئەمجدە مەندىلىش
رووى تى كرد و وتى: شەرمىش لە خۆت ناكەيت، ئەم رووداۋە
قېزەۋنە بە شانازىۋە دەگىرپتەۋە؟

ئەۋىش وتى: بۆچى تۆ قەت كەرت نە گاۋە؟

بەر لەۋەى ئەمجدە مەندىل ۋەلام بىداتەۋە، عىزەدىن چاۋ حىز بە
پىكەنىنەۋە وتى: مەن ھىستەرم نە گاۋە، بەلام كە لە گوند بووم، كەرم
گاۋە و چەندىن جارىش جۆتكەى لى داوم.

فەرھادىش وتى: توخوا بىبىرنەۋە، ئىمە سەدان كىلۇمەترمان
بىرپەۋە و بۆ ئىرە ھاتوۋىن تا ھەۋايەكى خۆش بگۆرپىن، خۆ بۆ ئەۋە
نە ھاتوۋىن باسى ھىستەرگان و كەرگانمان بۆ بگەن.

منىش وتم: فەرھاد راست دەكات، با بزانىن ئەم بالاخانانەى كە
لە چوار دەۋرى ئەم گۆرەپانە دان، چىن؟

فەرھادىش بە دەست ئامازەى بۆ بالاخانەيەكى سى نەۋمى گەۋرە
كرد، كەۋتەۋە پىشت نافورەكانى گۆرەپانە كەۋ وتى: ئەم بالاخانەيەكى

كە دەبىيىن، مۇزەخانەى نىشتەمانىيە، لە سالى ۱۹۲۰ دروست كراوہ.

منىش وتم: پىتان چۆنە سەردانى بکەين؟

فەرھادىش وتى: من پىشتەر بىنيومە، ئە گەر ئىوہ دەچن، بچن، ئىمەش دەچىنە لای نافورەى سەماکەر و ھەندىک لەوئ دادەنىشىن و دوای دەگەرئىنەوہ شوقە کەمان. ئە گەر شەویش بەرنامەيە کى ديارىکراوتان نەبىت، وەرە ئىرە، شەوان پرى ژن و کچى جوان و نىمچە رووت دەبى. لەشفرۆشە کانى سەر شەقامىش دىنە ئىرە و چاو لەو پىاوانە دەگىرن کە بۆ رابواردن و سىکسکردن ھاتوون.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئەو ژنانە چۆن گانکەرەکان دەناسنەوہ؟

ئەویش وتى: گانکەرەکان لە دوورەوہ ديارن، چاو حيزن، بە بيانووى دانىشتن، يان سلاوکردن، يان ھەر بيانوئىکى تر، لىيان نزيك دەبنەوہ و بە سىنگى رووت و جەستە سىسىيە کانيان فرئويان دەدەن، بۆ سىکسکردن لە گەل خۇيان دەيانبەن.

كە وای وت، پىكەنىم ھات، وتم: كى كى لە گەل خوى دەبات؟!

وتى: رەنگە بەلاتەوہ سەير بىت كە وا دەلىم، بەلام شەو كە ھاتىە ئىرە، بە چاوەکانى خۆت دەبىنى چۆن ئەو پىاوانە وەكو مەر بە پىش خۇيان دەدەن و دەيانبەن.

وتى: ئىمە دەروين، شەو ئىرە دەتانبىنىنەوہ.

من و نەوزاد دۆخىنىش چوینە مۇزەخانەى نىشتەمانى و تكىتى چوونە ژوورەوہمان برى. قوتابيانى قۇناغى بنەرەتى پۆل پۆل لە گەل مامۇستاکانيان دەھاتن و تەماشای کەلوپەلە مېژووويە کانيان دەکرد.

مۆزه‌خانه که چند به‌شیک له خۆی گرتبوو، دیارترینیان به‌شی شوینه‌وار و به‌شی دراوه کانزاییه کۆنه‌کان بوو، هه‌روه‌ها به‌شی میژووی کۆن و نوی. زۆر کهل و پهل و ئاسه‌واری میژووی تیدا بوو. وه‌ک ئه‌و چه‌کانه‌ی که بۆ به‌رگری خۆیان به‌کاریان هیناوه، هه‌روه‌ها ئه‌و پاره‌کانزاییانه‌ی که له رابردوودا به‌کاریان هیناوه، له‌گه‌ل هه‌ندیک گۆسکه و نووسینی سه‌ر تاشه به‌رده‌کان و که‌له سه‌ری مرۆف و ئه‌و جل و به‌رگانه‌ی که له به‌ریان کردوون، به‌تایبه‌تی میر و پاشاکانیان.

نزیکه‌ی دوو کاتزمی‌ر له ناو مۆزه‌خانه که سوپاینه‌وه و وینه‌مان له‌گه‌ل به‌شیک له‌و کهل و په‌لانه‌گرت، که نمایش کرابوون. دواپی هاتینه‌ده‌روه‌وه و گه‌راینه‌وه شوینی هه‌وانه‌وه‌مان.

تا گه‌یشتی‌نه‌وه کات دره‌نگ بوو، ئه‌مجه‌د مه‌ندیل ته‌ماشای ته‌له‌فزیۆنی ده‌کرد و عیزه‌دین چاو حیزیش له‌چیشته‌خانه بوو، خواردنی ئاماده‌ده‌کرد. که چاوی به‌ ئیمه‌که‌وت وتی: زۆرتان پێ چوو، له‌ برسان وه‌خت بوو دلم ببوریتته‌وه، له‌ به‌ر ئیوه‌چیشتمان نه‌خوارد.

نه‌وزاد دۆخینیش وتی: به‌ خیرایی به‌ ناو مۆزه‌خانه که‌دا گه‌راین، ده‌نا تا ئیواره له‌ دیتنی که‌لوپه‌له‌ میژووی و ئاسه‌واره کۆنه‌کانی ناوی نه‌ده‌بووینه‌وه.

عیزه‌دین چاو حیزیش وتی: له‌ که‌یه‌وه بایه‌خ به‌ ئاسه‌وار و شتی میژووی ده‌ده‌یت؟

ئه‌ویش وتی: بۆ لێم ناوه‌شیتته‌وه؟

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: نىرە كەر تاكو ئىستا لە كوى بويت،
چەند گەشتم لە گەل تۆ كىردووه، جارێك نەم دىت بەلای ئەو
شوتنانهدا بچىت.

منىش وتم: زيان هەمووى سىكس نىه، ئەم ولاتە گەلێك شوونى
خۆش و گىرنگى تىايە، ئەگەر رازى بن بەيانى سەردانى رادىوى ئىرىقان
دەكەين.

نەزاد دۆخىنىش وتى: من لە گەلت دىم، خۆمان بە
كارمەندەكانى رادىۆكە دەناسىنین و هەندىك وىنەشيان لە گەل
دەگرين، لە فەيسبوك بىلاويان دەكەينهوه، با نەلێن ئەوانە تەنها بۆ
رابواردن چوونە.

دواى ئەوهى نانى نيوەرۆمان خوارد، هەندىك چاومان گەرم كرد
و ئىوارە كە هەستايەنەوه چايەمان لى ناو لە گەل بسكىت و چەرەزات
بە دەم قسە كىردنەوه خواردمان. ئەمجدە مەندىلىش چوو
گەرماوه كە و دوشىكى وەرگرت و لە سوچىكى هۆلە كە بەرمالەكەى
راخست و نوێزى ئىوارەى كرد.

عەزەدىن چاۋ حەزىش پى وت: ئەم نوێزە چىه؟

ئەوىش بەتورەپىهوه وتى: مەگەر موسلمان نىم، بۆچى ئەم
پرسىارە دەكەيت؟

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: ئىرە و نوێز كىردنيان نەوتوو، تۆ دوێنى
شەو لە گەل ژنى لە شەفرۆش بە فانىلە و دەرىپى كورت دەسوراپتەوه،
كەچى ئىستا لىمان بوويت بە سۆفى و نوێز دادەبەستىت!

كە واى پى وت، بە تورەپىهوه بەرمالەكەى پىچايەوه و رووى لە
من كرد و وتى: ئەگەر لە بەر تۆ نەبا نەدەهاتم. برادەرانى باغى شار

پېيان وتم ئەم عىزەدىن چاۋ حىزە زمانى راناۋەسى، ھەموو قىسەيەك دەكات.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: قىسەيە كى خراپىم نە كىردوۋە، تەنھا وتم ئەم نوڭزە چىيە؟

ئەۋىش وتى: ئۆيۈ ھەرمەسۆن، نوڭزە ناكەنن ھەقتان لە من نەبى، من لە گەل ژنانىش دەبىم و نوڭزىش دەكەم.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: من ھەجم كىردوۋە و نوڭزىش دەكەم، لە مانگى رەمەزانىش بە رۆژو دەبىم. بەلام كە بۆ رابواردن دەچمە دەرەۋەى ولات، تا دەگەرئىمەۋە نوڭزە ناكەم.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: منىش ۋەكو عىزەدىن چاۋ حىز تا لە مالىۋەم نوڭزە دەكەم، بەلام لە شوڭىنى ۋا نوڭزە ناكەم. ئاخىرى ۋا چۆن دەبى، ئىمە بۆ رابواردن ھاتوۋىن، بۆ نوڭزە ۋ تاعەت نەھاتوۋىن.

ئەمجدە مەندىل ھىچ ۋەلامى نەۋزاد دۆخىنى نەدايەۋە ۋ چوۋە ژوۋرى خەۋتن ۋ بە توندى دەرگاگەى لە دۋاى خۆى داخست.

منىش رووم لە عىزەدىن چاۋ حىز كىرد و پىتم وت: ئەۋە بە راستىتە ھەجەت كىردوۋە؟

وتى: بۆ لىم ناۋەشئەۋە؟

منىش وتم: تۆ ھەموو ژيانى مى بازىيە، ھەر لە ۋكاتەى لە بەغداد بوۋىت، تا گەرئانەۋەت بۆ كوردستان، ھىچ نەمايە نەيكەيت.

ئەۋىش وتى: لە كۆتايى ھەفتاكانى سەدەى رابىردوۋ چوۋمە ھەج.

ئەمەي وت و ھەناسەيەكى قوولى ھەلكىشا و ھىچ قسەي تىرى
نەكرد.

منىش وتم: ئەم ھەناسە قوولە چى بوو، دەلىيى لەورەفتارانەي
ئىستات پەشىمانى؟

وتى: پەشىمان نىم، خەفەت بۆ ئەو دەخۆم كە چۆن لە
سعودىيە ژنە لوبنانىيە كەم نەگا.

منىش وتم: منىش وتم: تۆ باسى چى دەكەيت؟

ئەوئىش وتى: لەو بالاخانەيەي كە لىيى دابەزى بووين، ژنىكى
لوبنانى لى بوو، ژنەكەي شوفىرى پاس بوو، لە بەيانى زووەو
دەرۆشت و تا درەنگى شەو نەدەگەرايەو. رۆژىك لە خەودا
مابووم، ئەوانەي كە لە ژوورەو لەگەلم بوون، بۆ نۆزكردن
چووبوون. ژنە لوبنانىيەكە كە زانى بە تەنھا لە ژوورەو، ھاتە لام و
چاوەكانى خستە سەرم، عەزىيەكى سوورى لەبەردا بوو، تا ناوقەدى
ھەلكرەبوو، سىنگى رووت بوو، سوخمەي لەبەر نەبوو، بە
ئەنقەست خۆي دەچەماندەو تا مەمكەكانى بە دەر كەوئىت. زۆرم
ھەز چۆيە، لە خۆشيان ئاوبە دەمم رانەدەوئەستا، ويستم دەستى بۆ
درىزكەم و لە سەر تەختەي خەوتن درىزى كەم، يەكەي لەو
حاجيانەي كە لەگەلم بوو، لەو كاتەدا ھاتە ژوورەو، كە چاوى
پىمان كەوت، سەرى خۆي لەقاند و لە بەر خۆيەو وتى (لاحول ولا
قوۋە الا باللە).

منىش وتم: ئەي تۆ چىت كىد؟

ئەوئىش وتى: ژنەكە چاوتىكى لى نوقاندىم و روئىشت. ئەگەر ئەو بە
سەرماندا نەھاتبا، شل ببووم، زۆرى نەمابوو بېقەومىنم.

منىش وتم: ئەي برادەرەكەت ھېچ قەسە تىرى نەكرد؟

وتى: بېيى وتم (گۆرى پىغەمبەرى خودا لىزەيە، ھېچ نەبىت بۇ رىزىگرتن لە پىرۇزى ئەو زانە موبارەكە چۆن كارىكى وەھا دەكەيت).

لەگەل قەسەكانى عىزەدىن چاۋ حىز بىرەۋەرىنىكى كۆنى خۆمىم بىركەۋتەۋە، چەند سالتىك لەۋەۋ پىش كە عومرەم ھىناۋە، منىش لەگەل بىۋەزنىك و كچەكەي كەۋتمە ھەمان بارو دۆخەۋە. بە پىكەنىنەۋە رووداۋەكەم بۆيان گىرايەۋە، وتم: لە سالى ۲۰۱۰ گەشتى عومرەم كرد، لە شارى مەدىنە بە رىكەۋت لەگەل سى پىاۋى بە تەمەنى شارى ھەۋلىز بەيەكەۋە لە ژوورنىك دەخەۋتىن. رۇزانە بە يەكەۋە سەردانى شوئىنە ئايىنىيەكانمان دەكرد و لە مزگەۋتى پىغەمبەرىش نوژمان دەكرد. بىۋەزنىكى تەرلۈوس خۆى و كچەگەنجەكەي ئەۋانىش لەگەل گروپى ئىمە بوون. ھەركاتىك بۇ سەردانى شوئىنە ئايىنىيەكان دەرۋىشتىن، بىۋەزەكە خۆى لى نىزىك دەكردمەۋە و بە كچەكەي ئاۋى ساردى بۇ دەناردىم. رۇژنىك لەكاتى گەرانەۋەمان وتى (لەمەۋدواكە دەچىتە بازار، لەگەل دەستى خۆت خواردن بۇ خۆت و ئىمە بىكرە و بە يەكەۋە دەيخۆين).

كەۋام وت، نەۋزاد دۆخىن بە پىكەنىنەۋە وتى: ديارە ئەۋ حەج و عومرەيەش خىرى پىۋەيەۋە، چى دەلەين گەشتى داھاتوومان بۇ ئەۋى بىت؟

وتم: منىش ۋەكو عىزەدىن چاۋ حىز ئەۋ پىاۋەي كە لەگەلم بوو، نەيھىشت لىيان نىزىك بىمەۋە، وتى (ئاگادارى خۆت بە، زۆر لەۋ دايك و كچە نىزىك مەبەۋە، نىازيان خراپە، لە چاۋەكانيان ديارە بە تەماي شتىكىن. ئەۋ بىۋەزەكە تەرلۈسە، يان دىيەۋى خۆيت پى ساغ بكاتەۋە، يانىش كچە خىل و خىچ. تۇ پىاۋىكى خىزاندارىت، چىت لەۋزە دەستى دوۋە و ئەۋ كچە چاۋ خوار و خىچە داۋە).

نەزاد دۆخىنىش وتى: ناكات تۆش وەكو عىزەدىن چاۋ حىز ئەو
 ھەلە زىرىنەت لە دەست دابىت؟

منىش وتم: ئەو دايك و كىژە زۆر گوناح بوون، بىكەس ديار
 بوون، زۆر دليان بە من خۆش بوو، لە شەرمى ئەو پياۋانەى لە گەلم
 بوون، خۆم لى دوور خستنهو.

نەزاد دۆخىنىش وتى: ئەو بېۋەژنەى كە بە گەنجى لىيان
 دەقەومى، زۆر حەزبان لە گانە، ھەندىكىان مېرد بە پياۋى بە تەمەن
 دەكەن، ھەندىكىشان سەر بە ھەوى مېرد دەكەن. بەلام تياشياندا
 ھەيە ھاورىيەك بۆ خۆى دەدۆزىتەو و ھەركاتىك حەزى لى بىت،
 سىكىسى لە گەل دەكات.

منىش وتم: وەك شارەزايەك لە بېۋەژنان قسە دەكەيت، دەلىي
 لە گەليان نان و پيازت خواردوو و بە جوانى باسيان دەكەيت.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: بۆ نازانىت ئەويش بېۋەژنىكى لە خۆى
 گەرەتەرى بە سەر ژنە كەيدا ھىناو؟

پووم لە نەزاد دۆخىن كرد و پىم وت: عىزەدىن چاۋ حىز راست
 دەكات؟

وتى: بەلى واىە، ئەو بېۋەژنەى كە ھىناومە، خىزى خۆمە،
 ماۋەيەكى زۆرە پياۋەكەى مردوو، كور و كچەكانى گەرەن و مالى
 خۆيان ھەيە. زۆرجار پىي دەوتم (ئەگەر كەسىكى باشت لى
 ھەلەكەوت، مېردى پى دەكەم) منىش پىم وت ئەگەر بە من رازى
 بىت، دەتھىنم. بەلام ھىچم نىە لىت خەرج كەم. ئەويش وتى
 (ھەموو شتىكم ھەيە، لە خانوو تا ئۆتۆمبىل و زىر و پارەم ھەيە،
 تەنھا تۆ بىمھىنە ھىچم لىت ناۋى) ئەو ھەبوو منىش بە نەيىنى بە

مەلەيكە مەرەم كۆردۈ ھەفتەى شەۋىك لەگەلى دەبىم ۋە شەۋەكانى
تەرىش لەگەل ژنى كۆنم دەبىم.

مەنىش ۋەتم: مادام كۆرۈ كچەكانى چۈنەتە رېي خۇيان، ماناى
ۋايە بېۋەژنىكى زۆر بە تەمەنە.

ئەۋىش ۋى: چۈار سال لە خۆم گەۋرەترە.

مەنىش بە پېكەنېنەۋە ۋەتم: كەۋاتە تېلى تەرى تيا نەماۋە!

غېزەدىن چاۋ ھېزىش ۋى: ئەۋ نەۋزاد دۇخېنە بە پېرەژنان فېرە،
لە ئازىربايجانىش بە يەكەۋە بوۋىن، شەۋىك پېرەژنىكى سەر ۋە بەر
سې لەگەل خۇي ھېنايەۋە ۋە لەگەلى خەۋت.

ۋى: تۆ نازانىت گانى ئەۋ پېرېژنانە چەند خۇشە، ئەۋان زۆر
تامەزىرۇن، ئەۋ خۇشەي ئەۋان دەيدەن، ژنە گەنجەگان لېي نازان.

مەنىش ۋەتم: ئەۋە لۇيە شازادەى جېنشېنى بەرىتانىاش ۋەكو تۆ
ھەزى چۆتە پېرەژنىك ۋە دەلى جارىك لە بارىك بوم، دەمخواردەۋە،
پېرەژنىك بېنى، ھەزم چوئ ۋە بىردەمە دۋاۋە ۋە سېكسەم لەگەل كۆرد.
شازادە ھارى ئەم قەسەيەى لە كىتېي بېرەۋەرىەكانى گېراۋەتەۋە ۋە
بەۋەش خانەۋادەى پاشايەتى لە بەرىتانىا زۆر نېگەرەن بوۋىن ۋە
سەركۆنەى ئەمىر ھارىيان كۆرد ۋە تىيان (ئەمىر ھارى دەيەۋى بەۋ
قسانە ئابروۋى خانەۋادەكەمان ببات، لە پېناۋ دەسكەۋىتىكى دارايى
ئەم قسانە دەكات).

غېزەدىن چاۋ ھېزىش روۋى لە نەۋزاد دۇخېن كۆرد ۋى: باسى
ئەۋ ھونەرماندە بېۋەژنە بەتەمەنەى شارى ھەۋلېرمان بۆ بېكە، كە
ناۋە ناۋە لەدۋات دەنېرىت ۋە سوۋارى خۇيىت دەكات.

منىش وتم: وهى له وه، ئه وه تۆ چى ده لىيت؟

ئەوېش بە پىكەنېنە وه چىرۆكى خۆى و ئەو بىوئەنەى بۆ گېراينە وه وتى: بىوئەنېكى بە تەمەنە، بەلام زۆر بە زەوقە. لە سالانى پەنجاكان، لە رادىۆى كوردى بەغداد گۆرانى وتووه، ئىستا پىر بووه و لە شارى هەولېر بە تەنیا دەژىت. هەر كاتىك حەزى لە گان بىت، پەيوەندىم پىو دەكات و منىش دەچم. بە يەكە وه دەخۆين و دەخۆينە وه، تا درەنگى شەو سەمام بۆ دەكات و دوايەش بۆى تى دەخەم و خۆمى پى بەتال دەكەم.

لە گەل گېرانە وهى ئەو سەرىدانە وا ئاوتتە بېوين، ئاگامان لە كات نەمابوو. ئەمجدە مەندىل لە زوورەكەى ھاتە دەرە وه و وتى: خەرىكە رۆژ ئاوابىت، دەلېى بە نىاز نىن بچنە دەرە وه، وا مەجلىستان گەرم كىردوو؟

كە تەماشای كاتزىمىر كىرد، كات پىنجى ئىوارە بوو، وتم: پەلە بکەن خۆتان بگۆرن، دەچىنە مەيدانى كۆمارى، لەوېش چاومان بە فەرھاد و ھاوړىكەى دەكەوېت.

خۆمان گۆرى، بۆ چىزۆەرگرتن لە نافورە و مۇسىقا دلرپىنەكەى چووينە مەيدانى كۆمارى، كە بە دلى ئىرىفان ناسراوه. لە سەر كورسىيەكانى بەرامبەر نافورە رەنگىنەكە دانىشتىن. ئەمجدە مەندىل تەسبىحىكى پەمەپى دەنك شووشەى بچكۆلانەى بە دەستە وه بوو، چاوەكانى برىپوونە ئەو ژنە جوان و نىمچە رووتانەى كە بە بەر دەممان رەت دەبوون، بە پەنجەكانىشى. دەنكەكانى تەسبىحەكەى ئاودىو دەكرد و لە بەر خۆشەيه وه بە دەنگىكى نزم ناوى خواى دەهتينا.

لەو كاتەدا كچىكى جوان و جاحتىل ملوانكەيەكى سې زىوى لە مل بوو، خاچىكى گەورەى پىو شۆر كرابۆوه، قەمىستىكى رەنگ

هەنارى ياخە كراوہ و تەنورەبە كى رەشى كورتى تا سەر چۆكى لە بەر دا بوو، دوو جار لە بەر دەممان ھات و چوو، چاوەكانى برىبووہ تەسبىحە كەى ئەمجەد مەندىل و لە ناكاو وەكو ھەورە تىرىشقە خۆى گەياندى و پەلامارى دا، وىستى لە ناو دەستى دەرئىتت. بەلام ئەمجەد مەندىل تەسبىحە كەى توند گرت و نەبەتت لە ناو دەستى بئىتتە دەرەوہ.

كچە كە لەوہ نەدەچوو زۆر گەورە بئت، تەمەنى لە نىوان بىست و دوو بۆ بىست و سئ سال دەبوو، لە گەل ئەمجەد مەندىل كردبە عىنادى و واژى لى نەدەينا. لەوہ دەچوو بەورەفتارەى بىەوئ سەرنجى ئەمجەد مەندىل بۆ لاى خۆى رابكتىشت و بېتتە ھاوړپ. بەلام ئەمجەد مەندىل لە شەرى ئىمە توند تەسبىحە كەى گرتبوو نەيدەھتت لى بىستتت.

منىش پىم وت: ناكات بلى ئەو تەسبىحەم لا پىرۆزە، بۆبە نايدەم؟

ئەویش وتى: بۆچى بىدەم، خۆ قەرزى لە سەرم نىە.

منىش وتم: ئەى بۆچى كە لە ئازربايجان بە يەكەوہ بووین، تەسبىحە سەوزەكەت بە مىلى سارا ئازەرى وەكرد و وئەبەكەشت لە گەلى گرت؟

كە وام وت، رووى خۆى وەرگىرا و بە تورەبەوہ روئىشت و لە دوورەوہى ئىمە بە تەنھا لە سەر كورسىك دانىشت.

منىش دەستى كچە كەم گرت و ھىنامە نىوان خۆم و عىزەدىن چاوەز، دوو ماچم لە روومەتە تەر و ناسكەكانى كرد و پىم وت: ئەو برادەرە پياوئىكى نوئەكەرە، ناىەوئ بە ئاشكرا، لە بەر چاوى ئىمە

تەسبىيە كەت بىداتى. لە گەل مەن وەرە دەچىنە شوئى حەوانەم و بە
يەكەو دەو پىك بىرە دەخۆينەو و قسەش بۆ يەك دەكەين.

كە وام پى وت، زۆر كەيفى هات، باوەشى پىدا كردم و ماچى
كردم.

عەزەدىن چا و حەز كە ئەمەى بىنى، حەزى چووبە، لە خۆشيان
ئاو لە دەمى رانەدەو سەتا، خۆى بۆ نەگىرا و وتى: ژمارەى
مۆبايلە كەتم بىدى، سەبەى زەنگەت بۆ لىدەدەم، وەرەلام.

ئەوئىش ژمارەى خۆى پىدا و وتى: بەيانى چاوەرپىت دەكەم.

ئەمەى وت و دەستى مەنى گەرت و بە پىاسە بەرەو شوئى
حەوانەو مەمان هەلەكشاين.

ئەمەد مەندىل كە ئىمەى وا بىنى، بە مۆبايل قسەى لە گەل
كردم وتى: كەل و پەل و پارەكانم لە ژوورەو بەجى هەشتووە،
ئاگادار بە نەيبات).

مەنىش وتم: ئەوانە دزەين، ئەگەر چاويان لە دزى بىت، بۆ
پارەيەكى كەم دەستبەردارى شەپەف و ناموسيان نابن.

بەم شىوئە بەردمە شوقەكەمان، تا مەن خوانەكەم ئامادەكرد،
ئەو چووە ژوورى خەوتەن و دواى تۆزىك بانگى كردم وتى: چاوەرپىت
دەكەم، بۆچى دوا كەوتى؟

كە چووم، بىنىم خۆى رووت كەردۆتەو، جەكەنى لە تەنىشت
خۆى لە سەر تەختى خەوتەن دانابوو، خۆشى لە سەر پىشت
راكشابوو، قاچەكانى بۆ ئاسمان بەرز كەردبوونەو.

پىم وت: تۆ بە ھەلە لە من تىگەشتى، نامەوى سىكىست
لە گەل بىكەم، تەنھا دەمەوى دوو بتل بىرە بە يەكەو بەخۆنەو و
كەشتىكى خۆش بە يەكەو وەرېگىرېن و باسى ژيانى خۆتم بۆ بىكەيت.

ئەوېش وتى: مەنت بە دل نىيە، بۆيە وا دەلىتى.

وتم: تۆ كچىكى جوان و ناسكىت، ئەوانەى ئەو كارە دەكەن، لە
تۆ جوانتر نىن. بەلام من لەو كەسانە نىم بە دوای ئەم كارەدا
بگەپىم، تەنھا ھەزم لە ھاوړپىيەتى رەگەزى مېيىنەيە و ھەز دەكەم
گوپم لىت بىت و باسى ژيانى خۆتم بۆ بىكەيت. بزانم لە كەيەو وە
دەستت بەم كارە كەردو و بۆچى دەيەكەيت؟

ئەوېش وتى: تۆ چ سوودىك لە چىرۆكى ژيانى من دەكەيت؟

وتم: ھەموو كەستىك بۆ من زۆر گىرنگە، من رۆماننوسم، چىرۆكى
ژيانى ئىوھ كەرەستەى رۆمانەكانى مەن.

كە ئەو وەم وت: سەرى خۆى لەقاند و وتى: ئەھا، كەواتە تۆ
توئزەرى كۆمەلەيەتى؟

مەنىش وتم: جىاوازى نىيە، مەنىش وەك توئزەرە كۆمەلەيەتەكان
بە دوای ژيانى خەلكىدا دەگەپىم و دەيانكەمە رۆمان.

ئەوېش وتى: ژيانى مەن تراژىدىيە، ھىچ سوودىكى بۆ خۆم نەبوو
تا بۆ تۆى ھەبىت. بە كورتىيەكەى لە تەمەنى ھەقدە سالىدا كچىنى
خۆم لە دەست داو، سىكەم لە كورپىك پىر بوو، تەنھا يەكجار
سىكىسى — لەگەل كەردم و جارىكى تىر نەم بىنىيەو، ھىستان
كۆرپەلەكەم لە سىكدا بوو، ھاوسەرگىرېم لەگەل پىاوتىك كەرد، دوو
سال لەگەل ژيا، دوای ئەو لىم جىا بۆو. ئىستا خۆم و كچەكەم
لەگەل دايكەم دەژىن.

منىش وتم: بۆچى دەلىيى لە گەل دايكم دەزىم، ئەى باوكت لە كوئيە؟

وتى: ئەوان لە يەكترى جيا بوونەتەو.

وتم: بى لە تۆ، دايكت هيج مندالى ترى هەيه؟

وتى: تەنھا منى هەيه.

وتم: كچەكت تەمەنى چەندە؟

وتى: تەمەنى دوو سالە و كە كارم دەبى دايكم بۆم بەخىو دەكات.

منىش وتم: خانووى خۆتانه، يان كرىنشىن؟

وتى: لە دەرەوھى شار شوقەيە كمان بە كرى گرتووه.

وتم: لە كەيەوھە ئەم كارە دەكەيت؟

وتى: نزيكەى دوو سال دەبىت، دواى ئەوھى لە پياوھەكم جيا بوومەوھە.

وتم: بۆچى؟

وتى: مندالەكەم خەرجيىكى زۆرى پتويست بوو، منىش تواناى داراييم لاواز بوو، ناچار بووم دەست بەم كارە بكەم، تا بژيوى ژيانمانى بچ دابين بكەم.

هەندىك پرسىارى ترم لىي كرد، وەلامى نەدامەوھە وتى: ئەوھى پتويست بوو، پىم وتى، واز لە پرسىار كردن بىنە، با بەيەكەوھە بچىنە گەرماو، ليفكەيەك لە پشتت دەدەم و دەتشۆم. ھەر هيج نەبى، ئەو دە درامەى پىمى دەدەيت، بى بەرامبەر نەبىت.

كە وای وت، لە بیرى خۆمدا وتم (جارتىك بى دلى ئەوم کردوو،
سىكسم لە گەل نە کردوو، ئە گەر لە گەلى نە چمە گەرماو،
بەخۆیدا دەشکیتەو) وتم: باشە تو برو منیش جله کانم دادە کەنم و
دئیم.

منیش جله کانم داکەند و بە شۆرتىك چوومه گەرماو، کە.

كە چاوى بە شۆرتى بەرم کەوت، بە سەرسورمانەو وئى:
ناتەوئى ئەم شۆرتە دابکەنیت؟

منیش وتم: كە نیازم نەبى سىكست لە گەل بکەم بۆچى
دايکەنم؟

كە وام وت، ليفکە و سابوونى دەست دایە و پشقى شوشتم.

بەم شێوەیە بە یە کەو، خۆمان شوش و جله کانمان لە بەر کرد
و دوايییش دە درامم پێدا و بەرێم کرد.

گۆرەپانى ئازادى

رۆژى دواتر چووينە پارى ئازادى. ئەم پارىكە بە زىمانى ئەرمەنى
يېنى دەلېن (ھار پارى) لە گەل مەيدانى كۆمارى تەنھا شەقامىكىيان لە
نىوان دايە، بە گۆرەپانى ئۆپرا و شانۇش ناسراۋە و دەكەۋىتە
باشوورى بالاخانەى ئۆپرا. دواى مەيدانى كۆمارى بە دوۋەمىن
شۋىنى گەشتىارى سەرەكى دادەندىت لە ئىرىقان. چوار شەقامى بە
سەرەۋەيە، بىرىتىن لە شەقامى تۆمانىيان و شەقامى تىرىيان و شەقامى
سىيات نۇفا ئەفنىۋ ھەرۋەھا شەقامى ماشتوتس ئەفنىۋ، ئەمە و
پەيكەرى نووسەرى بەناۋبانگى ئەرمەنى (ھوفھانس تۆمانىيان) و
مۇسىقا ژەن (ئەلىكسەندەر سېندارىيان) ى لىيە. كە لە پەيكەرەكان
نزيك بوۋىنەۋە، نەۋزاد دۇخىن ۋى: زانىارىت لە سەر ئەم دوو
پەيكەرۋە ھەيە؟

ۋىتم: ئەۋ پەيكەرۋە لە تەنىشى راۋەستاۋىن پەيكەرى
(ھوفھانس تۆمانىيان)ە، شاعىر و نووسەر و ۋەرگېر و چالاکۋانىكى
ئەرمەنىيە، لە سالى ۱۸۶۹ لە گۈندى (دزىغ) لە پارىزگاي (لورى)
لەدايك بوۋە و لە سالى ۱۹۲۳ مردوۋە، بۆتە سومېل و ھىماى
نىشتىمان پەرۋەرى لە ئەرمىنىيا. ئەۋەى تىرىش پەيكەرى مۇسىقا ژەنى
ئەرمەنى بەناۋبانگ (ئەلىكسەندەر سېندارىيان)ە، لە سالى ۱۹۳۳
ئۆپراى ئىرىقان بە ژەنىنى پارچە مۇسىقاىەكى ئەۋ ھونەرمەندە
كراۋەتەۋە.

ئەۋىش ۋتى: پېم باشە ۋىنەيەك لەگەل پەيكەرى ئەۋ دوو كەسە
ناودارە بگىرىن.

منىش ۋتم: سەرەتا تۆ راۋەستە ۋىنەت دەگرم، دواتر تۆش
ۋىنەى من بگىرە.

عەزەدىن چاۋ حەزىش ۋتى: كاتى خۆتان لەگەل ۋىنەگرتى ئەۋ
پەيكەرەنە بەفېرۋ مەدەن.

منىش ۋتم: ئەۋانە كەسى ئاساپى نىن، لای ئەرمەنىەكان
سومبولى نىشتمانىن.

عەزەدىن چاۋ حەزىش ۋتى: لە كوردستان دەيان پەيكەرى ۋاى
لئىيە، كەسىش بەلايانەۋە ناچىت.

منىش ۋتم: لای ئىمە رىز لە زىنددوۋەكان ناگىرىت چ جاي
مردوۋەكان!

كە ئەمجد مەندىل ئىمەى بىنى ۋىنە لەگەل ئەۋ دوو پەيكەرە
دەگىرىن، ھاتە لامان ۋ داۋاى لى كىردىن ۋىنەى ئەۋىش لەگەل
پەيكەرەكان بگىرىن.

بە ھۆى ئەۋ نافورە سەماكەرە رەنگىنەنى كە لەۋ پاركەدا
ھەبوۋن، پاركە كە ناۋى بە پاركى نافورەى سەماكەر دەركىردبوۋ. لە
چۈار دەۋرى ئەۋ نافورانەدا كورسى دار رىز كرابوۋن، ژن ۋ پىاۋى
ئېرىقان لە بەيانىيەۋە تا درەنگى شەۋ دەھاتنە ئەۋى، مىندالەكانىشىان
لەگەل خۆيان بۆ مەلەۋانى دەھىئا، لە ناۋ ھەۋزى ئاۋەكان، شۋىنى
تايبەتى ھەبوۋ بۆ مەلەۋانى كىردن، مىندال ۋ مېرد مىندال بە كىچ ۋ
كۈرەۋە مەلەۋانىان تىا دەكىرد. ھەروەھا ئەۋ پاركە پىر بوۋ لە كانىاۋى

سازگار و ئاوى كانياوه كان به بۆرى ھاتبوونە سەر زەوى، ئەو كەسەى تىنوى بايە، دەمى خۆى پتوۋە دەناو دەخوار دەوۋە.

ھەر چوارمان لە ناوھراستى پاركە كە دانىشتبووين، تەماشاي ديمەنى جوان و قەشەنگى نافورە سەماكەرە رەنگاۋ رەنگە كانمان دەكرد، كە لە گەل ئاۋازى مۇسقىيە كى ھىمىن و چىزبەخش ئاۋە كانى بەرز و نزم دەبوونەوۋە و ۋەك سەماكەرىكى لىھاتوۋ سەمايان دەكرد. لە كورسىيە كانى رىزى دواۋە و لە ژىر دارە سەوز و جوان و بالا بەرزە كاندا كچان و كورپانى ئاشق خزابوونە باۋەشى يە كترى و ۋى ئەوۋەى ھىچ حىسابىك بۆ خەلك بىكەن يە كدىان ماچ و بۆن دەكرد.

كچىكى ئىسك سوۋكى خرو پرى مېرد مندال لە گەل كۆمەلىك كچ و كورپى لەخۆى بچوۋكتەر لە ناۋ ئاۋى ئەو ھەوزەى لە بەردەمماندا بوو، مەلەۋانى دەكرد، ۋەكو ماسى لەو سەرى ھەوزە كە بە مەلەۋانى دەچوۋە سەرەكەى تر و دوايەش دەھاتەوۋە رۆخى ھەوزە كە و لە سەر پىشت لەبەر ھەتاۋ لىي رادەكشا و ھەردوۋ قاقە كانىشى بەرز دەكرەوۋە. كچىكى سوور و سىي پىست تەنك بوو، تازە بنى مەكانى دانابوو، مەمكە كانى ۋەكو لىمۆ لە سەر سىنەى بەرز بوو بوونەوۋە و دلۆپ دلۆپ ئاۋيان پىدا دەھاتە خوارەوۋە.

عيزەدىن چاۋ حىز چاۋە كانى بېرىوونە كچە كە و زەينى لای ئىمە نەبوو. نەوزاد دۆخىن و ئەمجدە مەندىلىش بە يەكەۋە باسى سروسىتى جوان و ناۋازەى پاركە كەيان بۆ يەك دەكرد. منىش خەيالم لای عيزەدىن چاۋ حىز بوو، بە مەراقەوۋە سەيرىم دەكرد. لە دلى خۆمدا دەموت (دەبى بىرى بۆ كوئى رۆيشتبىت و بە قرو قەپى سەيرى ئەو كچە مېرد مندالە دەكات)، پىم وت: بىرت بۆ كوئى رۆيشتوۋە، بۆچى قسەيەك ناكەيت؟

وہك ئەوہى لە ناو خەوئىكى قوول بە ئاگا بېت، لە گەل قسە كەم
راچلەكى و بە شلە ژاویەوہ وتی: ئەو كچەى شیخ كەمین بوى ھینام
وہ كو ئەم كچەى بەردەممان بوو.

منیش وتم: شیخ كەمینى چى و كچى چى، ئەوہ تۆ باسى چى
دەكەیت؟

وتی: رۆژنىك شیخ كەمین تەلەفۆنى بۆ كردم وتی (ژنىك دەناسم
لە بەرپۆەبەرئىتى (چاودېرى نەوجەوانان) كار دەكات، كچىكى جوانى
لە گەل خۆى ھیناوەتەوہ، ئەگەر كاتت ھەيە بە يەكەوہ سىكىسى-
لە گەل دەكەين).

منیش وتم: خودا بتانگريئت، ئەو كچەى بەردەممان مېرد
مندالە، تازە بنى مەمكەنى داناوہ، چۆن شتى وا دەزانئیت؟

ئەویش وتی: نەمدەزانى ھىندە بچووكە، كە لە گەل شیخ كەمین
چوومە مالى ژنەكە، دوو مندالى بچووكم لە ناو باخچە بىنى، بە
يەكەوہ يارىيان دەكرد، كە بە ژنەكەم وت (كوأ ئەو كچەى بۆت
ئامادە كردووين؟) پئیش ئەوہى ئەو قسە بكاتن يەكئك لە مندالەكان
بۆلام ھات و وتی (ئەوہتام) ئەوہى وت و دەستى گرتم و منى بردە
ژوورى خەوتن و خۆى رووت كردهوہ و وتی (پەردەى كچىنىم
نەماوہ، دەتوانى لە پئىشەوہ بىكەيت).

قسەم بە عىزەدین چاو حىز برى وتم: مندالئىكى وەھا چوزانئیت
پەردەى كچىنى چىە؟ وتی: كە واى وت، منیش سەيرم پئى ھات.
زۆر مندال بوو، وىستم دەسكارى نەكەم، بچمە دەرەوہ، دەستى
گرتم و رايكئشامە لاى خۆى و دەستى بۆ دەرپېم درئز كرد، كئرى
گرتم و وتی (دەرپئت دابكەنەو بىخە ناوى، بەرگە دەگرم).

منیش وتم: جا تۆ چىتكرد؟

وتی: هەر چه‌ند جاری کێرم له قوزی نزیک ده‌کرده‌وه، ده‌یوت وهی، وهی، ده‌ترسا و ده‌کشا پشته‌وه.

منیش وتم: ئه‌ی دوا‌ی؟

وتی: کێرم خسته‌ ناو ده‌ستی و پێم وت (بیگره‌ چی لی ده‌که‌یت بیکه‌) ئه‌ویش کێرمی گرت و له قوزی خۆی خشاندا تا ئاوی لێهێنا.

منیش وتم: تۆو ئه‌و به‌ناو شیخه‌ به‌دفعه‌یه‌ که‌سیکی زۆر بێ وێژدانن، چۆن دلتان هات له‌ گه‌ل کچیکی بچووکی بێ دایک و باوک سی‌کس بکه‌ن؟

که‌ وام بێ وت، شه‌رمه‌زار بوو، وتی: شیخ که‌مین پێی نه‌وتم که‌ کچه‌ که‌ هێنده‌ بچووکه‌، ده‌نا چۆن له‌ گه‌لی ده‌چووم.

ئێمه‌ له‌م قسانه‌دا بووین، دوو کچی ئه‌رمه‌نی ره‌ش ئه‌سمه‌ری پرچ ره‌ش و چاو هه‌نگوبینی ناوقه‌د باریک هاتنه‌ لاما‌ن و به‌ تیلی چاو‌ه‌کانیان ته‌ماشای ئێمه‌یان ده‌کرد و له‌ ژێر لێوه‌ کانیشیان به‌ نه‌رمی پێده‌که‌نین.

عیزه‌دین چاو حیز که‌ ئه‌وانی بینی، وتی: ته‌ماشای ژن بکه‌م، له‌ چاو‌ه‌کانی ده‌زانم گانده‌ره‌، یان نا.

منیش وتم: مه‌به‌ستت ئه‌و کچه‌ی به‌رامبه‌رمانه‌؟

وتی: دلنیا‌م هه‌ردووکیان گانده‌رن.

نه‌وزاد دۆخین که‌ ئه‌مه‌ی گو‌ی لی بوون بانگی کچه‌کانی کرد و داوای لی کردن له‌ گه‌لمان دانیشن. ئه‌وانیش بێ سه‌له‌مینه‌وه هاتنه‌ نێوان عیزه‌دین چاو حیز و نه‌وزاد دۆخین دانیشن.

شەۋانى ئىرىشان كەمال سەعدى

نەۋزاد دۆخىن ئىمەي بەۋان ناساند و وتى: ئىۋەش خۆتان بە
ئىمە بناسىتىن.

يەككىيان وتى: من ناوم (نار) ە و ھاۋرىكەشم ناۋى (شەمس)ە.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: سىكسمان لەگەل دەكەن؟

نار وتى: بەلى.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: چەندمان لى ۋەردەگرن؟

وتى: ھەريەكى بىست درامتان لى ۋەردەگرين.

عيزەدىن چاۋ حىزىش وتى: لىيان گەرى، ئەم پاركە شوئى ئەم
جۆرە ژنانەيە، پەلە مەكەن تۆزىكى تر ژنى لەۋانە جوانتر دېنە لامان،
مەمنون دەبن بە دە درام لەگەل خۆمان بىانبەين.

لەۋكاتەدا فەرھاد و ھاۋرىپىيەكەي ھاتنە لامان، دۋاى سلاۋكردن،
فەرھاد كە كچەكانى بىنى، وتى: نار تۆ و شەمس لېرە چى دەكەن؟

نارىش وتى: شىخ تۆ چى دەكەيت لېرە، كەي ھاتىتەۋە؟

فەرھادىش وتى: چەند رۆژىكە لېرەم، تا ھەفتەيەكى تر لېرە
دەمىنمەۋە.

شەمسىش روۋى لە نەۋزاد دۆخىن كىرد و وتى: لە شىخ بېرسن با
پىتان بلى نرخی سىكىسى ئىمە چەندە؟

فەرھادىش وتى: نار و شەمس ژنى زۆر تايىبەتن، نرخی
سىكسكردنىان بىست درامە.

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: دوو مانگ پەيش ئىستا لە گەل
برادەرتىك ھاتم، بە دە درام ژن لە گەلمان دەھاتن. لە بەر مندا لە كانم
ژمارەى مۇبايلە كانىانم رەش كەردۆتەو، ئىواران دىنە ئىرە، ئە گەر
بىانبىنم، بە مەمنوونى لە گەلمان دىن.

فەرھادىش وتى: مە گەر ژنى سەر شەقام بن، دەنا چۆن بە دە
درام ئەم كارە دەكەن.

عەزەدىن چاۋ حەزىش وتى: ديارە نار و شەمسىش ھى مالانن،
ئەو ھە نىە ھاتونەتە سەر شەقام و چاۋ دەگىرن.

فەرھاد قسە كانى عەزەدىن چاۋ حەزى بە دل نەبوو، وتى: كەيفى
خۆتانە، خوا دەيكر بە پىنج درام پەيداتان دەكرد.

لەو كاتەدا پياۋىكى ئەسمەرى بالا بەرز بە پىشمان تىپەرى، كە
گوپى لە قسە كانى ئىمە بوو، بە كوردى قسە دەكەين، گەرايەو
لامان و بە زمانى عەرەبى سلاۋى لى كەردىن، خۆى پىمان ناساند و
وتى: لە قسە كانتان ديارە كوردن و خەلكى عىراقن؟

منىش وتم: لە ھەرمى كوردستان ھاتووين، ئەى تۆ خەلكى
كوئىت و لىرە چى دەكەيت؟

وتى: ناوم عەبدول حوسەينە، عىراقىم و خەلكى شارى بەسەرم،
ژنىكى ئەرمەنىم لىرە ھىناو و رەگەزنامەى ئەرمىنىام وەرگرتوو، لىرە
نىشتەجىمە.

كە واى وت، نەوزاد دۆخىن بە فەرھادى وت: بۆچى تۆش وەكو
ئەو ژنىكى ئەرمەنى ناھىنىت و لە كۆل ئەو جەرت و فەرتە دەبىتەو و
شوتىكىشت دەبىت لىى بچەوئىتەو.

ئەۋىش وتى: بىرادەرئىكى ئەرمەنىم ھەيە، پىي وتم (لېرە بىۋەژن و ژنى تەلاقىدراۋى زۆرى لىيە، ئەگەر بىتەۋى يە كىكت لىوانە بۇ دەھىتىم، ئەۋكات رەگەزنامە و ئىقامەى ئەرمىنىيات دەدەن).

نەۋزاد دۇخىنىش وتى: تۆ چىت پى وت؟

وتى: بىرم لى كىردۆتەۋە، لىۋانەيە ژنىك لېرە بىھىتىم.

مىنىش وتم: ئەگەر ژنەكەت پىت بزانىت چى دەكات؟

وتى: ژنەكەم لىم ناپرسىتەۋە، ماۋەيەك لېرە دەمىنمەۋە، دۋاپى دەگەرپىمەۋە لايان.

غىزەدىن چاۋ حىزىش بە تەۋسەۋە وتى: ياشىخ ئەگەر ۋابكەيت، ئىشت باش دەپىت.

ئەۋىش وتى: مەبەستت چىە؟

وتى: ئەگەر تۆش لى نەبىت، لى ناگەرئى شوئىنەكەت بەتال بىت.

فەرھادىش بە تورەبىيەۋە وتى: بۇچى گەۋادىم؟

غىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: ئەستەغفىروللا، تۆ بابە شىخى، چۆن لى شتى ۋا دەۋەشىتەۋە.

غەبدول حوسىن بەسرى كە گوئى لى وشەى گەۋاد بوۋ، ھەندىك كارتى لى ناۋ جانتاكەى دەرھىنا و پىي دابىن و وتى: ئەمە ژمارەى مۇبايلەكەمە، ئىرىقان شوئى شىلان و رابۋاردن و يانەى شەۋانى زۆرى لىيە، ئەگەر وىستىتان زەنگم بۇ لىدەن، لى لاتان ئامادە دەبىم و بە ئۆتۆمبىلى خۆم دەتانبەم.

منىش وتم: چ يانەيەك لە ھەموويان خۆشترە؟

وتى: يانەي شەۋانى (دىشا) خۆشترىنە، ئى رووسى و ئۆكرانى لەو يانەيە كاردەكەن. شوئىنكى موختەرەمە، جىگەي ترس نىە، لە كاتزىمىر دەي شەو تا شەشى بەياني كراوہە.

منىش رووم لە عىزەدىن چاۋ حىز و نەوزاد دۆخىن كىرد وتم: چى دەلەين سەبەي شەو بچىنە ئەو يانەيە و كاتىكى خۆش بە سەر بېەين؟

ئەمجد مەندىلىش وتى: مادام شوئىنكى موختەرەمە، منىش لەگەلتان دىم.

منىش بە عەبدول حوسەين بەسىم وت، تۆ ئەزىيەت مەكىشە، ناۋىشانە كەمان پىچ بلى، ئىمە خۆمان دەچىن.

ئەۋىش وتى: ناۋىشانە كەي زۆر ئاسانە، لە شەقامى باگرىفاند لە نرىك رووسيا مۆلە. بە ھەر شوفىرى تەكسىتك بلىن، بە سى درام دەتانبات.

ئەمەي وت و ئىمەي بەجى ھىشت. كە ئەو رۆيشت، عىزەدىن چاۋ حىز يادگارپىكى خۆي بۆگىراينەۋە وتى: ماۋەيەك لەمەو بەر لەگەل ھاۋرىيەكم بۆ ئىرە ھاتم، ۋەكو ئىستا، ئىنكى ئىرانى ھاتە لامان و كارتىكى داخى وتى: ئەگەر شىلاننان دەۋى، ئەم كارتە ناۋىشانى شوئىنكى زۆرى شىلانى لە سەرە، يەكك لەو ئزانەي كە كارى شىلان دەكات، ئىزدىە و بە زمانى ئىۋە قسە دەكات، لىي تى دەگەن و لىتان تىدەگات) ھاۋرىيەكەشم وتى (من حەزم لە شىلانە، نرخی چەندە؟) ئەۋىش وتى (ئەگەر تەنھا شىلان بىت و سىكىسى. لەگەل نەكەيت، ئەگەر ئنەكە خۆي رووت نەكاتەۋە، يەك كاتزىمىر شىلان بە پانزە درامە. ئەگەر بە شۆرت و سوخمەشەۋە بتشىلەيت، بە بىست

درامە. ئەگەر خۇشى بە تەۋاۋە تىرووت بىكەتەۋە و سىكسىشت
لەگەل بىكات، بىست و پىنج درامت لى ۋەردە گرەت).

منىش بە عىزەدىن چاۋ حىزم وت: بۇ ئەۋى رۇيشتن؟

ۋى: ئەۋ ھاۋرىپەم لە من بە تەمەنتر بوو، سى جار قەستەرى
دلى بۇ كرابوو، جار كىش نەشتەرگەرى دلى بۇ كرابوو، شەبەكە و
بالۇنى بۇ داندرابوو، لەۋە دەترسا شىكى لى بىت و كەس پى
نەزانىت، بۇيە داۋاى لە من كىر كە لەگەلى بىچم و لە نىكەۋە ئاگام
لى بىت.

عىزەدىن چاۋ حىز بەردەۋام بوو لە گىرانەۋە و ۋى: ئەۋەبوو بە
يەكەۋە رۇيشتىنە شوپى شىلانەكە و داۋامان كىر ئەۋر ئە ئىزدىيەمان
بۇ بىنن كە ناۋەكەيمان لاپوو. كچە ئىزدىيەكە ھاۋە لامان، كچىكى
گەنجى بارىكەلە و رەق و تەق بوو، ھىندە لاۋاز بوو، پىستى بە
لەشىدا وشك بېۋە. خۇمان پى ناساند وتمان: ئىمەش كوردىن،
لە كوردستانى عىراقەۋە ھاۋوۋىن، ناۋىشانى تۇمان لەر ئە مەندوبىكى
ئىرانى ۋەرگىتوۋە و بە تاپبەتى بۇلای تۇ ھاۋوۋىن. ئەۋىش بە زمانى
كوردى كرمانجى ژوور و ۋى (خىر ھاۋن سەر چاۋا، دەتانەۋى
كامەتان پىشتىر بىشلىم؟) منىش وتم (تەنھا ئەۋ برادەرە شىلانى
دەۋى، بۇيە لەگەلى ھاۋوۋم، پىاۋىكى بە تەمەنە و تەندروستى زۇر
باش نى، نەشتەرگەرى دلى بۇ كراۋە، ئەگەر ماندوو بىت،
تەندروستى تىك دەچىت). كە وام وت، لە مەبەستم تىگەيشت،
ۋى (مەبەست ئەۋەبە سىكسىش بىكات و ھىچىشى- لى نەبەت،
ۋايە؟) ھاۋرىكەشم ۋى (بەلى ئەۋەم دەۋى). ئەۋىش ۋى (بۇكەسى
ۋەكو تۇ، گانى بە پىۋە باشە). ئەۋىش ۋى (ئەۋە چۇن دەۋى؟)
ئەۋىش ۋى (تۇناتەۋى بىشلىم و داۋەش گانى خۇت بىكەت و
ھىچىشت بە سەر نەبەت؟) برادەرەكەشم ۋى (بەلى ھەر
ئەۋەندەم دەۋى، بەلام شىكى تىش ھەيە ھەزەكەم بىزانىت)

ژنەكەش وتى (چىيە؟) ئەۋىش وتى (من تەنھا پانزە درامم پىيە)
ژنەكەش پىيى وت (تۆ دەتەۋى بە پانزە درام بتشىلم و گانىشت
بدەمى) ئەۋىش وتى (من و تۆ ھەردووکمان كوردىن، لە بەر خاترى
كوردايەتى، ئەو برە پارەيەم لى ۋەرىگرە و ھىچ دەنگ مەكە) ئەۋىش
پارەكەى لى ۋەرىگرت و لەگەلى چوۋە ژوورى شىلان و منىش چوۋمە
ژوورى پىشۋازى و لەۋى چاۋەرىم كرد.

منىش بە پىكەنىنەۋە بە عىزەدىن چاۋ حىزم وت: پىم نالىي
گانكردن چ پەيۋەندىيىكى بە كوردايەتپەۋە ھەيە، ئەگەر ئەو
برادەرەت شتىكى لى بەھاتبا چىت دەكرد؟

ئەۋىش وتى: تا تەۋاۋ بوو دلم لە ناۋ دەستم بوو، بەلام باش بوو،
بە سەلامەتى لى دەرباز بوو.

رۆژ ئاۋابوو، تارىكى داھات، ئەۋخەلكەى ئەۋى، ۋەردە ۋەردە
دەرۋىشتن و ئىمە و كەسانىكى كەمى لى مابوۋىن، وتم: خەرىكە ئىرە
چۆل دەپ با ئىمەش برۆين.

ئەمجد مەندىلىش وتى: ھەندىك خىراكەن، تا نوئىزى
مەغرىمان نەرىشتوۋە.

نەۋزاد دۇخىنىش بە تۈۋانجەۋە پىيى وت: ئەتۈۋ كەسىكى زۆر
سېۋرتى، چەند شەۋىك پىش ئىستا لەگەل ژنى لە شىفرۆش يارىت
دەكرد، سبەى شەۋىش بە نىازى لەگەلمان بېيتە يانەى شەۋانى
دىفا، كەچى ئىستاش بە پەلەيت تا نوئىزى مەغرىب نەروات!

ئەمجد مەندىلىش وتى: ھەر شتىك بە شتى خۆى، نوئىزەكە بۆ
خودايە، ئەۋەى تىش بۆزەۋى دلى خۆمە.

ئىتر ئەو دەبوو ھەستايىن، بەرەو شوئىنى ھەوانە ۋە مان گەپايىنە ۋە.
لە نىزىك ئەو بالاخانە يەي كە لىيى دابەزى بووين، نانە ۋا خانە يە كى لى
بوو، لامان دايە ئەوئى بۆ كىرىنى نانى گەرم. كە لە نانە ۋا خانە كە
ھاتىنە دەرە ۋە، ژنىك لە پىشمان رەت دەبوو، كە عىزەدىن چاۋ حىز
چاۋى پى كەوت، وتى: ئەو ۋە سوزىيە، پىم ئەوتن لەم ناو ۋە دىيىنمە ۋە.

ئەمەي وت و بانگى كرد سوزى.. سوزى راۋەستە منم عىزەدىن
چاۋ حىز.

ژنە كەش ئاورى دايە ۋە، كە چاۋى بە عىزەدىن چاۋ حىز كەوت،
باۋەشى پىداكرد و ماچى كرد.

عىزەدىن چاۋ حىز ئىمەي بەو ناساند و وتى: مۇبايلە كەم فۇرمات
كردوۋە بۆيە ژمارەي مۇبايلە كەتم لا نەماۋە، بۆيە نەمتوانى
بەيۋەندىت پىۋە بكەم.

ئەمەي وت و رووى لە ئىمە كرد وتى: چى دەلەين سوزى لە گەل
خۇمان بېيىنە ۋە ۋ ئەم شەو لە گەل ئەو بىن؟

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ژنىك بۆ چوار كەس چۇن دەپى، پىيى بلى
با ژنىكى تىرىشمان بۆ بىيى.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: ھاۋرپىيە كى ھەيە ۋە كو خۆي جوانە،
ناۋى لە يىلايە، پىيى دەلەيم تەلەفۇنى بۆ بىكات، بانگى بىكات بۆ ئىرە.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: ئەگەر دوو ژن بىن بىزار نابىن،
دانىشتنە كەشمان خۇشتر دەبىت.

منىش وتم: حىسابى من مەكەن، ئىۋە جەۋى خۆتان ۋەرىگرن و
منىش كە نانم خوارد، بەجىتان دەھىلم و دەچمە دەرى، ھەۋايە كى
ساف ھەلدەمزم.

ئەمجدە مەندىلىش وتى: منىش بەشدارى ناكەم، ئەو نوڭزانەى
لېم رۆيشتوون دەيانگىرمەۋە.

عېزەدىن چاۋ خېزىش بە سوزى وت: ئىستا دەچىن نان دەخۆين
و دوشىكىش ۋەردە گرېن، دۋاى دوو كاتژمىرى تر ۋەرە و لەيلاش
لەگەل خۆت بەيئە.

ئەۋىش وتى: منىش دەچم دوشىك ۋەردە گرم و خۆم ئامادە
دەكەم، دۋايىش لەگەل لەيلا بە يەكەۋە دېيىنە لاتان.

بەر لەۋەى بىروات، وتى: لە ھەمان شوڭى پىشوو دابەزىون؟

عېزەدىن چاۋ خېزىش بە دەست ئىشارەتى بۆ بالاخانەكەمان كرد
وتى: لەۋ بالاخانەيە لە نھۆمى شەشەم شوقەى بېست و پېنج
دابەزىون.

بەم شىۋەيە سوزى رۆيشت و ئىمەش گەراينەۋە شوقەكەمان.

شەۋىكى بەمەيى

دۋاى نانخواردن، ئەمجد مەندىل چوۋە ژوورى خەۋتن و
دەرگای لە سەر خۆى داخست. منىش پەيوەندىم بە ناتاشا كەرد،
داوام لىي كەرد شەو لە گەلم بىتە يانەى شەوان. ئەۋىش وتى: بە تەنيا
لە مالهەم كچە كەم و باۋكى بە سەردان بۆ لای خزمى پياۋە كەم
رۆىشتوون، ئەم شەو ناگەرپنەۋە. پىي باش بوو لە مالى ئەۋان بە
يە كەۋە دوو پىك شەراب بخۆينەۋە. وتى: ھاۋرىكانت با نەزانن،
ۋەرە بەر دەرگای بالاخانە كەن شوقە كەى ئىمە لە ئىۋە نزىكە و بە
يە كەۋە دەچىن.

دۋاى كەمىك، ناتاشا كورته نامەيەكى بە واتسناپ بۆ ناردم وتى:
ۋەرە خوارەۋە لە بەر دەرگا چاۋەرپىت دەكەم.

كە چوۋمە خوارەۋە، ناتاشام بىنى تىشپىرتىكى نىو قۆلى سوور و
ستىرپىكى رەشى تەنكى لە بەردا بوو، لە تەنكىيان پىستى رانەكانى لە
ناو ديار بوو. دەستى خستە ناو دەستم و باۋەشى پىدا كەردم. و ماچى
كەردم.

ئەو بالاخانەيەى مالى ئەۋانى لى بوو، لە گەل بالاخانە كەى ئىمە
تەنھا شەقامىكىيان لە نىۋاندا بوو. لە ھۆلە كە مېزىكى رازاندبۆۋە،
زەلەتە و زەيتوون و فستق و ھەندىك ھەنارى دەنك سوورى
قاشكراۋىشى. لە ناو قاپىك لە سەر خوانە كە دانابوو. مى
ھەلكشانە سەر خوانە كە و بە دەستە ناسكەكانى كورسىپىكى بۆم
راكپشا، وتى فەرموو دانىشە.

ئەمەلىيەتتە ۋە چوۋە چىشتاخانە كە ۋە چوار بىل بىرە ۋە بىللىك شەرابى لە ناۋ ساردكەرەۋە كە دەرھىنا ۋە ھىنايە سەر خوانە كە. مۇبايلە كەلى خۇي خامۇش كىرد ۋە پىيى ۋەتم: تۇش مۇبايلە كەت خامۇش بىكە، با كەس ھەراسانمان نە كات.

ئەمەلىيەتتە ۋە رىكۆردەرە كەلى بە نىزى پىيى كىرد ۋە سىدىيىكى خىستە ناۋ، پارچە مۇسىقىيە كى بىتھۇڭنى بۇ لىدام ۋە ۋى: ئەگەر ئەم مۇسىقىيەت بە دل نەبىت، مۇسىقىيە كى مۇزارىت بۇ دەخەمە سەر.

مىنىش ۋەتم: زۇرم بە دلە، ھەر خۇي مىن بە كىكە لە ھەۋادارانى مۇسىقاي بىتھۇڭ. ناۋى (لودفىگ فان بىتھۇڭ)ە، لە (۱۷۷۰/۱۲/۱۷) لە دايك بوۋە ۋە لە (۱۸۲۷/۵/۲۶) كۆچى دۋاپى كىردۋە. ئاۋازدانەر ۋە مۇسىقاژەن ۋە پىانۇژەننىكى ئەلمانى بوۋ، بە كىكە لە كەسايەتتە پىشەنگە كانى سەردەمى كلاسكى پىش رۇمانسى. بە بە كىكە لە گەرەتەن ۋە كارىگەرەن زاناكانى مۇسىقا دادەنرەت لە ھەمۋە سەردەمىكىدا، ھەرۋەھا بەرھەمى مۇسىقاي نەمىرى دروستكىردۋە، ھەرۋەھا گەرەتەن شانازى ھەيە بۇ بەرەپىدانى مۇسىقاي كلاسكى. نوۋسىنە كانى بىرىتىن لە نۆ سەمفونىا، پىنج پارچە بۇ پىانۇ ۋە بە كىكە دىكە بۇ كەمانچە، سى ۋە دوۋ سۇناتاي پىانۇ ۋە شانزە پارچە بۇ كۋارتىتى تار؛ ھەرۋەھا بەرھەمە كانى بۇ سالىۋنى ئەدەبى ۋە ئەۋلى دىكە بۇ كۆرەكە ئامادە كىردۋە، ھەرۋەھا گۇرانبىيە كانىشى ئامادە كىردۋە.

ئاتاشاش ۋى: زانىارىيىكى باشت لە سەرى ھەيە.

مىنىش ۋەتم: زۇر سەرسامم پىيى، ھەر ئەۋەش ۋى كىردۋە زۇرم لە سەر خۋىندۇتەۋە. بىتھۇڭ لە كۇتايىە كانى زىانى، روۋ بە روۋى نەخۇشى كەم بىستەن بۇۋە، رۇز دۋى رۇز ئاستى بىستەن روۋى لە كىزى دەكىرد، تا ۋى لىھات بە تەۋاۋەت كەرى بوۋ، بۇ شاردنەۋە

ئەمە، ھەموو رېگايە كى بە كار ھېنا. تەنانەت كاتىك بە جۇش و
خروڭشەو موزىكى دەژەنى، بە شىۋەيە كى وەھا ئىنسىجامى لە گەل
دە كردن كەس ھەستى بەوۋە نەدە كرد، كە گوئيە كانى كەر بوونە و
گوئي لە ھىچ نابېت.

كە وام وت، ناتاشا، ھەناسەيە كى قوۋلى ھەلمزى و وتى: خۆزگە
ئەمەم گوى لى نەبا، زۆر خەفەتم بۆى خوارد.

منىش وتم: داۋاي لىبوردنت لى دەكەم كە ئەم جەوۋە خۆشەم
لېت تىكدا.

ئەۋېش وتى: زۆر شتم لە سەر بتهۆفن خويندۆتەوۋە، بەلام
نەمدەزانى كە كەر بووۋە و بى ئەۋەى گوى لە شت بېت، كەمانجە و
پيانۆى ژەنىبېت و كونسېرتى مۇسقىاى ساز دابېت.

ئەمەى وت و بە دەستە نەرم و نۆلە كانى پىكتىك شەراپى بۆت
كردم و لە بەر دەمى دانام. يەك پىكىشى— بۆ خۆى تىكرد و
گلاسەكەى بەرز كردهوۋە و وتى: بە خۆشى تۆ.

منىش گلاسەكەم بەرز كردهوۋە و وتم: بە خۆشىت.

بە دەم خواردنەۋەى شەراپ و مۇسقىا ناۋازە كانى بتهۆفن، باسى
ژيانى خۆى بۆ كردم، كە چۆن بە سەختى ژياۋە و ھەر لە مندالىەۋە
دايك و باۋكى لە دەست داۋە و لە مالى پورى گەورە بوۋە و لە
تەمەنى ھەرزەكارىەۋە دەستى بە كار كردهوۋە. شانازى بەۋە دە كرد كە
تاكو ئىستاكارىكى نەشیاۋى نە كردهوۋە كە لىي پەشيمان بېت.

منىش پىتم وت: بۆچى حەزت نە كرد ھاۋرىكانم بزانن كە دىمە
لات؟

وتى: لە يەكەم چىركە كە ئىوھەم بىنى، لە كاتى وەرگىرتنى كىلىلى شوقە كە، ھەمووتانم ھەلسەنگاند. پىاۋە درىژە كە لە مەرۇف نەدەچو، ۋە كو ئازەل ھەلس و كەوتى دە كىرد، كە گەرماۋە كەم پىشاندا، دەستى بۆ سىمتى درىژ كىرد و دەمى لىتم نىزىك كىردەۋە، ۋىستى ماچم بىكات، بۆ ئەۋەى بىزانىت مىن رازىم، يان نا. پىرە مىردە كەى تىرىش بەۋە نىە كە پىرە، زۆر چاۋ حىزە، تا رۆىشتىم چاۋى لە سەرم لا نە بىرد. پىشتىرىش بە كىرلىمان بىنىۋە، ماۋەىەك پىش ئىستا لە گەل ھاۋرىپىە كى لە خۆى بە تەمەنتر ھاتنە ئىرىقان و شوقەيان لە مىن گىرت. ئەۋكات لە بەر چاۋى ھاۋرىپىەكى پەلامارى دام، ۋىستى بە زۆرى سىكىسم لە گەل بىكات.

مىنىش وتم: ئەى تۆ چىت كىرد؟

وتى: ئىشى- ئىمە ۋاىە، ھەندىكجار گەشتىارى وامان بۆ دىت، دەپى بەرگەيان بگىرىن و تىيان بگەىەننىن كە لىرە ھىچ شتىك بە زۆرى نابىت. ئەۋانەى بۆ پارە سىكىس دە كەن، زۆرن و شوئىنە كانىشىان دىارە، زۆرىەيان زنى رۋوسى و ئۆكرانى و جۆرجىن، ھەندىكىشىان ئەرمەنى و ئىزدىن. ماۋەىەكىشە زنى ئىرانىش بۆ سىكىسكىردن دىنە ئىرە و ماۋەىەك لىرە دەمىننەۋە و ئەم كارە دە كەن و ھەندىك پارە بۆ خۆيان كۆدە كەنەۋە و دۋاپى دە گەرىنەۋە ۋلاتى خۆيان.

لە گەل ناتاشا شەۋىكى پەمەپى پر لە رۆمانسى و خۆشەۋىستىمان بە سەر بىرد. ناتاشا زۆرى خۋاردىۋە، سەرخۆش بىۋو، بەۋە لاۋ ئەۋلادا دەچو، دەستىم گىرت و بىردمە لاى دەستشۆرە كە و پىم وت: ھەندىك ئاۋ بە دەم و چاۋت دابىكە با سەرخۆشىپە كەت نەمىتى.

وتى: لىم گەپى با سەرخۆش بىم، تۆ نازانى مىن چەند ماندووم، لەۋەتى ھەم، بە قەد ئەم شەۋ تامم لە زىان نە كىردوۋە.

مىنىش وتىم: حەزىناكەم بە سەرخۆشى بىتىنىم، بە قىسەم بىكە و ئاوتىك بە دەم و چاوت دا بىكە.

ئەوىش ئاوى بە دەم و چاوى دا كىرد و وتى: ئاكام لى نەبوو تو چىت وت؟

مىنىش وتىم: حەزم لىيە بە دەنگە زولالە كەت ھەندىك گۆرانى ئەرمەنىم بۇ بلىي.

ئەوىش وتى: دەنگىم خۆش نىيە، گۆرانى نازانىم. بەلام ھەر لە مىندالىيەۋە لە قوتابخانەى بالىيەى رووسە كان بالىيەم خوتىندوۋە، سەمات بۇ دەكەم.

ئەمەى وت و تىشپىرتەكەى بەرى داكەند و لە ناوقەدى خۆى پىچاۋە و وتى: دەزانم ئىۋەى عىراقى حەزنان لە سەماى رۆژھەلاتىيە، بۆيە سەماى رۆژھەلاتىت بۇ دەكەم.

ئەمەى وت و دەستى بە سەماكىردن كىرد. جووتە مەمكە خىجىلانەكانى دەتوت پەنىرى كوردىن، لە ناو سوخمە سوور و تەنكەكەى ۋەكو بەفر سى دەچوونەۋە و لەگەل سەماكىردن ۋەك چلەدارى بەر شەنەبا نەرم نەرم لە شوپى خۇيان دەلەرىنەۋە. بە دىتنيان جەستەم ۋەكو لاشەيەكى لى گيان وابوو، رۆحم لە جەستەم دەرھاتبوو، ۋەك پەپوولەيەك لە دەۋرى مەمكەكانى دەخولايەۋە. تەنھا دوو پىك شەپام خواردىۋە، بە شەپابەكە سەرخۆش نەبووم، ئەۋەندەى بە سىماى جوان و سىحراۋىيەكەى ناتاشا سەرخۆش بووم و ئەقل و ھۆشى بىردىم.

رادىيۇ ئىرىفان

دوای نانخواردنى بەيانی من و نهوزاد دۆخین بېرىماندا سەردانى رادىيۇ ئىرىفان بکەین، ئەو رادىيۇیەى که له سالى ۱۹۵۴ بەشى پەخشی. کوردی لی کراوه تەوه. ئەوکات ئیمە له دایک نه بووین. که گەوره بووین، بۆ گوڭگرتن له ئاواز و موزیک و گۆرانی کوردی گوئمان لی ده گرت. باوکم ده یوت: (رادىيۇ ئىرىفان، رادىيۇیەى که ره سەنه، بایەخ به هونەر و کهلتووری ئەرمەنى و ئیزدیه کانی ئەرمەنستان و زمانى کوردی دەدات). کاتیک که گەوره بووم، شەوان گویم له پەخشی. رادىيۇ کوردی به غداد و رادىيۇ ئىرىفان ده گرت، زۆریه ی ئەو گۆرانپانەم له بەر کردبوون که پەخشیان ده کردن. که چوومه قوتابخانه، مامۆستایه کمان هه بوو ناوی عومەر شیخەلا بوو، که سێکی چه پرەو بوو، زمانى کوردی پی ده وتین، باسی رادىيۇ ئىرىفانی بۆ کردین وتی: (ئەم رادىيۇیە له ناوه راستی سەده ی بیستەم هەزاران کوردی به کهلتووری باب و باپیرانیان ئاشنا کردبوو، ئەمه له کاتیکدا بوو که نکۆلی له ناسنامەى کوردی ده کرا و دەرپیرینی کهلتووری کوردی له سەرانسەری رۆژهه لاتی ناوه راست قەدهغه کرا. چاکەى ئەمەش ده گەریتەوه بۆ ههول و کۆششی. جاسمی جەلیل که کوردیکی ئیزدی بوو، رۆلی سەرەکی هه بوو له دامەزراندنی بەشى کوردی له رادىيۇ ئىرىفان له سالى ۱۹۵۴). من ئەوکاتە زانیاریم له سەر جاسمی جەلیل و خانەواده که یان نه بوو، به لام دواتر دوای رووخانی رژیمی عێراق له لایەن ولاتە یه گگرتووه کانی ئەمریکا، له دوو بۆنه و دوو کاتی جیادا، هەردوو کورە کانی جاسمی جەلیل له شاری ههولێر بیی. له سالى ۲۰۰۴ له باره گای کۆمه له ی

ھونەر و وئەھى كوردى چاوم بە ئۇدوخانى جەلىلى كەوت و لە سالى ۲۰۰۶ يىش لە ھۆلى پئشەۋا قازى محەمەد لە بالاخانى ۋەزارەتى رۇشنىرى حكوومەتى ھەرىمى كوردستان لە يادى يۆبىلى زىرىنى دامەزراندنى كۆمارى كوردستان چاوم بە دكتور جەلىلى جەلىل كەوت و باسى رادىۋى ئىرىقان و رۆلى خانەۋادە كەيانم لە گەل كرد.

كە ئەم چىرۆكەم بۆ نەوزاد دۆخىن و عىزەدىن و ئەمجد مەندىل گىراپەۋە، نەوزاد دۆخىن وتى: منىش لە مندالىدا گوتم لە مۇسىقا و گۇرانىيە كانى بەشى كوردى رادىۋى ئىرىقان دەگرت. ۋەك مىدىكارىك زۇرم ھەز لىيە سەردانى بارەگاي رادىۋكە بكەم و لە نىكەۋە چاوم بە كارمەندانى بەشى كوردى بكەوت.

عىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: بەلاش خۇتان ماندوو دەكەن، لەجياتى ئەۋەى بەيەكەۋە بچىنە پاركى ئازادى و چاومان بە ھەندىك كچى جوانى ئەرمەنى و رووسى و ئۇكرانى بكەوت، خۇتان بەۋ قسە ۋباسە بى سوۋدانە سەرقال كردوۋە.

ئەمجد مەندىلىش پشتگىرى قسەكانى عىزەدىن چاۋ حىزى كرد و وتى: عىزەدىن چاۋ حىز راست دەكات، ئەۋە چوۋنە ئەۋى و كارمەندەكانتان بىنى، لە ماندوۋبوون زياتر چىتان بى دەبرى.

منىش وتم: زۇرىتان لى ناكەين، ئەگەر پىتان خۇش نى، مەيەن. ئىمە دەچىن و بۆ نىۋەرۇ دەگەپئىنەۋە.

بەم شىۋەيە، من و نەوزاد دۆخىن خۇمان گۇرى و چوۋىنە خوارەۋە. تەكسىتېكمان راگرت، پىمانوت (بمانبات بۆ رادىۋى ئىرىقان).

شوفىرى تەكسىيەكە داۋاي ئەدرەسى رادىۋكە لى كردىن.

منىش وتم: ئەدرەسم لا نىه، بەلام ھاۋرىيەكم ماۋەيەك پىش
ئىستا سەردانى رادىۋكەي كىردوو، داۋاي لى دەكەم ناۋنىشانەكەم
بۇ بنىرئىت.

ئەۋەبوو بە ماسنجەر نامەيەكم بۇ پارىزەر حوسامەدىن سەردارى
نارد و داوام لىي كىرد بە كورته نامەيەك ناۋنىشانەكەم بۇ بنىرئىت.
ئەۋىش ۋەلامى دامەۋە و ۋى (ناۋنىشانەكەم لا نىيە، بەلام
ۋىنەيەكەمان لە بەردەم ئەۋ بالاخانەيە گىرتووۋە كە رادىۋكەي لىيە،
ئىستا بۇتى دەنئىرم).

ئەۋەبوو ۋىنەكەي بۇ ناردىم، ئارى رادىۋكە و ئابلۇي دەزگاكەي تىا
دىار بوو. كە پىشانى شوفىرى تەكسىيەكەم دا، سەرى خۇي لەقاند
و ۋى: ئىستا زانىم ئىۋە دەتانهۋى بچن بۇ كوى.

ئەمەي ۋى و ئىمەي بىردە ھەمان ئەۋ شوئىنەي كە پارىزەرەكەي
برادەرم ۋىنەي لى گىرتبوو.

من و نەۋزاد دۇخىن چوۋىنە پرسگەي رادىۋكە و داۋامان كىرد
سەردانى بەشى كوردى بىكەين. بەرپىسى پرسگەكە ۋى: ئىۋە كىن و
لە كوتۋە ھاتوون و بۇچى دەچن؟

منىش وتم: ئىمە كوردىن، لە ھەرىمى كوردستانى عىراقەۋە
ھاتوۋىن، ھەردووكمەن رۇژنامەنوۋسىن و دەمانەۋى چاۋمان بە
ستافى بەشى كوردى بىكەۋىت.

ۋى: لە ئەندامانى ستافى بەشى كوردى كەس دەناسن؟

ۋىم: نەخىر، پىشتر سەردانى رادىۋكەمان نە كىردوو، بەلام
زانبارىم لەسەر ئەم بەشە ھەيە، لە سالى ۱۹۵۴ لەلەيەن نوۋسەر و
رۇشنىرى كوردى ئىزدى جاسمى جەلىل كراۋەتەۋە و لە سالى

۲۰۰۴ لە شارى ھەولير چاوم بە ئوردوخانى جەليل كەوتووۋە كە
كورى گەورەى ئەوۋە. ھەروەھا لە سالى ۲۰۰۶ چاوم بە دكتور
جەليلى جەليلى كەوت كە كورە بچووكە كەبەتى، وئىنەشم لە گەل
ھەردوو كيان گرتووۋە.

ئەمەو مۇبايلە كەم لە گىرفانم دەرھىناو ھەردوو وئىنە كانم پىشانى
بەرپرسى پرسگە كە دا وتم: لەم سالانەى دوايى جەمىلە جەليلى
خوشكىشيان ھاتە شارى ھەولير، بەلام بە داخەوۋە بە خزمەتى
نە گەيشتم.

كە وام وت، زۆر كەيفى ھات، لە شوئى خۆى ھەستايەوۋە و لە
سەر كورسىنىك لە بەرامبەر خۆى داينىشاندىن و بە دەستى خۆى
ئاوى بۇ ھىناين و وتى: ھەرچەند بە پىي رىتمايىيە كان ئەو كەسانەى
كە دەيانەوئى سەردانى رادىۆكە بكەن، دەپى وئىنەيەكى فۇتۇ كۆپى
پاسپۇرت و ناوئىشانى شوئى ھەوانەوۋەيان لە ئىزىغان پىشكەش
بكەن. ئىمەش بۇ سەرۋوى خۇمان بەرزى دەكەينەوۋە و دواى
وەرگرتنى رەزامەندىيان ئەوجا دەتوانن بىانئىن، بەلام مادام ئىوۋە
كوردن و كورەكانى جاسمى جەليل دەناسن، ئاسانكارىتان بۇ
دەكەين، رىگاتان پى دەدەين كە بىانئىن.

ئىتر ئەوۋە بوو، بە مۇبايلە كەى پەيوەندى بە بەرپرسى بەشى
كوردى كرد و ئاگادارى كەردەوۋە كە دوو مئوان بۇ سەردان لە ھەرىمى
كوردستانى عىراقەوۋە ھاتوون.

دواى ئەوۋە دوو باجى بە ملمانەوۋە كرد و لە گەل كارمەندىكى
پرسگە ئىمەيان ناردە بەشى كوردى و چاومان بە بەرپوۋەبەرى
بەشەكە و كارمەندەكان كەوت.

كە باسى ئۆردوخانى جەلىل و دكتور جەلىلى جەلىلم بۇ كردن كە دەيانناسم، بەرپۆەبەرى بەشە كە وتى: جاسمى جەلىل يە كىك بووہ رزگار بوانى ئەو كۆمەلكۆزىيە كە ئىمپراتۆرىيەتى عوسمانى دزى ئەرمەنىيەكان و ئىزدىيەكان ئەنجامى دا، لە ئاكامدا مليۆن و نيويتك ئەرمەنى و ئىزدى يى تاوان كوزران.

هەناسىيە كى قوولى هەلمزى و وتى: خانەوادەى جاسمى جەلىل لە گەل گەيشتيان بۇ سنوورى ئىمپراتۆرىيەتى عوسمانى و رووسيا، هەموويان كوزران، تەنھا جاسمى جەلىل و پورىكى لەو كۆمەلكۆزىيە رزگارىان بوو. ئەمەو جاسمى جەلىل دەكەويتە خانەى يى سەرپرەشتان و تەمەنى هەرزەكارى لەو خانەيە بە سەر دەبات و دوای ئەوہ بۇ كار كردن و خوئندن دەچىتە شارى ئېرىقان و لەو كاتەشدا شۆرشى بەلشەفى سەردەكەويت و ئىمپراتۆرىيەتى رووسى دەگۆرپىت بۇ يە كىتى سۆفىت و ئېرىفانىش دەكرىتە پايتەختى ولاتى ئەرمينيای سۆفىتى. ئەمەو جاسمى جەلىل بايەخىكى زۆر بە خوئندن و بە تايبەتیش بە ئەدەب دەدات. لە خانەى يى سەرپرەشتان لە پال زمانى كوردى فېرى زمانى رووسى و ئەرمەنى دەپىت و لە سالى ۱۹۵۴ بەشى كوردى لە رادىۆى ئېرىقان دەكاتەوہ و تا سالى ۱۹۶۴ وەك سەرۆكى بەشى كوردى لە كارەكەى دەمىنپتەوہ. كورە گەورەكەشى ئۆردوخانى جەلىلى سەردانى كوردانى جۇرجيا و كازاخغستان و قىرغستان و توركمانىستان و كوردستانى عىراق دەكات، بۇ كۆكردنەوہى زانىارى لەسەر كوردانى ئەو شوئىتەنەو ئەو زانىارىانە لە پەخشەكانى بەشى كوردى رادىۆى ئېرىقان بىلاو دەكاتەوہ. هەر وەها جەمىلە جەلىلى خوشكيان لە سالى ۱۹۶۷ بۇ ماوہى سى سال لەو رادىۆىيە كارى كردوہ و بايەخى بە ئەرشىفى مۆسىقا و ئاوازی كوردى داوہ.

ماوہى كاتزمېرېك لەلايان ماينەوہ، بەر لەوہى مائىئاواييان لى بكەين، سىدىيىكى بە ديارى پىشكەش كردين وتى: ئەرشىفەكەمان

زۆر دەۋلەمەندە، ئەم سىدىيە بە شىك لە گۆرانىيە تۆمار كراۋەكانى
تيايە، لە نىۋانىندا گۆرانى (Leylo xane) كە دەيان سال بەر لە ئىستا
لەو رادىۋىيە تۆمار كراۋە. ئەو گۆرانىيەنى كە لە ناو ئەم سىدىيەدا
تۆمار كراۋە، بە شىك لە ئەرشىفى ئەم رادىۋىيە. ھىوادارم بە دلتان
بىت و چىزى لى ۋەربىگرن.

يانهى شەوانى دىفا

مېزە كەمان رازاندهو و تا درهنگى شەو بە دەم خوار دنەو وە
قسە مان بۇ يەك دە كرد. ناوہ ناوہ خانوو (Anule) كور تە نامە يە كى
بۇ دە ناردم، دە بو ت فېكى فېكى، وەك ئاماژە يەك بۇ سېكس كردن لە
گەلى. نەوزاد دۇخىن كە چاوى بە نامە كان كەوت، وتى: بۇچى
وہلامى نادەيتەوہ؟

وتم: چى پىچ بلىم؟

وتى: پىچى بلى با بىت، يەك دوو زنى جوانىش لە گەل خۇى
بىنىت، ئەم شەو لە گەلىان دەبىن.

وتم: بە يانى زوو دەبى بگەرتىنەوہ كوردستان، شوئىتىكى خوشىش
ماوہ نەتان بىنيوہ، كاتزمېر دەى شەو دە كرىتەوہ، كە لە خوار دنەوہ
بووینەوہ خۇمان دەگۆرىن و بۇى دەچىن.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: جياوازی چىيە لە گەل ئەو يانە شەوانەى
كە بۇى چووینە؟

وتم: ئەم يانە يە ناوى دىفا نايت كىلپە، لە شەقامى باگريفانده،
پىشى— دەلىن يانەى شەوانى خۇرووت كوردنەوہ، چونكە ژنە
سەما كەرەكان لە گەل سەما كردن و نمايش كردنى خۇيان، جلە كانيان
لە بەر دەكەنەوہ و بە قوز و قوونى رووت لە بەر دەممان سەما
دەكەن و بە قوزى لووس و مەمكى قىت و جەستە سې و

تەنكە كانىيان سەرنجى ئامادەبووان بۆلەي خۇيان رادەكېشن و
حەزىيان دەچۆتىن.

كە وام وت، ئەمجد مەندىل وتى: منىش لەگەلتان دېم، پى
دەچىت ئەو شوپنە لە يانەي دىسكۆ خوشتر بېت.

نەزاد دۆخىنىش بە پىكەننەو وتى: ئەي ئەگەر كېرمان
هەستاو حەزمان چوۋە گان چىبەكەين؟

منىش وتم: ئەو ژنانەوى ئەوئ بۆيە خۇيان رووت دەكەنەو، تا
ئامادەبووانى يانەكە بوروژىن و حەزىيان بچۆتىن، جا ئەو كەسەي
بىەوئ لەگەل ھەر يەكەك لەوانە سىكس بىكات، بېك پارەي
دەداتى و پى دەلى دەمەوئ دەستبازى، يان سىكست لەگەل بگەم.

نەزاد دۆخىن لە خوشىيان موچرىكى پىدا دەھات وتى: با
دوانەكەوین، زۆرى نەماۋە بۆكاترۇمىر دە، با زوو بچىن تا لە پىشەو
شوپنىك بۆخۇمان بگرىن.

منىش وتم: خەمى ئەوۋەت نەئى، ھەر خۇي كورسىيەكان گشتى
لە چوار دەورى ستىچ رىز كراون.

عزىزەدىن چاۋ حىزىش وتى: ئىۋە برۇن، ۋەكو پىشتىرىش پىم وتن،
شەوان زوو خەوم دى، ئىستاش بە زۆرى خۇم راگرتوۋە، ۋەختە
چاۋەكانم بۆخەو كوتىر بن.

بەم شىۋەيە خۇمان گۆرى و چوۋىنە سەر شەقام و تەكسىيىكان
راگرت، داوامان لىي كىر بمانباتە يانەكە.

شوفىرى تەكسىيە كە داۋاي ئەدرەسى يانە كەى لى كىردىن.
منىش وتم: يانە كە ناۋى دىفا نایت كۆلپە، لە شە قامى باگىفاند لە
نەزىك رووسيا مۆلە.

وتى: ئەو شوپىنە دوورە، سى درامتان لى وەرەدە گىرم.

وتم: لارىمان نىيە ئەو برە پارەيەت پى دەدەين.

ئەو بوو ئىمەى برە بەردەم يانە كە و وتى: ئەمەش ئەم شوپىنە
كە دەتانهۋى.

يانە كە لە شوپىنە بەرز و خۆش بوو، لە سەر گىردىك بوو،
چەند پىچەيە كمان برى تا بە سەر كەوتىن، لە دەرەۋەى شار بوو،
ئەو شوپىنەى يانە كەى لى بوو، وە كو ھاۋىنە ھەۋار ۋابوو، چوار
دەۋرى دار و درەخت و گۈلى جوانى لى بوو.

كە چوۋىنە يانە كە، بە ئامپىرى ئەلىكترونى بە وردى ئىمەيان
پىشكىنى و داۋاي سى دراميان لى كىردىن بۇ چوۋنە ژوورەۋە.

بە ئەمجدە مەندىلم وت: پارەى ھەموومان بدە، كە گەراينەۋە
دەبەشى دەكەين و چەندمان بەركەوت دەتەدەينەۋە.

لە پرسگەى يانە كە دوو كىچى بالا بەرزى پىچ زەردى سوور و
سپى چاۋەكانيان شىن بوو، جلىكى نىمچە رووتيان لە بەردا بوو،
سىنە و مەمك و رانەكانيان بە دەرپوۋە بوو، پىشۋازىيان لى كىردىن. كە
نەوزاد دۆخىن چاۋى پىان كەوت، لە خۆشيان ۋەخت بوو دلى
بىورىتەۋە، سەرى ھىنا ژىر گۈپم وتى: ئەۋانە چىن، مروفن، يان
فرىشتەن؟

منىش وتم: جارى تۆچىت بىنىۋە، با بىچىنە ژوورەۋە دەيانى
لەۋانە جۋانتر و ناسكتەر لە بەر دەممان بە رووتى لە گەل دەنگى

مۇسقىقا سەما دەكەن و جەستەى خۇيان نىمايش دەكەن، كە دەيانىنى وادەزانىت لە دونىايە كى تريت، وەك سولتانه كانى عوسمانى چوار دەورت پەر دەبن لە ژن و كچى جوان و لە خوايان دەوى ئاوريان لى بدەيتەو و لە گەلىان بچيتە ژىر پەردەى سوور و سىكسىان لە گەل بكەيت.

كە لە دەركاى سالەى نىمايشكردن چوونە ژوورەو، كە چاوى بە ژنە رووتەكان كەوت، لە خۇشيان قاچە كانى تىك ئالان و بە سەر ئەژنۇكانى بەرىو. لەو كاتەدا دوو ژنى سەماكەر دەستيان گرت و بەرزىان كردهو.

نەوزاد دۇخىن ھىندەى تر حەپەسا، لە شەژاويان لە جىيانى ئىنگىلىزى بە زمانى كوردى پىي وتن (سوپاستان دەكەم).

ئەمجدە مەندىل كە نەوزاد دۇخىنى بەم شىوئە بىنى، بە پىكەنىنەو وتى: دەلى قەت بە رووتى ژنت نەبىنىو، وا شەژاويت؟!

ئەوئىش وتى: ئەو نىيە تۆش لە خۇشى ئەوژنە جوانانە، تەسبىحت بە دەستەوئەو بە چاوى حىزىش تەماشايان دەكەيت.

ئەمجدە مەندىل بە قسەكانى نەوزاد دۇخىن تورە بوو، وىستى برواتە دەرەو و بەجىمان بىلى، نەمەشتىت بروات، ئارامم كردهو و پىم وت: ئىمە بۆ شەرپو دەمەقالى نەھاتووين، ھاتووين كەشىك بگۆرىن، ئەگەر نەوزاد دۇخىن قسەبە كىش بكات، ھىچ مەبەستى خرابى نىيە، ئەو نىيە تۆش تىوانجت لى دا، كەچى تورە نەبوو.

كورسىەكانمان تەنھا دوو بست لە ستىچ دوور بوو، ھەر كاتىك ژنە سەماكەرەكان بە رووتى دەھاتنە بەر دەممان، نەوزاد دۇخىن

خۆى لىيان نىك دەكردهو و دەستى به مەمكى ژنه كان دادەھىنا و
درامىكىشى بۆ دەخستنه كەلىنى مایۆكانيان.

ئەمجد مەندىلىش رووى لە من كرد و وتى: تا دەچىنەو و نەوزاد
دۆخىن ئەو پارانەى كە پىيەتى ھەمووى لەو ژنانە خەرج دەكات.

منىش وتم: ئەو وەكو ئىمە نى، زۆر ھەزى لە ژنە، لىيان تىر
نايىت، تەنھا ئەم شەومان لە ئىرىقان ماو، با بىدىلى خۆى نەكات،
خودا دەزانىت كەى جارىكى تر دىينەو.

ئەوىش وتى: ئەگەر نەوزاد دۆخىن بناسم، بۆ ھەژنى سەرى
سال ھەلت دەپچىت و دىتەو.

منىش وتم: لەوانەى ھەژنى سەرى سالىان خۆشبىت، بۆچى
تۆش لەگەلمان نايەيتەو؟

وتى: دىتى ھەر شوئىنىك بەكجار خۆشە، جارىكى تر بۆ ئىرە
نايەمەو، بەلام ئەگەر ھات و بۆولاتىكى تر رۆيشتن لەگەلتان
دیم.

لەم قسانەدا بووین، كچىكى جوان تەنھا سوخمە و شورىتىكى لە
بەر دا بوو، ھاتە لامان وتى: چ دەخۆن بۆتان بىنم؟

من و نەوزاد دۆخىن داواى بىرەمان كرد، ئەمجد مەندىلىش
داواى قاوہەكى تالى كرد.

نەوزاد دۆخىن بە پىكەنىنەو بە ئەمجد مەندىلى وت: دەلىلى لە
قاوہخانە دانىشتوو، داواى قاوہ دەكەيت. توخودا گوناخ نىيە لە
ناو ئەو ھەموو ژنە رووتانە بىت و قاوہ بخۆيتەو؟

بەر لەوھى ئەو وەلام بداتەوہ بە تەوسەوہ وەتم: ئەمجد مەندیل
وہ کو ئیمە نیہ، کەستىكى نوێزکەرە، نایەوئ گوناحبار بێت، بۆیە
خواردنەوہى کھولى ناخوات.

نەوزاد دۆخینیش وئى: ترحیو گوشت ناخوات، بەلام گوشتاو
دەخوات!

ئەمجد مەندیلش رووی لە من کرد و بە تورەبیەوہ وئى: لە بەر
تۆ دائم بە خۆمدا گرتووە و دەنگ ناکەم، ئەگەر واز لەو توانجانە
نەهینیت، گلەیم لى مەکە، بەجیتان دەهتلم و دەگەریمەوہ شوقە.

منیش وەتم: نەوزاد دۆخین راست دەکات، لەلایەك تۆ نوێز
دەکەیت و لە لایەكى تریشەوہ لە هەموومان زیاتر حەزت لە ژنە،
ئەوہ نەبوو شەوانى رابردوو داوات لە فەرھاد کرد ژنیكى بۆ ناردى و
بە رووتى لەگەلى بوویت.

ئەویش وئى: تەنھا ئەو رووت بوو، من شۆرت و فانیلەم لەبەردا
بوو.

نەوزاد دۆخینیش وئى: ژنە کە هەقى بوو لە بەر دەستت رابکات و
پیت بلێ (You are crazy)!

ئەویش وئى: من تۆ نیم مردووی گان بۆم، خۆشى ئەو ژنانە
لەوہدایە کە لەگەلیان دانیشیت و یاریان لەگەل بکەیت.

منیش بە پێکەنینەوہ وەتم: ئەوہ لۆیە پەنجەت لە سکی رادەکرد و
ختووکت دەکردەوہ.

لەو کاتەدا یەكێك لە کچە رووتە سەماکەرەکانى سەر ستیج ھاتە
بەردەم نەوزاد دۆخین و خۆى بۆى چەماندەوہ و جووتە مەمکەکانى

بۆي دەلەراندنەۋە و چاۋە شىنە ئاۋىيە سىجراۋىيە كانىشى. خىستبۈۋە ناۋ چاۋەكانى و بە ئامازە سەرسامى خۆي تېدەگە ياند. نەۋزاد دۆخىنىش لە خۆشيان ئاۋ لە دەمى دەھات و بە ھەردوۋ دەستەكانى ماچى بۆ ھەلدەدا و دوايش گەلایەكى پېنج درامى خىستە كەلېنى جوۋتە مەمكەكانى. ئەمەۋ دواى تەۋاۋ بوۋنى سەماكانيان، ژنە سەماكەرەكە لە سەر سىتىچ ھاتە خوارەۋە و دەستى نەۋزاد دۆخىنى گرت و ۋەكو ئازەل لە دواى خۆي رايكىتسا و بىردىيە پىشت پەردە سوۋرەكە.

ئەمجدە مەندىل كە نەۋزاد دۆخىنى بەم شىۋەبە بىنى ۋتى: تەماشاكە چۆن ۋەكو ئازەل لە دواى خۆي رايىدەكىشىتن گانىك ئەۋەندە دەھىنىت پىۋا خۆي لە بەردەم ئەم ژنە لە شىفرۆشانە ۋا سووك و رىسۋا بىكات؟!

منىش ۋتم: نەرىتى ئەم شوئىنە ۋايە، ژنە لە شىفرۆشەكان بە پىش پىۋاۋە گانكەرەكان دەكەۋن و ۋەكو پىشەلەي بە با ھاتوۋ، بەدواى خۆيان دەخەن.

دواى كاتىمىرېك نەۋزاد دۆخىن لە ژىر پەردە سوۋرەكە ھاتە دەرەۋە و گەراپەۋە لامان و ۋتى: قوزىكى نازدارى ھەبۋو، ھەندە تەسك بوۋ، دەتوت كىرى پىۋا نەچۋە.

ئەمجدە مەندىلىش بە تەۋسەۋە ۋتى: جا بۆ نالىتى پەردەي كچىنىشى مابوۋ!

ئەۋىش ۋتى: ئەگەر باۋەر ناكەيت، لەگەل بەكىك لەۋژنە سەماكەرەنە بېرۆ ۋ تاقىيان بىكەۋە. ئىنجا دەزانىت قوزيان تەسكە يان نا!

ئەۋىش وتى: مەن ۋە كۆتۈنم، لەخودا دەترسىم، ئەۋەى تۆ دەيكەيت زىنايە ۋە لەگوناحە گەۋرەكانە، ھەرگىز خودا لىت نابورىت.

ئەۋىش وتى: ئەى ئەۋەى تۆ دەيكەيت چى ناۋىكى لى دەئىت ئەفەندى؟

منىش وتم: ئەگەر باسى ئايىن بىكەين، بە راي مەن ھىچ جىاۋازىيان نىيە، تەماشاي ئەۋزە روۋتانه بىكەيت، يان بىانگىيت، تەنھا سەبىركردنى ژنىك بە نىگايەكى شەھۋەتەۋە لە ئايىنى مەسىحى دا بە زىنا دادەنرىت ۋە ئەمەش ئەۋەيە كە ئىنجىلى مەتى (۵: ۲۸) پىمان دەلىت، كە تىيدا ھاتۋە ((ھەر كەسىك سەبىرى ژنىك بىكات بە مەبەستى شەھۋەتكدردنى، ئەۋە لە دلى خۇيدا زىناى لە گەل كىردۋە)).

ئەمجد مەندىلىش وتى: مادام ئەۋە دەزانىت، بۆجى تەماشايان دەكەيت؟

منىش وتم: مەن ۋە كۆتۈكەسىكى دوۋروۋنم، لە لايەك نوژ بىكەم ۋە جومە ۋە جەماعەت بىكەم ۋە مانگى رەمەزانان بە رۆزۋىم، لەۋلاشەۋە بە روۋتى لە گەل ژنى لە شىفرۇش دەستبازى بىكەم ۋە شەۋانىش بىچمە يانەى شەۋان ۋە تەماشاي جەستەى روۋتىان بىكەم ۋە لە ژىر لىۋەكانىشم ناۋى خودا بىنم ۋە دانە دانەش دەنكى تەسبىح ئاۋدىو بىكەم.

بەم شىۋەيە تاكاتىمىر سىۋى نىۋى بەيالى بە دىار ئەۋزە سەماكەرانە ماينەۋە، دۋاپى گەراينەۋە شوقە كەمان.

گەراينەوہ

پۇژىك بەر لە گەرانەوہمان، تەلەفۇنمان بۇ محەمەد كۆسەى
شوفىر كىرد و پىمان وت بەيانى دەگەرىنەوہ، داوامان لىي كىرد كاتىزىر
دوانزەى نىوہرۇ لە سەر سنوورى ئەرمىنىا چاوەرىمان بىكات.

بەيانى زوو لە خەو ھەستائىن و خۆمان كۆكرەوہ و كلىلى
شوقەكەمان داىوہ ناتاشا و لەگەل جۆرج بەرى كەوتىن.

كە لە شارى ئېرىقان چوونە دەرەوہ، لە رىگا كاروانىكى سوپاى
ئەرمىنىمان بىنى، پىكھاتىبوو لە تانك و زىرپۆش و تۆپخانە. چەند
پاسىكىشىان لەگەل دا بوو، سەربازيان لە ناو بوو. بە جۆرجم وت:
ئەم كاروانە سەربازىيە بۇ كۆى دەرۋات؟

وتى: بۇ ناوچەى ناگۆرپى قەرەباغ دەرپۇن، لە دوپىئى ئىوارەوہ،
بەيەكدادان لە نىوان سوپاى ئازربايجان و سوپاى ئەرمىنىا
روویداوہ، كۆزرا و و برىندارىش لە ھەردوو لا ھەيە.

منىش وتم: گوپم لى بووہ لە سەر ناوچەى ناگۆرپى قەرەباغ
شەريانە، بالام نازانم كامەيان خاوەن ھەقن.

وتى: ئەم ناوچەيە، ناكۆكى لە سەرە، ئازەريەكان پىي دەلپن
(ناگۆرپى قەرەباغ)، ئەرمەنىيەكانىش پىي دەلپن (ئەرتساخ)، بەلام
دانىشتوانە رەسەنەكەى ناوچەكە پىي دەلپن (كوردستانى سوور).
ناوچەيەكى شاخاويەكەوتۆتە باشوورى قەوقاز، ناوچەيەكى نىمچە
سەربەخۆيە، لە كۆندا زۆربەى دانىشتوانەكەى كورد بوون، بەلام

دوای پاكىتاو كوردنى رەگەزى كە يە كىتى سۆڧىت لە دژى ئەوان
پىرەوى دە كرد، بە زۆرى گوڧىزانەو بەر روسىا و كازاخستان و لەوى
مانەو، بەمەش لە ئىستاندا كەمىنە يە كى كوردى ئىزدى و زۆرىنە يە كى
ئەرمەنى و توركى ئازەرى لەو ناوچە يە دەژىن.

جۆرچ بەردەوام بوو لە قسە كردن و وتى: لە كۆنەو و تاكو ئىستا
شەپ و پىكدادان لە سەر ئەو ناوچە يە لە نىوان ئەرمىنيا و ئازربايجان
بەردەوامە، هەردوولا جەخت لە سەر مولكدارىتى گەل و خاكە كەى
دەكەن، بەو ھۆيەشەو ھەزاران قوربانى لى كەوتۆتەو. ھەر چەندە
لەو ھەتى سەرۆكى روسىا فلادمىر پۇتىن نىو ھەندىگىرى كردوون و
رىكەوتنى ئاشتى پى واژو كردوون، شەپ و پىكدانەكانى نىوان سوپاى
ھەردوو ولات كەمتر بۆتەو.

ئەمەى وت و رووى لە من كرد و وتى: (عەرەبى شەمۆ) ش
خەلكى ئەم شوڧىنە يە، بە رەچەلەك كوردە و بە ئايىن ئىزدىيە.

ئەمەى وت و كەوتە باسى ژيانى عەرەبى شەمۆ و وتى: عەرەبى
شەمۆ دامەزرڧنەرى رۆمانى كوردى و سەر نووسەرى رۆژنامەى (رپا
تازە) بوو لە نىوان سالەكانى (۱۹۳۰ تا ۱۹۳۷).

منىش وتم: چۆن زانىارىت لە سەر عەرەبى شەمۆ ھە يە؟

وتى: لە زانكوۆى دىمەشق خوڧىندووومە و لىسانسم لە ئەدەب
ھە يە.

منىش وتم: رۆمانەكەى بە ناوى (شفانى كورد) بوو، بە رڧنووسى
كوردى باكور نووسىويەتى. ئەم رۆمانە لە رڧزى باشتىرڧن رۆمانەكانى
ئەدەبى رپالڧزى سۆسىالڧستى دادەندىرت و لە روسىا ھاوشڧوھى
رۆمانى (دايك) ى مەكسىم گۆرگى ناوبانگى دەر كردووە.

جۆرجىش ۋتى: تۆ راست دەكەيت، خودى مەكسىم گۆرگى لە سەردانىكىدا بۆ ئەرمەنستان، پاش ۋەرگرتى رۆمانەكە، بە ئىمزاى عەرەبى شەمۆ، رۆمانەكە بەرز دەرختىت ۋ ۋەك شاكارتىكى ئەدەبى سۆشالىستى ناۋزەدى دەكات.

نەۋزاد دۆخىنىش ۋتى: خۆت ۋ جۆرج ئاكتان لە ئىمە نەماۋە، منىش رۆزنامەنوۋسم، گوتم لە ناۋى بوۋە ۋ ھەزەكەم زانىارىم لە سەرى ھەبىت.

ئەمجد مەندىلىش ۋتى: ھەرچەندە من مامۇستاي زمان ۋ ئەدەبى كوردىم، بەلام ئەم زانىارىانەى لە بارەى عەرەبى شەمۆ باسى دەكەن بۆ من تازەيەۋ پىشتەر گوتم لى نەبوۋە.

منىش وتم: تۆ لە بەر تەماشاكردنى فلىمى ھىندى ۋ جاكشان ۋ فلىمە كاۋبۆكان، ئاگات لە كىتىب خوتىدەنەۋە نىيە.

ئەۋىش ۋتى: مەسەلە ئەۋە نىيە، مامۇستاي ئەدەب لە كۆلېژ زۆر بە كورتى باسى لىۋە كرد، زۆرم مەراقە بزانم رۆمانەكەى باسى چى دەكات. چى ۋاىكردوۋە مەكسىم گۆرگى ۋا پىتى سەرسام بىت.

منىش وتم: رۆمانەكە باسى خانەۋادەيەكى كوردى كوردستانى سوور ۋاتە ئەۋ ناۋچەيەى كە ئىستا پىتى دەلېن (ناگۆرنى قەرەباغ) دەكات، كە تىكەل بە جموجۆلى سىياسى دەبن ۋ لە شانە نەپنىەكانى بەلشەفىەكانى ئەۋ سەردەمەى رووسىا چالاكى دەكەن. رۆمانەكە بەسەرھاتىكى كۆمەلايەتى نىمچە سىياسى ۋ فۆلكلورى ژيانى كۆچەرنىشىنانى كوردانى يەكىتى سۆفئەتە ۋ تىايدا نووسەر خۆى ۋەك پالەۋاننىكى رۆمانەكە سەربىدەكان دەگىرئەتەۋە، لە سەردەمى مندالى ۋ گەنجىتى ۋ گەۋرەبوۋنى بە سەر ناۋچەكەياندا ھاتوۋە. باسى ئەۋە دەكات، چۆن كورد لەۋكانەدا لە ناۋ ئەۋ كىشمە كىشمى سىياسى ۋ كۆمەلايەتىانەدا تۋانىۋىيەتى ژيانى خۆى بەرئىۋە بەرئىت ۋ ۋىنەيەكى

تراژىدىا ئامىزى ھەزارى و نەدارى خىزانەكانى ئەو ناوچەيەمان بۆ دەكىشىت.

ئىمە لەو قسانەدا بووين، جۆرج وتى: دوو كاتزمىرى تر دەگەينە سەر سنوور، ئەگەر برسیتانە، لېرە رىستورانتيكى بچووكى لىيە، با لابدەين و نانى بەياني بخۆين. ئەگەریش خۆتان پى را دەگىرىت، ئەوا تەنها دەست بە ئاو دەگەيەنين و دواتر دەپۆين.

عيزەدين چاو حيزيش وتى: خواردنى رىگا پاك نىيە، تەنها دەست بە ئاو دەگەيەنين و دەموچاومان دەشۆين.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: با لە مەرزى ئەرمىنيا دەرباز بين و بچىنە دىوى ئىران، محەمەد كۆسە شوئىي خوش پى دەزانىت، لەو دىو نان دەخۆين.

ئەو ھەبوو كە گەيشتىنە مەرزى (خود ئافەرىن) ى ئىرانى، محەمەد كۆسە چاۋەپى دەكردىن.

پىم وت: زۆر برسيمانە، لە دوئى ئىوارەو ھىچمان نەخواردوۋەن بمانبە بۆ رىستورانتيكى خوش، تا بە دلى خۆمان تىر بخۆين.

ئەو ىش وتى: ئەگەر خۆتان پى رابگىرىت، بە شارى تەبرىزدا دەچىنەو ھەلەوئ رىستورانتيكى باشى لىيە، دلنىام يەكجار نانى لى بخۆن، بە دوايدا دىنەو ھە،

عيزەدين چاو حيزيش وتى: دەپى خواردنەكەى ۋەكو ئەو خواردنەنە بەتام بىت كە لە ئەرمىنيا بۆم لى دەنان؟

منىش وتم: بەي مۇجامەلە، دەستات زۆر بە تام و بە لەزەت
بوو.

نەوزاد دۇخىنىش بە پىكەننەوہ وتى: خو ژن نىيە تا دەستاوى
خوش بېت!

بەر لەوہى من وەلامى بدەمەوہ، عىزەدىن چاو حىز وتى: ھەتىم
تۆكەي فېرى قسە کردن دەبىت، لە جىياتى وەكو ئەو ستايشم
بکەيت، کەچى توانجم لى دەدەيت.

ئەویش وتى: ئەگەر ژن بايت لە بەر ئەو شىوہ خوشانە ھەرگىز
پىاوہ کەت تەلاقى نەدەدايت.

ئەویش وتى: ئاخىر چىت پى بلىم ھەي نېرە کەر.

مەمەد کۆسەش تەماشى نەوزاد دۇخىنى کرد و بە پىكەننەوہ
پى وت: دەزانى ئەو ناوہت زۆر جوان لى دېت.

نەوزاد دۇخىنىش وتى: کۆسەي گەواد ھەر تۆ مابووى پىمان
رابوتىت؟

ئەویش وتى: تورە مەبە، ئەم نازناوہ بە ھەموو کەستىك نادىت،
لاي ئىمە ئەوہى كىرى زل بېت و زۆر بېرېت، وای پى دەلېن.

عىزەدىن چاو حىزىش وتى: بۆيە منىش وای پى دەلېم، چونكە
ئەو بە شەر نىيە، ژنى پىر و گەنج لە يە كىرى جيا ناکاتەوہ، ھەرچى
بکەوتتە بەر ھەملەي كىرى دەيگىت.

ئەمجد مەندىلىش بە بىزارىيەوہ وتى: ئىوہ زۆر سەيرن، لە جىياتى
قسەيەكى بە سوود بکەن، تەنھا لە گەل زگ و بەرزگن.

منىش بە پىكەننەنەۋە وتم: گویت لى نەبوۋە، سالانى چل و پەنجاكان لە ھەولەير كە خۆپىشاندان دەكرا دژى ئاغا و دەرەبەگەكان، يان دژى حكومەتى بەغدا، مام رحمان و شىخە شەل بە پىش خەلك دەكەوتن، مام رحمان ھاۋارى دەكرد و شىخە شەلىش لىي ۋەردەگرتەۋە و دەيانگوت: چىتان دەۋى ئەى مىللەت. خەلكەكەش بە تىكرای دەنگ دەيانگوت: نان و گان و ئىسراحت.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: ئەمجد مەندىل ھەقىەتى ۋا بلى، ئەۋژنە كە شىخ فەرھاد بۆى ناردبوو، لەجياتى ئەۋەى بىگىت، قدىلانەى دەكردەۋە. محەمەد كۆسەى شوڤىرىش بە سەرسورمانەۋە وتى: ئەگەر نەيدەگا بۆچى پوولى پە دەدا؟

نەوزاد دۆخىنىش وتى: لە خۆى بېرسە بزائە بۆچى نەيگا؟

ئەمجد مەندىلىش وتى: ئىۋە نازانن چىژ ۋەرگرن، بە پىنج خولەك گانەكە دەكەن و ھەلدەستن. من دوو كاتزمىر لەگەلى مامەۋە، ئەۋىش زۆرى پە خۆش بوو.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: بۆيە لە ھۆلەكە بەدۋاى يە كتر كەوتبوون و بە يە كترىتان دەوت (You are crazy)!

محەمەد كۆسەش وتى: ئەۋە ماناى چىيە؟

نەوزاد دۆخىنىش وتى: واتە تۆ شىتى.

كە نەوزاد دۆخىن ۋاى وت، محەمەد كۆسە رووى لە ئەمجد مەندىل كرد و بە پىكەننەنەۋە پىي وت: ۋەلا ئەۋژنە ھەقى بوۋە وات پە بلى.

كە بىنىم ئەمجدە مەندىل زۆر تورە بوو، خەرىكە ئەتەقەتەو،
وتم: ئىو نازان بۆچى ئەو ژنانە ناگىت، تەنھا يارىيان لە گەل
دەكات.

محەمەد كۆسەس وتى: بۆچى؟

بە تەوسەو وتم: ئەو وەكو ئىمە نىيە، كەسىكى نوپزكەرە و لە
خودا دەترسى، نايەوى زىنا بكات.

كەوام وت، محەمەد كۆسە رووى تى كردم وتى: ئەى تۆ چىت
لى دەكردن، ناكات تۆش وەكو ئەو تەنھا يارىت لە گەلدا كوردن بۆيە
وا پشتگىرى دەكەيت؟

وتم: ھەر كەسىك ئازادە چۆن بىر دەكاتەو، منىش وەكو
ئەمجدە مەندىل لە گەل ئەو نىم بىانگىم.

ئەویش وتى: ئەگەر نەيانگىت، خۆ بۆنىشيان ناكەيت؟

وتم: تەنھا ھەزم لىيە لە گەلىان دانىشم و بە يەكەو بەخۆين و
بەخۆينەو و بىاندوتىم.

ئەویش وتى: بۆچى تۆ لە زمانيان دەزانى؟

وتم: لە رىگەى بەرنامەى گۆگل ترانسلىتەرەو قسەكانم
و ەردەگىر سەر زمانى ئەرمەنى، يان ئىنگىلىزى.

ئەویش وتى: زمانى توركى و فارسىشى تىايە؟

وتم: ھەموو زمانەكانى تىايە بە زمانى كوردىشەو.

كەۋام وت، وتى: مادام ئىۋە بۆژن ھاتوون، بۆچى وا دوور دەرۆن، لە ئىران ژنى لە شىفرۆشى زۆرى لىيە، لە سنوور قاچتان ئاۋديو كەن، پرە لەو ژنانەى كە ئىۋە دەتانەۋى.

ئەمەى وت و رووى لە ئەمجد مەندىل كىرد و پىتى وت: ئەۋەپان بۆ تۆش باشە، ئەگەر ھەز بىكەيت دەتۋانى ئەۋژنەى دەتەۋى بۆ چەند رۆژنىك لە خۆتى مەرە بىكەيت و بە ھەلالى بىگىت.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: ماۋەيەك بەر لە ئىستا لە شارى ورمى چوومە گەرەكى (بالو) لەو گەرەكە لەو ژنانەى زۆر لىيە. ھاورپىيەكم خانوۋى لە وى ھەيە، بە سىغە ژنىكى لى مەرە كىردم، شەۋ و رۆژنىك لەگەلى مامەۋە، دۋاپى بەجىم ھىشت و گەرەمەۋە ھەرىمى كوردستان.

مەمەد كۆسەش وتى: پىتان چۆنە دوو شەۋ لە ورمى بىمىنەۋە، لەو ژنانە زۆر دەناسم، ژنى جۋانتان بۆ دەھىتم.

غىزەدىن چاۋ ھىزىش وتى: مىندالەكانم نازان كە ھاتوومەتە ئەرمىنىا، بەناۋى پىشكىنى بىزىشى بۆ ئىران ھاتووم، ئەگەر زىاتر دۋا بىكەوم، گومانم لى دەكەن.

نەۋزاد دۆخىنىش وتى: مىن دەمىنەۋە، با بزانىن كۆسەى گەۋاد ژنى چۆنم بۆ دىنى.

كەگەيشتىنە شارى تەبرىز، مەمەد كۆسە ئۆتۈمبىلەكەى لە بەردەم رىستوراننىك راگرت و وتى: ۋەرنە خوارەۋە، ئەۋە رىستوراننى ئەرستۆيە، بە ناۋبانگىرىن و باشترىن رىستوراننى تەبرىزە، نانى نىۋەرۆ لىرە دەخۆين.

رېستورانته كە لە سەر دىزايىن و شىۋازىكى نوۋى لە دەرەۋەى
شارى تەبرىز دروست كرابوو، لە ناوۋە لە چەند حوجرەيە كى
شەش نەفەرى پىك ھاتبوو، لە جىياتى كورسى و مېز، ميوانەكان لە
دەۋرى خوانىك بە چوار مەشقى لېى دادەنىشتن.

بەر لەۋەى خواردن بېت، زەلاتە و سەۋزە و ماستاۋ و كولپەرى
گەرمىيان بۆ ھىناين، ماۋەيە كى زۆر بوو ماستاۋى ۋە ھا بەتام و بە
لەزەتم نەخواردبوۋە. نىزىكەى نىۋ كاترۇمېر لەۋى مائىنەۋە، دۋاى
بەرە و شارى ۋرې بەرپىكەۋتىن و لەۋىشەۋە بۆ شارى خانى و مەرزى
تەمرچىن رۆيشتىن.

بەر لەۋەى بگەينە ۋرې، نەۋزاد دۆخىن پەشىمان بۆۋە كە دوو
شەۋ بىئىنئىتەۋە، ۋى: منىش لە گەلتان دەگەرپىمەۋە، چونكە دەپ
دۋاى حەفتەيە كى تر لە گەل ھاۋسەرە كەم بۆ سەردانى پزىشك
بېمەۋە.

كە گەيشتىنە سەر سنوور، لە بەر دەرگاي مەرزى تەمرچىن
چاۋم بە جادر كۆمبارسى ھاۋرېى مندالىم كەۋت، عەبدوللا شىخانى
و ماھىر كرمانجى لە گەل بوو. كە چاۋى بە من كەۋت، لە خۆشيان
شاگەشكە بوو، ۋى: بەر لەۋەى بېم، لېم پىرسىت وتيان چوۋىت بۆ
ئەرمىنيا.

منىش وتم: بۆچى ھاتوۋى؟

ۋى: بۆ سەردانى پزىشك ھاتووم.

منىش وتم: چاكە بە تەنيا نىت، دوو كەست لە گەل دايە.

ئەۋىش ۋى: ئەۋان بۆ ئىشىكى خېر ھاتوون، لېرە بەجېم دەھىلن
و دەچنە شارى بۆكان.

منىش وتم: دياره بۇ سەر گۆرى حەسەن زىرەك دەچن؟

وتى: لە خۆيان بېرسە با پېت بلېن بۆچى ھاتوون.

منىش بە عەبدوللا شىخانىم وت: ئەگەر بۇ سەر مەزارى
حەسەن زىرەك نەھاتىن، ئەى بۆچى ھاتوون؟

وتى: بۇ خوازىپنى خاتوو مانى بۆكانى ھاتووم.

منىش وتم: بۇ كۆرەكەت؟

وتى: نەخىر بۇ خۆم.

منىش وتم: ئەوزۇر لە تۆ بچووكترە، مېردت بې دەكات؟

بە پىكەنىنەۋە وتى: خۆشەۋىستەمە، ماۋەيەك پېش ئىستا لە
ھەۋلېر بوو، خانوئېكم بۇ گرتبوو، خۆم كرېيەكەم لەجياتى دەدا.

ماھىر كرمانجىش بې ئەۋەى پرسىياری لى بکەم وتى: من لە جياتى
كەسوكارى لەگەلى ھاتووم، ھەر لەۋىش مارەى دەكەين و منىش
دەبمە شاھەت لە سەر مارە كرديان لە يەكترى.

ئەۋەى وت و لەگەل عەبدوللا شىخانى خواخافىزيان كرد و
رۇيشتن.

جادر كۆمبارسىش وتى: ئەگەر بە پەلە نىت بۇگەرەنەۋە،
لەگەلم بىمىنەۋە، كە لە سەردانى پزىشكىش بووينەۋە، سەردانى
شارەكانى رۆژھەلاتى كوردستانىش دەكەين و بە يەكەۋە ھەۋايەك
دەگۆرېن.

منىش وتم: ھەرچەند پېشىر زۆربەى ئەو شارانەم بىنىو، بەلام
لە بەر دلى تۆ دەمىنمەو و بە تەنیا جىت ناھىلەم. سەردانى مەزارى
ھەسەن زىرەكېش دەكەين و دوايى دەچىنە شارى سەقز و بانە و
لەوئىشەو بە سەردەشت تىدەپەرىن و دەگەرئىنەو خانى.

كە وام پى وت، زۆر كەفى ھات، وتى: تۆو كە براكانم
خۆشەوېستى، دەمزانى دلم ناشكىنى و لەگەلم دەمىنەتەو.

نەوزاد دۆخىنىش وتى: بىرىار بوو من بىمىنمەو، كەچى تۆ
دەمىنەتەو.

ئەمەى وت و لەگەل ئەمجد مەندىل و عىزەدىن چاوحىز
بەيەكەو خاھافىزىيان لى كردم و لە مەرزى تەمرچىن بۆ دىوى
ھەرىمى كوردستان ئاودىو بوون. من و جادر كۆمبارسىش لەگەل
مەمەد كۆسە بۆ شارى ورىمى بەرىكەوتىن.

لە ناو ماشىنەكە مەمەد كۆسە پرسى: ئەو بۆچى نازناوى
كۆمبارست دەقەبەل كىردو؟

منىش وتم: چونكە خۆى شانۆكارە و بىست سال زىاترە لە شانۆ
كار دەكات و سىنارىيۇ دەنووسى، كەچى ھېشتا رۆلىكى سەرەكى
و ەرنەگرتو، دەرھىنەرەكان لە بەر پى توانايى ھەمىشە رۆلى
كۆمبارسى پىدەدەن. تەنیا جارىك رۆلىكى سەرەكى لە درامايەكى
تەلەفزیيۇنى بە داوەتتىكى دەرھىنەر ەرگرت ئەوېش سالانى ھەشتاكان
بوو، تەلەفزیيۇنى بەغداش مۆلەتى دەقەكەى نەدا و رىسەكەى لى
بوو ەو خورى.

مەمەد كۆسەش رووى لە جادر كۆمبارس كىرد و وتى: جا
ھەيف بۆچى لەوانى تىرىشدا دەرھىنەرەكان داوەت ناكەيت؟

پېش ئەۋەى جادر كۆمبارس ۋەلام بىداتەۋە، مەن ۋەلامم دايەۋە ۋە
ۋەتم: فەقىرەى كىرىچىيە ۋە تواناى داراى كەمە، ئەۋ دەرەينەرە
جاۋچىنۇكانە بەۋ تىرناكرىن.

مەمەد كۆسە كە زانى جادر كۆمبارس بۇ پىشكىنى پىرۇستات ۋە
گورچىلە ۋە چاۋەكانى بۇلاى پىشك ھاتوۋە، ۋەتى: لە شارى تەبرىز
دكتورىكى بەناوبانگى لىيە، پىسپۇرى نەخۇشەكانى پىرۇستات ۋە
گورچىلەيە. ئەگەر بىتەۋى ئىستا پەيۋەندى پىۋە دەكەم ۋە بۇت
حىز دەكەم.

جادر كۆمبارسىش ۋەتى: ئەگەر دىنبايت پىشكىكى باشە،
تەلەفۇنى بۇ بىكە، راستەخۇب بۇ ئەۋى دەچىن.

مەمەد كۆسەش مۇبايلەكەى لە گىرفانى دەرەينا ۋە تەلەفۇنى بۇ
كەسپك كىرد ۋە بە زمانى فارسى قسەى لەگەل كىرد.

جادر كۆمبارسىش روى لە مەمەد كۆسە كىرد ۋە پىتى ۋەتى:
تىنەگەيشتم چىت بى ۋەتى؟

ئەۋىش ۋەتى: پىتم ۋەتى پەيۋەندى پىۋە بىكات ۋە پىتى بلى زوو
بەرىمان بىكات.

بەم شىۋەيە، كاتىمىر ھەشت ۋە نىۋى شەۋگەيشتىنە شارى
تەبرىز ۋە چوبىنە نۇرىنگەى ئەۋ پىشكە. تاگەيشتىنە ئەۋى،
پىشكەكە زۇربەى نەخۇشەكانى بەرى كىردىۋو، تەنھا ئىمە ۋە سى
نەخۇش ماۋوۋىن. مەمەد كۆسە بە توركىپكى سەقەت قسەى
لەگەل سكرىترى پىشك كىرد. ۋەتى بە پىشك بلى لە غىراقەۋە
ھاتوۋن، زوو بەرىمان بىكات. بەلام سكرىترەكە ھىچ بايەخى بە
قسەكانى مەمەد كۆسە نەدا. ۋەك ئەۋە ۋابوۋ، كە نەيناسىت.

مەھمەد ش سەيرى مەن و جادر كۆمبارسى كىرد و ئارەقەى
شەرمەزارى لە نىوچەوانى دەتكايەوہ.

بە ھەرحال، نۆرەمان ھات و چووينە لای پزىشكە كە، جادر
كۆمبارس كەمىك زمانى توركى دەزانى، باسى تەندروستى خۆى بۆ
كىرد.

سەيرى بىروانامەى پشت سەرى پزىشكە كەم كىرد، ھەلگىرى
بىروانامەى ماستەر بوو، لە نەخۆشى گورچىلە و مىزلىدان. بە
مەھمەد كۆسەم وت: لە ورى دەيان پزىشكى لە سەرووى
پسپۇرىيەوہى لىيە. بۆچى ئىمەت بۆ ئىرە ھىنا، مادام پزىشكى لە
سەرووى پسپۇرى ناناىت؟

كە وام پىتى وت، نەيزانى چى بلىت، لە شەرمان رەنگى سوور
ھەلگەرا و زمانى تەتەلەى دەكىرد، شىرك لەوئى و رىوبىيەك لە وئى،
زۆر خۆى ھىناو بىرد، نەيتوانى درۆيەكەى پىنە بكت.

دواى ئەوہى پزىشك پشكىنى بۆ كىرد، رەچىتەيەكى داىە و ھىچ
باسى پشكىنى خوئى و سۆنار و قەستەرەى نەكىرد.

مەنىش وتم: ئەقلم ئەم پزىشكە ناگىرت، بۆردى دىكتۇراى نىيە،
لە شارى ورى دىكتۇرى زۆر لەو باشتەر ھەن. ئەگەر بە قسەم
دەكەيت، دەرمانەكان مەكرە، ئىستا دەچىنە شارى ورى، ئەم شەو
لە ھوتىل دەخەوين و بەيانى سەردانى دىكتۇرىكى لە سەرووى
پسپۇرىيەوہ دەكەين.

جادر كۆمبارس بىرۆكەكەى پى باش بوو، وتى: لە بەر تۆ دەنگم
نەكىرد، ئەگىنا زوو زانىم ئىشى. ئەم پزىشكە فشەيە. بەئى ئەوہى
پشكىنى خوئى و مىز و سۆنارم بۆ بكت، دەرمانى بۆ نووسىم.

مەھمەد كۆسەش وتى: پزىشكە كە پىي وتم (گورچىلەكانى چركيان گرتوۋە، ھەندىك وردە زىخى تىدايە، ئاو زۆر بخواتەۋە دىتە خوارەۋە). بۇ پرۇستانە كەشت وتى (قەۋارە كەي زۆر گەۋرە نىيە، بە قەدەر دىكە نۆكىكە).

جادر كۆمبارسىش وتى: قسەي قۆر، نىزىكەي دەسالە سەردانى دىكتۆرەكان دەكەم، دىكتۆر نەماۋە سەردانىم نە كىرەپ، ھەر ھەمويان دەلەن قەبارەكەي گەۋرە بوۋە، دەپ ناۋەكەي ھەلبىكۆلەن، كەچى ئەۋ دىكتۆرە فاشىلە دەلەن جىگەي مەترسى نىە!

منىش وتم: لە ورمى كەسەك دەناسم، لەۋ ھوتىلەي كە بۆي دەچەن، نوۋسىنگەي ھەيە، نەخۆش دەباتە لای دىكتۆرەكان، بەيانی دەچىنەي لای و داۋاي لى دەكەم لە گەلمان بىت.

ئەۋەبوۋ بەم شەۋە گەراپنەۋە شارى ورمى، لە رىگا تەلەفۇنم بۇ بەرپۆۋەبەرى ھوتىل (ئادا) كىرد و پىم وت ژوورىكى سى تەختىمان بۇ دابنىت.

ھوتىل (ئادا) لە خىيابانى كاشانىە، كەۋتۆتە ناۋجەرگەي بازار، ھوتىلەيكى سى ئەستىرەي زۆر خاۋىنە. نىرخەكەي لە چاۋ ھوتىلەكانى تر زۆر كەمە. خەلىكى شارى ھەۋلىر و دەۋرەبەرى لە سەردانىان بۇ شارى ورمى، لەۋ ھوتىلە دەمىننەۋە.

تاگەيشتىنە ورمى و چوۋىنە ھوتىل، كات دوانزەي شەۋى لادابوۋ. ئەۋ شەۋ خەۋتىن و بەيانی كاتزىمىر ھەشتى بەيانی ھەستايىن و رىشمان تاشى و خۇمان گۆرى و چوۋىنە رىستورانى ھوتىلەكە بۇ نانخواردنى بەيانی. دۋاي نانخواردن، چاۋمان بە كەمال مزورى كەۋت، لە نوۋسىنگەي خۆي دانىشتىۋو، چاۋەرىپ نەخۆشەكانى دەكىرد بىانباتە لای پزىشك. كەمال مزورى لە تەمەنى من و جادر

كۆمبارس دا بوو، بە رەچەلەك خەلىكى كوردستانى عىراق بوو، لە سالى ۱۹۷۴ لە گەل خانەوادەكەى بە ھۆى شۆرىشى ئەيلوولەو ە ئاوارەى ئىران دەبىت و تاكو ئىستاش لەوئ ماوئەتەو. خىزاندارە و كورە گەورەكەى لە ھىتان و بردنى نەخۆشەكان بۆلاى دكتور، ھاوکارى دەكات. كەسىكى راستگۆ و بى فرو فىلە. پىشتر ئەو شوتنەى كارى لى دەكات، سەر بە فەرمانگەى تەندروستى نووسىنگەى سەرۆكى ھكوومەتى ھەرىمى كوردستان بوو، بەلام دوای سەرھەلدانى رىكخراوى تىرۆرسى داعش و بە ھۆى قەیرانى دارايىيەو، نووسىنگەكە بە فەرمى داخرا و لە ئىستادا بەرتوہبەرەكەى بۆ خۆى كار دەكات.

سلاوم لىي كرد و جادر كۆمبارسم پىي ناساند و وتم: جادر كۆمبارس چەندىن نەخۆشى ھەيە، لەوانە پرۆستات و گورچىلك و چاوكزى، بۆ سەردانى دكتور ھاتووە، لە گەلى بىرۆ بۆلاى دكتورە باشەكانى ئىرە، ئەو ھاوړپىيەكى خۆشەويستە.

كە وام پى و ت: بە مۆبايل پەيوەندى بە دكتورىكى پىپۆرى نەخۆشەكانى گورچىلك و مېزەلدان كرد و وتى: ئەم دكتورە لە سەرووى پىپۆرىيەو، ئەندامى كۆمەلەى پزىشكانى ئەمىرىكى و بەرىتانىيە و بەناوبانگە. جىاواز لە دكتورەكانى تر، بەيانىانىش نۆرىنگەكەى دەكاتەو، وتى ئىستا لە گەل خۆت بېھتە.

منىش وتم: تا ئىو دەچنە لاى دكتور و دىنەو، منىش دەچمە ئازمايشگای (ئارىيان) و ھەندىك پشكنىن بۆ خۆم دەكەم.

جادر كۆمبارسىش وتى: تۆ چىتە، خۆ نەساغ نىت؟

وتم: پىشتر نەخۆشى كىنگزم ھەبوو، لە ھەولپىر چوومە لاى دكتور شەوقى غەزالە، ھەبى زایلۆرىكى سىسەد ملېگرامى بۆ نووسىم. نىزىكەى چوار سال بەكارم ھىنا و لە خواردنى گوشتى سوور و

پاقلەمەنىە كان خۆم دوور خستەو، ئىنجا چاك بوومەو،
هەرچەندە چاك بوومەتەو، سالى جاريك يان دوو جار پشكنىنى
خوتىن دەكەم، بۆ زانىنى رىزەى يۆريك ئەسید و كرياتىن و پىرۇتىن لە
ناو خوتىنم.

ئىتر ئەو، بوو، كەمال مزورى و جادر كۆمبارس چوونە خيابانى
شىمالى بۆ لای دكتۆر و منىش چوومە ئازمايشگا.

ئازمايشگى (ئارىان) لە هوتىل (ئادا) نزيك بوو، پشكنىنم كرد و
گەرامەو، هوتىل. لە سالتۇنى هوتىل دانىشتم و بە دەم چا
خواردنەو، چاوەرپى گەرانەو، جادر كۆمبارسم دەكرد. محەمەد
كۆسەش وتى: بە ھۆى گەشتيارانەو، ئەم ماو، يە ئاگام لە مال و
مندالم نەماو، ئە گەر لارىت نەپ، دەچمەو، خانى و بەيانى ديمەو،
لاتان.

منىش وتم: برۆ خوات لە گەل بىت، كە ئىشوكارمان لىرە تەواو
بوو ئاگادارت دەكەينەو.

بەم شىو، يە، محەمەد كۆسە گەرايەو، خانى و منىش تا كاتزمىرى
دووى دواى نيو، پۆ چاوەرپى جادر كۆمبارسم كرد، كە نەھاتەو،
چوومە ئەو رىستورانته كە لەناو هوتىلە كە بوو، نانى نيو، پۆم خوارد
و گەرامەو، ژوورە كەمان و دووشىكم وەرگرت و لىي خەوتم.

بىمارستانى مىلاد

بە تەواۋەتى چاۋەكانم گەرم نە كىردىۋون، لە گەل دەنگى تەلەفۇن
بە ئاگا ھاتم، كەمال مىلادى مەزورى لە سەر خەت بوو، وتى: خۆت بگۆرەو
وەرە خوارەو، لە ئۆفيسە كەم چاۋەپىت دەكەم. جادر كۆمبارسىش
لە لامە، لە بىمارستانى مىلاد قەستەرەى پرۇستاتى بۆ دەكەن،
بەھزادى كورم لە گەلى دەچىت، پىم باشترە تۇشان لە گەل بىت.

بە خىراپى خۆم گۆرى و چوومە خوارەو. كە جادر كۆمبارس
چاۋى پىم كەوت، وتى: كاك كەمال پىي خۆشە تۆمان لە گەل بىت،
دەنا من حەزناكەم تۆ ماندوو بىكەم.

منىش وتم: ئىمە براين، لە خۆشى و ناخۆشيدا لە گەلتدام.

كەمال مىلادىش وتى: نەخۆشكى زۆر لە ھەرىمى كوردستانەو
روويان لىرە كىردو، لە گەلىان دەچمە كۆمەلگەى پزىشكان، بۆيە
ناتوانم لە گەلتان بىم. بەھزادى كورم لە گەلتان دىت، ئەویش ۋەكو
من شارەزايەو ئەۋەى پىۋىست بىت بۆتان دەكات.

ئەمەى وت و بانگى بەھزادى كىرد و پىي وت: لە نەخۆشخانەى
مىلاد دىكتور چاۋەپىتان دەكات، لەۋى قەستەرە و پىشكىنى تەۋاۋ بۆ
جادر كۆمبارس دەكرىت، لە گەلىان برۆ تا كارەكانيان تەۋاۋ دەبىت
لە گەلىان بىمىنەو.

ئەۋەبۇۋى مەنىش لەگەنلەن چوۋم، كەگەشەنە بىمارستانى مىلاد،
دەكتۇر لە پەرسگە چاۋەرىپ دەكردىن. كە چاۋى بە جادر كۆمبارس
كەۋت، يېنى ۋت: خۆت يە كەلەپ كەردەۋە، يان نا؟

ئەۋەش ۋتى: ۋە كۆپەم ۋتى: ئەگەر دەزانى ھەلەۋسانى
پروستاتە كەم مەترسى لە سەر ژيانم نى، ئەۋە شەتەرگەرىيە ناكەم ۋ
كەزناكەم ھەلەكۆلن.

ئەۋەش ۋتى: دەزانم بۆجى ئەۋە شەتەرگەرىيە ناكەيت، لەۋە
دەترسەت تۋانائى سەكسەردن لە دەست بەدەيت؟

ئەۋەش بە پەكەنەنەۋە ۋتى: ئەدى ھەقم نى بەترسەم؟

دەكتۇرىش ۋتى: ھەمۇۋ پروستاتە كەت بۆ دەرنەھەنم، تەنھا
ئەۋەندەلى دەردەنم كە بۆرى مەزىت فراۋان بېت ۋ كەشەت بۆ
دروست نەكەت، بەشى ئەۋەندەت بۆ دەھەلەمەۋە كە تۋانائى
سەكسەردن بىمەي.

جادر كۆمبارسەش ۋتى: دەكتۇرەكانى ھەۋلەرىش ھەمان قەسەيان
پە ۋتومە، بەلام ئەۋانەلى كە نەشەتەرگەرى پروستاتيان كەردوۋە،
دەلەن تۋانائى سەكسەيمان نەماۋە.

دەكتۇرىش ۋتى: كەبەكت بۆ دەنۋوسم، يارمەتى دەردەبەت بۆ
ھەلەسانى ئەندامى نەرنەت ۋ ھەچ مەترسەش. لە سەر ژيانت نەبەت.
يەك كاتزەم بەر لە سەكسەردن. دانەيەكى لى بۆ، ۋە كۆگەنە كەرت
ھەلدەستەت.

جادر كۆمبارسەش ۋتى: ئەگەر ئەم نەشەتەرگەرىيە نەكەم چى
دەبەت؟

وتى: زوويان درەنگ ھەر دەپ بىكەيت، بەلام دەتوانى ھەندىكى
تريش دواى بخەيت.

ئەويش وتى: ئەگەر نەيكەم ئىستا چىم بۇ دەكەي؟

وتى: ئىستا بە نازوورت بۇ دەكەم، لە ناوھو سەپرى دەكەم
بزانم چۆنە.

جادر كۆمبارس قەستەرەش وتى: منىش ئەوھم پى باشە،
چارەسەرم بۇ بنووسە، ئەگەر چاك نەبوومەو، ئەوكت دەيكەم.

دكتۇرىش بە بەھزادى وت: لەگەلى برۇ پەراوھەكانى بۇ جىبەجى
بکە و بىبە زوورى نەشتەرگەرى، كە ئامادەبوون، ئاگادارم بکەو، بە
بەنجى مەوزوعى بۇ دەكەم.

جادر كۆمبارس لەگەل بەھزاد خەرىكى جىبەجىكردنى پەراوھەكان
بوون، منىش لە ھۆلى چاوەروانى دانىشتەم و چاوەرپىم كردن. دواى
كاتزىمپىك جادر كۆمبارس ھاتە لام و وتى: داواى لىيوردنت لى
دەكەم زۆر ئەزىيەتم دايت.

منىش وتم: گرىگ ئەوھى تۇ چاك بىتەو و بە ساغ و سەلامەتى
بگەرپىتەو و ناو خانەوادەكەت.

بەھزادىش رووى لە جادر كۆمبارس كرد و وتى: دكتۇر بەشى
دوو مانگ دەرمانى بۇ نووسىويت، وتى (دواى تەواو بوونى ئەو
دەرمانانە، دەپ بگەرپىتەو ھەلامن تا پشكىنى بۇ بکەم) ئەگەر باشتىر
نەبىت، ناچارى نەشتەرگەرىيە كە بکەيت.

كوچەى پلىتەن

گەراينەوۋە ھوتىل و تەلەفۇنم لە گەل محەمەد كۆسە كرد و پىم
وت: ئىش و كارى جادر كۆمبارسمان تەواو كردوۋە، ئەمرۆ ۋەرە
ورمى، لە ھوتىل چاۋەرپىت دەكەين. دەچىنە شارى مەھاباد و ئەم
شەو لەوى دەمىنەوۋە.

جادرىش وتى: زۆرم پى خۆشە شارى مەھاباد، پايتەختى
كۆمارى كوردستان و شارى پىشەوا قازى محەمەد و محەمەدى
ماملى و ھىمىن و ھەژارى موكرىانى نەمر بىبىم.

منىش وتم: ھىمنى موكرىانى ناۋى خۆى محەمەد ئەمىنى
شېخولئىسلامە، لە سالى ۱۹۲۱ لە دايك بوۋە و لە سالى ۱۹۸۵
گىيانى بە خاك سپاردوۋە و لە گۆرستانى شاعىران لە شارى مەھاباد
نېژراۋە. لە دامەزراندنى كۆمارى كوردستان چەندىن شىعرى
نەتەۋەپى و وتارى سىياسى بە نرخى لەو سەردەمەدا بىلاوكردۆتەوۋە و
پىشەوا قازى محەمەد پىش نازناۋى شاعىرى مىللى پى بەخشىوۋە.

جادرىش وتى: زۆرم پى خۆشە بچمە سەر گۆرى ئەو نەمرانە و
سەرى رىز و نوازىيان بۆ دابنوتىم.

منىش وتم: پىش چەند سالتىك بە تايبەتى بۆ سەردانى گۆرى ئەو
نەمرانە ھاتم. ئۆتۆمبىلىكم گرت داوام لىي كرد بۆ سەر گۆرى ئەوان
بىمبات. ئەو شوفىرەى ئىمەى بىردە سەر گۆرى ئەو نەمرانە، كورپىكى
گەنج بوو، دەرچوۋى دانىشگا بوو، وتى (زۆربەى شىعرەكانى ھىمنى

موكرىيانى و ھەژارى موكرىيانىم لەبەر كىردووھە، منىش وتم (دىارە ھەستى شىعرىت ھەيە؟)، وتى (دەرچووى بەشى كوردىم، زۆر سەرسامم بە شىعرەكانى ئەو دوو كەلە شاعىرە نەمىرەى گەلە كەمان).

جادرىش وتى: ئەو گۆرستانەى كە ئەوانى لى نىژراون لىرەوھە دوورە؟

وتم: زۆر دوور نىھە.

بە چاوتروكانىك گەيشتىنە ئەوئى، دواى خوئىندى سورەتى فاتىحە، ھەندىك وئىنەمان لە گەل گرتن و دوايى لە گەل ھەمان شوڤىر چوونىنە سەر گۆرى قازى محەمەد و سەيفى قازى.

نانى ئىوارەمان خوارد و لە سالەى ھوتىلە كە چاوەرپى ھاتنى محەمەد كۆسەمان دە كرد. كە ھات، كلىلى ژوورە كەمان داىەوھە بەرپىزەبەرى ھوتىلە كەو بە رى كەوتىن. كە گەيشتىنە جى، محەمەد كۆسە وتى: جى دەلئىن بىتانبەم بۆ ھوتىل كوئىستان، يان خانوئىكتان بۆ بگرم؟

منىش وتم: جىاوازىيان چىھە؟

وتى: ئە گەر ھەزتان لە مې بازى بىت، خانووتان بۆ دەگرم وژنى جوانىستان بۆ دىئىم. ئە گەر نەشتانەوئى، دەتانبەم بۆ ھوتىل.

جادرىش تەماشايە كى منى كرد و لە شەرمان ھىچ دەنگى نە كرد. لە چاوەكانىدا زانىم كە ھەزى لىيە. رووم لە محەمەد كۆسە كرد و پىتم وت: ئە گەر دلىنايت ئەو ژنانەى بۆمان دەھىنىت جوان و ناسكن، بىرۆكەبە كى خراب نىھە.

ئەۋىش وتى: بە دەست خۇمانە، چۆنتان بوى ۋا دەبىت. ئىۋە
پارەى خۇتان دەدەن.

جادرىش وتى: دىكتۇر حەبى زەۋقى بۇ نوۋسىوم، فرسەتتىكى باشە،
لېرە تاقي دەكەمەۋە.

منىش بە پىكەننەۋە وتم: تۆ حەبى زەۋقت پىيە بە ئىمە چى؟

وتى: ئەگەر بتانەۋى بەشى ئىۋەشى لى دەدەم.

مەمەد كۆسەش وتى: من لە ئىۋە گەنجىترم، پىۋىستم بە حەب
نىە.

ئەمەى وت و مۇبايلەكەى لە گىرفانى دەرھىئا و پەيۋەندى بە
كەسىكەۋە كرد و شوقەيەكى لە كوچەى پلىتەن بۇگرتىن و وتى: ئەم
شەۋ لېرە دەمىننەۋە دەيكەينە شەۋى سوور، تا بەيانى چەند
ژىنتان بوى بۇتان دەھىنم، ژنى فارس و عەجەم و ژنى خۇمالىش
ھەيە.

جادرىش وتى: گويم لى بوۋە دەللىن (ژنى فارس سوور و سېى و
بالا بەرز و جوانن) بۇ من ژنىك لەۋانە بىنە.

مەمەد كۆسەش وتى: منىش ژنىكى عەجەم بۇ خۇم دىنم.

ئەمەى وت و روۋى لە من كرد و وتى: ئەى تۆ كامىانت دەۋى؟

وتم: من ژنم ناۋى بۇ سىكسكىردن، ژنىكى خۇمالىم دەۋى،
لەگەلم دابنىشىت و بەيەكەۋە گفوگوۋ بىكەين.

مەمەد كۆسەش وتى: ئەۋ ژنانە حەزىيان لە گانە، ئەگەر
نەيگىت بۇچىتە؟

ۋىتەم: گان ھەموو شىتەك نىيە، دەمەۋى دلى خۇيم بۇ بىكەتە ۋە ۋى باسى ژيانى خۇيم بۇ بىكات، بۇچى ئەم رىگايە ھەلبۇزاردوۋە.

جادرىش ۋى: خۇ تۇ تۈتۈرەرى كۆمەلەيە تى نىت، تا بەدۋادادچوۋن بۇ ژيانى ئەم ۋ ئەۋ بىكەيت؟

مىنىش ۋىتەم: ھەموو كەسىك كىتەبىكى داخراۋە، ۋەك رۇماننوۋسىك پىۋىستەم بە خۈندىنەۋە ۋ ئەۋ كىتەبەنەيە، تا بىيانكەمە كەرەستەي رۇمانە كانم.

كە ئەمەم ۋىت، مەمەد كۆسە رەنگى تىكچوۋ، بە شەلەزاۋىيە ۋە ۋى: بۇ خۇشى ئىۋە نەبىت، ژن بۇ كەس ناھىيەم، ئەگەر بىمخەيتە ناۋ رۇمانە كانت ۋ ناۋم بىنىت، ئابروۋم دەچىت، دەپى سەر ھەلگرم ۋ لىرە برۇم.

جادرىش روۋى لە مەمەد كۆسە كىرد ۋى ۋىت: مادام ئەۋ بەشدارىمان لەگەل ناكات، پىۋىست ناكات بىيانەنىت.

مىنىش ۋىتەم: مەترىن، ناۋتان ناھىيەم.

كە ئەمەم ۋىت، مەمەد كۆسە روۋى لە جادر كىرد ۋىت: كەۋاتە، كە گەبىشتىنە جى، تەلەفۇنىان بۇ دەكەم ۋ ناۋنىشانى شوقەكەيان بى دەدەم ۋ پىيان دەلەيم دۋاى نوۋىزى عىشا بىن.

جادرىش ۋى: تا ئەۋكات ئىمەش دوۋشەك ۋەردەگرىن ۋ خۇمان پاك دەكەينەۋە.

بەم شىۋەيە، مەمەد كۆسە ئىمەي گەياندە كوچەي پلىتەن ۋ كىلى شوقەكەي لە خاۋەنەكەي ۋەرگىرت ۋ جانتاكانمان بىردە سەرۋە ۋ خۇمان گۆرى.

پېش ئەۋەى مەمەد كۆسە قسە لە گەل لە شفرۆشە كان بكات،
پېم وت: لە بېرى نە كەيت، ژنىكى خۆمالى بۆ من بېنە، زۆر بە
تەمەن نە بېت، چەند گەنج بېت ھىندە باشترە.

ئەۋىش وتى: ژنىك دەناسم، زۆر ژنى لەبەر دەستە، ھەر
تايبە تەمەندىيكت بوى لاي دەست دەكەوى.

منىش وتم: پېى بلى يە كىكم بۆ بنىرېت كە تازە دەستى بەم كارە
كرد بېت.

مەمەد كۆسەش وتى: ئەو تايبە تەمەندىيەى كە تۆ دەتەۋى،
نرخە كەى لەۋانى تر گرانترە.

منىش وتم: خەمى ئەۋەت نەبى، ھەرچەندى بىەۋى، پېى دەدەم.
گرنگ ئەۋەيە ژنىكم بەو تايبە تەمەندىيە بۆ بنىرېت كە دەمەۋىت.

سەرەتا پەيۋەندى بە پياۋىك كرد، داۋاى لىكرد دوو ژن، بە
ناونىشانى شوقە كەمان، بۆ خۆى و جادر بنىرېت. پېشى- وت كە
ژنىكيان فارس بېت و ئەۋەى تىرىش عەجەم بېت. دواى ئەۋە
تەلەفۋنى بۆ ژنىك كرد و بە زمانى كوردى قسەى لە گەل كرد وتى:
ئاغايە كم لايە، لە باشوورى كوردستان ھاتوۋە، ژنىكى دەۋى لەو
كارەيدا نوى بېت، ماۋەيە كى زۆر نەبېت دەستى بە كارى لە شفرۆشى
كرد بېت.

تەلەفۋنە كەى دانايەۋە و پېى وتم: تۆ دەبى ھەندىك چاۋەرې
بەكەيت، ئەو ژنەى كە تۆ دەتەۋى، بەردەست نىە، تا ئامادەى
دەكات، دەكەۋىتە دواى كانژمېر دەى شەو.

منىش وتم: پەلەم نىە، چاۋەرې دەكەم.

جادر جانناكەي كردهوۈ و پەشتەمالىك و فانىلە و شۆرتىكى لە
ناو دەرھىنا و لە گەل لىفكە و قابلىك سابوون، بە پىكەننەوۈ و تى:
دەچمە گەرماوۈكە، بۆ شەوى سۈر خۆم ئامادە دەكەم.

مەھمەد كۆسەش و تى: بۆچى و ناكەيت، ئەمىر قەستەرى
كۆرت كردهوۈ و بۆرىيەكەت خاوتىن كىر دۆتەوۈ، ئەو سەلكە پەنرانەي
چەند لەمىزە لە ناو جەستەت كۆيۆتەوۈ، ھەموۈى لە قوزى ئەو زىنە
فارسەدا بەتال دەكەيت.

ئەوئىش حەبەكەي كۆر ھەلسانى لە ناو پاكەتەكە دەرھىنا و تى:
ئەو دىكتۆرى ئەو حەبەي بۆ نووسىم زۆر مەدحى كىرد، ئەي نابىت
تېستىكى بى بىكەم؟

ئەوئىش و تى: حەزدەكەيت تا بەيانى بۆ خۆت بېگى.

تا جادر لە گەرماوۈكە ھاتە دەرەوۈ، منىش لە گەل مەھمەد
كۆسە چوومە خوارەوۈ، لە نىزىك ئەو شوئىنەي كە لىي دابەزى
بووئىن، نانەواخانەيەكى لى بوو، ھەندىك كۆلپەرى گەرم و جامىك
ماست و ھەندىك زازى و پەنرمان كرى و گەراينەوۈ.

قۆرىيەكەم پىر ئاۋ كىرد و سى ملاك تۆچاشم تى كىرد و خستەم
سەر ئاگر. كە مەھمەد كۆسە ئەمەي بىنى، لە شوئىنى خۆي ھەستا
و قۆرىيەكەي داگىرت و ئاۋەكەي ناۋى بەتال كىرد و تى: ئىۋەي
عىراقى نازانن چاى لى بىنن، چۆن تۆچا و ئاۋ بە يەكەۋە دەخىرتە
سەر ئاگر. ئاخىر بۆيە دانەكانتەن رەش بوۈ.

منىش و تى: كەۋاتە خۆت لىي بىنى، بزانن ئىۋە چۆنى لى دەنن.

ئاۋى لە قۆرىيەكە كىرد و لە سەر ئاگرى دانا و تى: كە ئاۋەكە
كولا، ئىنجا تۆچاى تى دەكەين و دەمودەستىش ئاگرەكەي زىرى

دەكوزىننەۋە. يەك دوو خولەك بەجىي دەھىلەن، تا بۇ خۇي دىم دەدات، ئەۋكات تىي دەكەين.

بەم شىۋەيە، نان و چاي ئىۋارەمان خوارد و بە دەم ميوەخواردنەۋە باسى سىروشتى رەنگىنى شارەكانى رۇزەھەلاتى كوردستانى بۇ كىردىن وتى: ئەگەر يەك ھەفتە لىرە بىمىنەۋە، ئەۋ شارانەتان ھەموو پى دەكەم.

مىنىش وتم: با بۇ جارىكى تر بىمىنى، تەنھا دوو شەۋ لىرە دەمىننەۋە.

لەم قسانەدا بووين، زەنگى مۇبايلەكەي لىتىدا، ھەلىگىرت و قسەي لەگەل كەسنىك كىرد. كە مۇبايلەكەي داخست، رووى لە جادر كۆمبارس كىرد و وتى: دواي كاتزمىرئىكى ترژنە فارس و ەجەمەكە دەگەنە لامان.

جادر كە ئەمەي گوى لى بوو، كىسەي دەرمانەكانى لە ناۋ جانتاكەي دەرھىنا و پاكەتى ھەبى زەۋقەكەي دەرھىنا و دىنكىك ھەبى خوارد و وتى: ئەۋە ئەۋ ھەبە بوو كە دىكتۇر بوى نووسىم، بزانم تا چەند سوۋدى دەبىت.

ئەمەي وت و دىنكىكى تىرىشى. دەرھىنا و پىي دام وتى: تۆش ئەم دىنكە بخۇ، نەك ھەزىت بىچىتە ئەۋژنەۋ بىگىيت.

مىنىش وتم: بە قسەت دەكەم دەبخۇم، ھەرچەند ئىشىشم پىي نابىت.

مەھمەد كۆسەش بە پىكەننەۋە وتى: شەرم مەكە، تۆ پارەي خۇت دەدەيت، تۆش ۋەكو جادر كۆمبارس بوى تىبخە.

ئەمەى وت و یادگارپه کانی مندالی خۆى بۆ گێرپهوه و باسى
ژيانى لادېنى ئەو سهردهمەى بۆ کردین، کاتیک شوان بووه و مهرو
مالاتی لهوه پاندوه.

جادریش هیچ دهنگى نهبوو، له سهر لاگونیک لېی راکشابوو،
کېرى ههستابوو، وهكو ماری کۆبرا له ژېر بهتانی سهرى قیت
کردبۆوه، کهوتبۆوه ناو دهريای خهیاڵ و به خهیاڵی ئەو ژنه فارسەى
کهبۆى دیت، دهستى پێدا دههینا.

که ئەو دیمه نه م بینى، سهرم خسته ژېر گوێ محهمەد کۆسه و
به دهنگیکى نزم پیم وت: ته ماشای جادر بکه، کهوتۆته دهريای
خهیاڵ و دهست به کێرى دادپنیت، لهوه دهترسیت تا ئەو ژنه دیت،
کېرى بنیشیتهوه و گانی پە نه کریت.

محهمەد کۆسه ش که ئەوهى بینى، رووى له جادر کرد به
پێکه نینهوه پێى وت: مادام به دهسته کانت کێرت رهق ده کهیت،
بۆچى حه بى زهوقت خوارد؟

جادریش به شهرمه زاریهوه دهستى له ناو پێجامه کهى ده رهینا و
وتى: ئەو ژنانه مهوعیدیان تهواو نیه، دهترسم تا دین، حه به که
کاریگه رپى نه مپێ.

محهمەد کۆسه ش وتى: خه مت نه پ، ئەوان وههات بۆ ده مژن،
ئەگه ر کێرت مردووش بیت، بۆت زیندوو ده که نهوه، وهک
مهتره قه ی لی ده کهن.

له م قسانه دا بووین، له ده رگا درا، محهمەد کۆسه ده رگا کهى
کردهوه، ژنیکى بالا به رزى سوور و سپى چاو سهوز، پارچه
قوماشیکى رهنگاو رهنگى به سهرى خۆى دادابوو، مانتۆیه کى رهشى له
سهر جله کانی له بهر کردبوو. که هاته ژوورهوه، سلأوى کرد و پارچه

قوماشە كەي لە سەر پىرچى فرىدا و مانتۆيە كەشى لە بەر كىردەوہ.
پىرچە زەردە زىرىنە كەي و مەمكە قىتەكانى بە ديار كەوتن، تەمەنى لە
نىوان سى بۆ سى و پىنج سال دەبوو، پۆزى بە جوانى خۆي لى دەدا،
بە لار و لەنجە لىمان نىك كەوتەوہ و لە سەر كورسىيەك دانىشت و
وتى: ھەندىك پەلە بىكەن، تا خۆپىشاندان دەستى پىچ نە كىردوہ،
ئەم ناوہ پىرە لە پاسدار و پىاوانى رزىم.

جادر كۆمبارسىش وتى: ئەم ئىشە بەو پەلە پەلەيە ناكىت.

ئەوئىش وتى: مادام تۆ ھەندە پەلەتە، ئىستا تۆ لە گەلم وەرە،
كارى خۆت تەواو بىكە، با ئەوانى تر دواي تۆ بىن.

مەمەد كۆسەش بە جادى وى: ھەستە لە گەلى بىرۆ تا كىرت
نەنىشتۆتەوہ.

جادى قەستەرەش رووى لە ژنە كە كرد و وتى: ناوت چىە و
تەمەنت چەندە؟

ئەوئىش وتى: ناوم شىرىنە، تەمەنم سى و دوو سالە.

مەمەد كۆسەش بە پىكەنىنەوہ وتى: چ كارت بە نا و تەمەنى
ئەو ھەيە، تۆ دەيگىيت، خۆ دەفتەرى نفوسى بۆ دەرناھىيىت.

جادىش دەستى شىرىنى گرت و بىردىە ژوورى خەوتن.

دواي ھەندىك بووہ دەنگە دەنگ لە ژوورەوہ، ھەردوو كيان بە
دەنگى بەرز قەسيان لە گەل يە كترى دە كرد، نەمزانى چى دەلەن.
مەمەد كۆسەش لە شوئىنى خۆي ھەستا و چووہ پىشت دەرگاگە و
ھەستى خۆي راگرت، وتى: بزانم چى دەلەن.

لە پر لە قاقای پېكەننى دا و وتى: ئەوئەندەش دەستى بە كېرىدا
هېنا، كەچى گانى بې ناكىت.

منىش وتم: چۆن زانىت؟

وتى: گويم لى بوو شېرىن پېى دەوت (كېر مردوو زووكە بىخە
ناوى، تا شتىك رووى ئەداوه، گانى خۆت بكه).

منىش وتم: ئەى جادر چى دەوت؟

مەمەد كۆسەش وتى: ئەوېش دەيوت (ئەگەر دوا
نەكەوتبايت، كېرم نەدەنىشتەوه).

ئەمەو لەو كاتەدا دەرگای ژوورى خەوتن كرايهوه و هەردووکیان
بە رووتى ھاتنە دەرەوه. جادر كۆمبارس وەكو مزراح بە دەورى
خۆيدا دەسوراپهوه، دەتوت شتىكى لى ون بووه بە دوايدا دەگەرېت.
شېرىنىش رووى لە ئېمە كرد و وتى: يەكېكتان لەگەلم بېتە ژوورەوه،
پەلەمە.

مەمەد كۆسەش دەستى گرت و لەگەلى چووه ژوورەوه.
ھەندەى بې نەچوو، ھەردووکیان ھاتنە دەرەوه.

منىش وتم: جوو فسى نەكرد، چ زوو ئەو گانەت كرد؟!

وتى: خۆ من جادر نېم، بە ھەبېش كېرم ھەلنەستى!

جادرېش وتى: كۆسەى گەواد توانجم لى مەدە، من وەكو تۆ
ساغ نېم، كۆمەلنىك نەخۆشىم ھەيە.

منىش وتم: ئەو دەنگە دەنگەتان چى بوو لە ژوورەوه؟

ئەۋىش وتى: دەنگە دەنگى چى؟

مەھمەد كۆسەش وتى: شىرىن پىي دەۋتى (كۆر مردوو زوۋكە)
تۆش دەتوت (چىبىكەم كىرم نىشتۆتەۋە ۋە ھەلئاستى).

منىش بە پىكەنەنەۋە وتم: كەۋاتە گانت پىي نە كراۋە، پارەكەت
بە فىرۇرۇشت؟

جادر كۆمبارسىش وتى: شىرىن كە زانى كىرم ھەلئاستى، سىپرايە كى
لە ناۋ جانتاكەي دەرھىنا، كىرى پىي تەعقىم كىرد ۋە بۆي مۇزىم تا ئاۋى
لى نەھىنا لە دەمى دەرئەھىنا.

مەھمەد كۆسەش وتى: ئەي بۆچى بە قوۋنى روۋت دەسورپىتەۋە
ۋ شىتىك لەبەر ناكەيت؟

ئەۋىش وتى: دەرپىي ژىرەۋەم لە تەنىشت خۇم دانابوو، كە ئاۋم
لېھات، ھەمۋى رىزايە سەر سىنگ ۋە مەكەكانى شىرىن، ئەۋىش
دەستى دايە ۋە خۆي پىي خاۋىن كىردەۋە.

شىرىن روۋى لە من كىرد وتى: ۋاز لە قسە كىردن بىنە، تا شىتىك
روۋى نەداۋە، لە گەلم ۋەرە با تەۋاۋى كەين.

منىش وتم: من گان ناكەم.

ئەۋىش وتى: ترسى كىر ھەستانت نەپى، ۋەكو ئەۋكىر مردوۋەي
تر بۆ تۆش دەمۇم، تا ئاۋى لى نەھىنم، ۋازت لى ناھىنم.

منىش وتم: ۋەكو پىم وتى من گان ناكەم ۋە ناشمەۋى ئاۋم بۆ لى
بىنىت. پارەي خۆت لەۋان ۋەرىگەرە ۋە بۆرۇ مادام ھىندە پەلەتە.

ئەۋەبۈۋە كى چۈار سەد ھەزار تومەنى لى ۋەرىگرتن ۋە رۇشت.

هېندەي پىچ نەچو، لە دەرگا درا، ژنە عەجەمە كە هات. ژنىكى
رەنگ ئەسمەرى بەژن كورتى پىچ رەشى چاۋ ھەنگوينى بوو. لە
شېرىن گەنجىر بوو، رووخۆش و دەم بە پىكەنەن بوو. سالاۋى لى
كردىن و مانتۆكەي بەرى فېيدا و لە بەرامبەرمان دانىشت و وتى:
ئاغا لە كەيەو ھاتوون؟

منىش وتم: ئەمىرۆ ھاتووين، تەنھا ئەم شەو لىرە دەمىنەو.

وتى: بۆچى زىاتىر لىرە نامىنەو؟

وتم: ئەم برادەرەم بۆ بۆ سەردانى دكتور ھاتوۋە، منىش
ماندووومە، ھەفتەيەك لە ئەرمىنىيا بووم، ناتوانم زىاتىر دوا بکەوم.

وتى: ۋە كۆ بېستوومە ژنانى ئەرمىنىيا ئازادىن، ھكۈومەت
لېكسىيە ۋەيان لە گەل ناكات.

منىش وتم ۋايە، كى پىي وتى؟

وتى: ھەندىك ھاۋرپى ژنم ھەن، بۆ ئىشكردن چوونەتە ئەۋى،
دەلېن لەۋى ئازادىيە و پارەكەشى زۆرە.

منىش وتم: ۋايە، لەۋى نىرخى خەۋتن لە گەل ژن لە نىۋان بېست
و پىنچ بۆ پەنجا دۆلارى ئەمىركىيە.

كەۋام وت، وتى: ئىمە تەنھا چوار سەد ھەزار تومەن
ۋەردەگرىن، كەچى دەلېن زۆرە.

ئەمەي وت و روۋى لە مەھمەد كۆسە كرد و وتى: كامەتان
لە گەلم دىن؟

مەھمەد كۆسەش رووى لە جادر كۆمبارس كرد و پىتى وت: تۆ دەچىت، يان من بچم؟

ئەوئىش وتى: تۆ بىرۆ، منىش خۆم خاوتىن دەكەمەو و دوای تۆ دەچم.

بەم شىۋە، ھەردووكيان سىكسيان لەگەل كرد و پارەيان پىدا و بەرپىيان كرد.

كاتزىمىر يانزەى شەو لايدابوو، بە مەھمەد كۆسەم وت: تەلەفۇنىك بۆ ئەو ژنە بکە، بزانە بۆچى نەھات، ئەگەر زياتر دوا بکەوت با نەيەت.

ئەوئىش تەلەفۇنى لەگەل كرد و وتى: دەلى دوای نىو كاتزىمىرى تر دەگەمە لاتان.

زۆرم خەو دەھات، خۆم بە مۇبايلەكەم خەرىك كرد، تا بوو دوانزەى شەو. بە مەھمەد كۆسەم وت: پىتى بلى با نەيەت، بە خۆرايىش پىتويستىم پىتى نىە.

ئەوئىش تەلەفۇنى بۆ كرد، بەلام وەلامى نەدايەو. چەند جارىك پەيوەندى پى كىردەو، بەلام پى سوود بوو.

جىگەمان راخست، خەرىك بخەوين، لە دەرگا درا. مەھمەد كۆسە دەرگای كىردەو، ژنىكى قەلەوى كورتە بالاي رەنگ ئەسمەر ھاتە ژوورەو، وتى: داواى لىبوردنتان لى دەكەم، بۆ دواكەوتنم.

منىش وتم: پىتويست بە داواى لىبوردن ناكات، پىتويستىم پىت نىە، لە كوى ھاتووت بگەرپۆئە ئەوئى.

ئەۋىش وتى: ئاغا ئەگەر دەبىيىنى چ كچىكى جوان و ناسكەم بۆت
هېناۋە، وا نالىت.

ئەمەى وت و بانگى كچەكەى كرد وتى: ئايدە ۋەرە ژوورەۋە.

كە سەرم ھەلېرى و تەماشام كرد، كچىكى گەنجى سې و تەنكى
ناۋ قەد بارىك، جلى مۆدەى لە بەردا بوو، پارچە شالىكى بەسەر شان
شۆر بېۋو، كە فرەيدا، سىنگ و مەمكى بە رووتى بەدىار كەوت.
ئىۋان مەمكە كانى و سەر شانە كانى تاتۆ كىرەبوو. لە شەرمان ئارەقەى
كىرەبوو، ھاتە ژوورەۋە و لە تەنىشت ژنە كە دانىشت.

منىش وتم: وتم وامزانى تۆ ھەۋىت، بۆيە تورە بووم، بەلام كە
چاۋم بەۋ كچە شۆخ و شەنگە كەوت، قسەم نەما.

ئەۋىش وتى: زووزانىم كە بە ھەلە لىم تى گەشتوى،
شوفىرە كەتان پىتى وتم كا كاميان لە ھەموۋيان گەنجتر و نوۋ ترە لە
كارە كە بۆت بىنم. بۆيە ئايدەم بۆت ھېنا. ماۋەيەكى كەمە دەستى
بەم كارە كىرەۋو. بى لە ئەۋ، ژنىكى زۆرم لايە، ھەركاتىك وىستان
تەلەفۇنم بۆ بىكەن، بۆتان دىنم. ئەمەى وت و ژمارەى
تەلەفۇنەكەى پى دابىن.

منىش بە ئايدەم وت: تۆ برۆ ژوورى خەۋتن، منىش دۋاى تۆ
دىم.

كە چووم ئايدە جەلە كانى لە بەر خۆى داكەندىبوو، بە تەۋاۋى
خۆى رووت كىرەبوو، لە سەر تەختەى خەۋتن لە سەر پىشت لىتى
راكشا بوو، مەمكە كانى زۆر بچووك بوون، بە قەدەر فەنجانىكى قاۋە
بوون، نەگە چىراپوون، بە قىتى لە سەر سىنەى راۋەستابوون. گۆى
مەمكە كانىشى ۋەكو مەمكەى مىندالى ساۋا، گەۋرە و سەرنج راكىش
بوون. لە سەر شانە كانى و ئىۋان مەمكە كانى و سەر رانە كانى تاتۆى

كردبۇو. ھەرۈھە پىتى ناۋى خۆى لە سەر پەنجه كانى تاتۇ كىردبۇو. لە شەرمان چاۋە كانى بېرىۋونە بىنمىچى ژورەكە و سەيرى مەنى نەدە كىرد. تۆپىك بىنىشتى كوردى خىستبۇە ناۋ دەمى، بە بى دەنگى دەبجوى.

دەستم خىستە سەر سىنەى، ھەندىك مەمكە كانىم بە نەرمى گوشى و پىتم وت: ماشەلا لەو جوانىيە، كە خودا پىتى داۋىت. بە خەلالى مىردت بىكردبا و خىزانىكت پىكەيتىنبا، لەو كارە قىزەونە باشتر نەبۇو؟

وتى: چۈار سال پىتىش ئىستا لە تەمەنى پانزە سالى باۋكم بى رەزامەندى خۇم، مەنى لە پىاۋىك مارە كىرد. پىاۋەكە خەفدە سال لە خۇم گەۋرە تر بۇو، دۇو سال لە گەلى ژىام، دۋاپى لىتى جىا بۇومەۋە.

مەنىش وتىم: بۇچى تەلاقى دايت؟

وتى: ئەۋ تەلاقى نەدام، لە دادگا داۋاى جىا بۇونەۋەم كىرد.

وتىم: بۇچى؟

بە دەم بىنىشت جۈىنەۋە وتى: لە گەل يەك نە گونجاين.

مەنىش وتىم: كە لای ئەۋ بۈيىت، گانت دەدا خەلك؟

وتى: نەخىر.

وتىم: پىاۋەكەت تىر گانى دە كىردى؟

وتى: بەلى.

وتىم: كەۋاتە بۇچى لىتى جىا بۈيىتەۋە؟

وتى: پىم وتى لە گەل يە كتر نه گونجايىن.

وتم: بۆچى نه گونجان، لىي دەدايت؟

وتى: نه خىر.

وتم: دلى لىت پىس بوو؟

وتى: نه گونجايىن و تەواو.

لە قسەكانى پىدەچوو نەئىنىكى زۆر گەورەى لە ناخيدا حەشار
دابىت. زۆر ھەولمدا پىي بىركىنم، بەلام نەيدركاند. لە دلى خۆمدا
وتم (لەوانەى پەيوەندى خۆشەويستى لە گەل ھەبوو بىت بۆيە دلى
نەكەوتۆتە سەر مېردەكەى و لىي جيا بۆتەوہ).

پىم وت: پىش ئەوہى باوكت بە مېردت بدات، حەزت لە كەس
نەكردبوو؟

كە وام پى وت، تەماشايەكى منى كرد و ھىچ دەنگى نەكرد.

منىش وتم: دە وابلى كەستىك لە ژياندا ھەبوو، بۆيە لە
پياوہكەت جيا بوويتەوہ.

زۆرم حەز لى بوو چىرۆكى خۆشەويستى ئەوان بزانم، بۆيە لىم
بووہ مەراق و وازم لىي نەھىنا. دووبارە لىم پىسيەوہ كەستىكى تىرت
خۆشويست واىە؟

ھەناسەىەكى ساردى ھەلكىشا و وتى: واىە ھەم بوو.

وتم: لە كەيەوہ خۆشت ويستووہ؟

شەۋانى ئىرىغان كەمال سەعدى

وتى: لە تەمەنى جەۋت سالىدا، كاتىك لە قوتابخانەى سەرەتايى
بە يەكەۋە دەمانخوئىد خۆشم ويست.

وتىم: ئىستاش يەكترىتان خۆشەۋى؟

وتى: نازانم ئەۋمى خۆشەۋى يان نا، من تاك لايەنە ئەۋم
خۆشويستۋە.

وتىم: مەبەستت چىيە لە خۆشويستى تاك لايەنە؟

وتى: ئەۋنەيدەزانى كە خۆشم دەۋى.

وتىم: لەۋكاتەۋە تاكو ئىستا پىت نەۋتۋە كە خۆشت دەۋى؟

وتى: نەخىر.

وتىم: بۆچى؟

وتى: نازانم.

وتىم: مادام ئەۋبە خۆشەۋىستى تۆى نەزانىۋە، بۆچى لە
پياۋەكەت جيا بوۋىتەۋە؟

وتى: پىم نەۋتى نەگونجايىن.

هېندەى تر مەراقم كرد و دواندم تاگرئ كوتېرەى دلى خۆيم بۆ
بكاتەۋە، پىم وت: پياۋەكەت كەسكى رەزىل و قرچۆك بوو؟

وتى: نەخىر.

ويستم بە شىۋەيەكى تر ھەست و سۆزى بچوولتىم و ھۆكارى
جياۋونەۋەكەى پى بدركىتم. ھەندىك دەستم بە پرچە زەرد و

ئاوريشمىيە كەي داھىئا و نىوچەوانىم ماچ كرد و وتم: ئەو پياوھ
شتىكى خرابى لى كردبوويت؟

دەتوت قسە كردن بە پارەيە، تەنھا ورتەيە كى لىتوھ ھات.

دەستم خستە سەر سىنەي و ھەندىك مەمكە لىمۆيە كانىم
گوشى و پىم وت: مەترسى من كەستىكى خراب نىم، سىخورپىش نىم،
پياوى ئىتلاعات و پاسدارپىش نىم، رۆماننووسم و دەمەوى ژيانى تۆ
و ئەوانى دى بنووسمەوھ.

بە زەردەخەنەيە كەوھ وتى: ئم!

ھەر ئەو ئمە بوو، ھىچى تىرى نەوت. لە دلى خۆمدا وتم (ئەو
بەستە زمانە نەپنىيە كى گەورەي لە دلېدا ھەشار داوھ، ديارە ناوتىرئ
بىدركىننىت، بۆيە نالېت).

ھەندىك دەستم بە روومەتە سې و تەنكە كانىدا ھىئا و وتم: تۆ
كچىكى زۆر جوان و ناوازەي، ئەگەر خۆت نەتوتبا، نەمدەزانى
مېردت كردووه. خۆزگە ئەم كارەت نەدە كرد و مېردىكى تىرت
دە كردەوھ.

كە ئەوھم پىي وت، ھىچ دەنگى نە كرد. وتم: ئىستاش ئەو كورە
دەبىنىت كە لە مندالىيەوھ خۆشت دەويست؟

وتى: ناوھ ناوھ دەيىبنىم.

وتم: كە دەيىبنى قسەي لە گەل دەكەيت؟

وتى: بەلى.

وتم: دواجار كە بىنىت؟

وتى: شەش مانگ پېش ئىستا.

وتم: دەزانىت كە لە ھاوسەرە كەت جيا بووینەو؟

وتى: نازانم.

وتم: بۆچى پېت نەوت كە خۆشت دەوئ؟

وتى: نازانم.

وتم: ئىستا شەز دەكەيت ھاوسەرگىرى لە گەل بکەيت.

كە وام پىي وت، ھىچ دەنگى نە کرد.

وتم: لە كەبەوہ بە پارە گان دەدەيت؟

وتى: نىكەى سى حەفتەيە ئەم كارە دەكەم.

وتم: نازانىت كارىكى خراپە، بۆچى دەيكەيت؟

وتى: لە ناچارى دەيكەم.

وتم: بۆچى؟

وتى: دايك و باوكم بە رووداوى ھاتووچۇ گيانيان لە دەست دا،
من و برايه كى بچووكم مابووينەوہ. ماوہبەك بە يەكەوہ لە گەل باپىرم
دەزىيان. كەستىكى بە تەمەن بوو، گورچيلەكانى تەمبەل بوون،
چارەسەرى نە کرد، تا واى لىھات خوئىن و مىزى تىكەلى يەك بوون.
ماوہيك لە بيمارستانى ئازربايجانى رۆژئاوا حەفتەى سى جار بۆيان
دەشوشتەوہ، دواى ماوہيەك گورچيلەكانى بە تەواوہتى لە كار كەوتن
و گيانى لە دەست دا.

منىش وتم: ئەى داپىرت لە ژيان ماوه؟

وتى: داپىرم لە ژياندايه، برا بچووكه كەمى لەلايه، منىش دواى
مردنى باپىرم لىيان جيا بوومهوه و شوقهيه كم لە شارى مەهاباد بە
مليۆنىك تومەن گرت و ئىستا بە تەنيا دەژىم.

وتم: پىت نەوتم بۆچى دەستت بەم كارە كرد؟

وتى: كرى شوقه كەم زۆر بوو، پىم نەدەدرا، رۆژىك لاى
هاورپىه كى سەردەمى مندا لىم باسەم كرد، نەم دەزانى كارى وا دەكات،
پىتى وتم (بۆچى ئەو كارە ناكەيت و خۆت لەم بى پارەيه رزگار
ناكەيت). ئەوه بوو مەى بەو ژنەى ئىستا ناساند، ئەوه نەزىكەى
مانگىكە ئەم كارە دەكەم.

منىش وتم: بى لە مەن ئەمرۆ لەگەل چەند پىاو سەرجىيىت
كردوووه؟

وتى: پىش ئەوهى بىمە لاى تۆ، لەگەل سى پىاوى تر بوومه.

منىش وتم: كەوا بىت پارەيه كى زۆرت دەستكە وتوووه، بە رۆژىك
دوو مليۆن و چوار سەد تومەنت دەستكە وتوووه؟

وتى: هەموو پارەكە بۆ مەن نىيه، نىوهى ئەو پارەيه بۆ ئەو ژنەيه
كە كارى لەگەل دەكەم.

منىش وتم: ئەگەر ئەو كورەى كە خۆشت دەوى داوات لى
بكات گانى دەدەيتى؟

وتى: نەخىر.

وتم: بۆچى؟

وتى: نازانم.

وتم: ئەۋە نىيە تۆبۇ پارە گان دەدەيت، بۆچى گانىش نادەيت
بەۋ؟

وتى: نازانم.

وتم: بۆچى لىمى دەشارىتەۋە، شتىك بلى.

وتى: چى بلىم.

وتم: ناكات تۆلەي ئەۋەي لى بکەيتەۋە كە ئەھاتۆتە
خوازىيىت؟

وتى: ئەي پىم نەۋى تاك لايەنە خۆشم ويست، ئەۋى ئاگا بوو
لەۋەي كە من خۆشم دەۋى.

ئەمەي وت و سەيرىكى كاتژمىرەكەي دەستى كرد و وتى: كاتەكە
درەنگە و تۆش ھىستان جلەكانت دانەكەندوۋە، ۋاز لەۋ پرسىارانە
بىنە، ژيانى من ھەموۋى خەم و خەفەتە، تۆ ھىچت بۆ من پى
ناكرىت، گانى خۆت بکە با برۆم.

كە ۋاي وت، نىۋچەۋانىم ماچ كرد و پىم وت: من گان ناكەم،
جلەكانت لەبەرەكە.

ئەۋىش وتى: بۆچى ئەقلىت جوانى من ناگرىت؟

وتم: تۆ ژىنىكى زۆر جوانىت، نامەۋى دەسكارىت بکەم، تەنھا
ۋىستم لە ژيانت بگەم.

كە وام پى وى، جەلەكانى لەبەر كەرد و وى: دە كرى وئىنە يەكت
بۇ يادگارى لەگەل بگرم؟

وتم: ئاسايە.

ئەو ەبوو بە مۇبايلەكەى خۆى وئىنە يەكى سىلئى خۆم و خۆى
گرت و بە يەكەو ەاتىنە دەرەو.

ئەو ژنەى كە لەگەلى بوو، پى وى: ئەو ەمىو كاتە چىتان
دە كەرد لە ژوورەو، ئەم كچە جوانەم بۇ ەئناوى، دەلىى لوقمە،
ناكات گانىشت پى نە كرابىت؟

بەر لەو ەى وەلامى بدەمەو، ئايدە لەجىاتى مە وەلامى دايەو و
وى: بە روونى لە بەر دەستى بووم، خۆى نىازى گانكردنى نەبوو،
ەندىك پەرسىارى لى كەردم، مەنىش وەلامم دايەو.

كە ئەمەى وى، ژنەكە شەلەزا، وى: لەو ەتى ئەم كەارە دەكەم
نەمدىو ەن بۇ كەسىك بىنم، لەجىاتى ئەو ەى بىگىتن لىكۆلىنەو ەى
لەگەل بكات.

مەنىش وى: ەەقى دەكاتە چەند؟

وى: شەش سەد تومەن.

كە پارەكەم دايە، نىو ەى بۇ خۆى گىزايەو و نىو ەكەى تەرىشى.
دايە ئەو.

پىم وى: پىشتر گوتم لى ببوو، دەيانوت لە ئىزان ەاوسەرگىرى
كاتى و زۆر شوئى رابواردنى لىيە، بەلام ەەرگىز لەو باو ەردا نەبووم،
ئەم دياردەيە شارەكانى رۆژەلانىشى گرتبىتەو.

وتى: پىت واىە لای ئىۋە شى وا نىيە؟

وتم: بىروا ناكەم.

وتى: دەيان بەرپىرس و كەسى دەۋلەمەندى لای ئىۋە دەناسم، بۆ فرەدانى كۆرپەى ئەۋزنانەى كە سىكان پىر كىردوون، يان بۆ تەسك كىردنەۋەى قوزى ھاورى ژنەكانيان و بۆ نەشتەرگەرى گونيان تا مىنداليان نەبىت، دىنە لام و دەيانبەمە لای پىزىشك. رووداۋىكت بۆ دەگىرپەۋەن لەۋانەيە بىروا نەكەيت و بلىى خۆت دروستت كىردوۋە.

وتم: با گوتم لى بىت ئەۋكات قسەم دەپ.

وتى: ژنىك لە شارى ھەۋلىر دەناسم، ۋەزىفەيە كى گەۋرەشى لە ھكوومەت ھەيە، ناۋە ناۋە خۆى ۋ دۆستەكەى دىنە ئىرە، خانوۋيان بۆ دەگىرم، چەند شەۋىك بەيەكەۋە دەمىننەۋە. ئە ژنە ھاۋسەرگىرى كىردوۋە و پىاۋى خۆى ھەيە. جارىك لە گەل پىاۋەكەى ھاتىۋون. بە نەپىنى بە پىاۋەكەىم وت (ژنەكەت دۆستى ھەيە، خىانەتت لى دەكات) پىاۋەكەى لى ئەۋەىخۆى تىكىدات، بە ئاساپى وتى (مەبەستت ھەمەيە؟) منىش وتم (بەلى مەبەستت ھەمە دۆمە، دىارە تۆش دەيناسىت؟) وتى (ئەۋان ھاورپى يەكن، ژنەكەم دلى پىتى خۆشە، خۆم رىگام پى داۋە).

منىش وتم: قسەيەك بكە بچىتە ئەقلەۋە.

رووم لە جادر كۆمبارس و مەمەد كۆسە كىرد و وتم: بۆ من مەلەن، بۆ خوا بلىن، شى وا دەبىت؟

مەمەد كۆسەش روۋى لە ژنەكە كىرد و پىتى وت: نەمدىۋە كەستىك ژنى خۆى بەگان بدات و بەلاشەۋە ئاساپى بىت.

ژنەكەش وتى: دەمزانى بىروام پىچ ناكەن، ئىستاتەلەفۇنى بۆ دەكەم و لە بەرچاوى ئىوۋە قسەى لەگەل دەكەم و پىي دەلېم باسى حەمە دۆمە بۆ بىكات.

ئەمەى وت و بە واتسئاب پەيوەندى بە ژنىك كىرد و كامپىراكەشى كىردەو. ژنىكى بالا بەرز و سوور و سىي، مەمكەكانى دەتوت گىندۆرەى تىر ئاون، ھىندە گەورە بوون، مەكسىيىكى سوورى تەنكى لە بەر دابوو، لە تەنكىيان دەرىپ كورتهكەى لە ناوى ديار بوو. لە ئەحوالى پىرسى و وتى: خۆت و پىاوۋە گەوادەكەت چۆن، بۆچى ماوۋەيەكە لەگەل حەمە دۆمى دۆست ديار نىن؟.

ئەوېش وتى: لە ترسى خۆپىشاندىنى جەماوۋەرى نەھاتىن، ئەگەر بارو دۆخى ئەو ناوۋە ھەندىك ئازام بىتەوۋە دىين.

ئەوېش وتى: دوو ئاغام لەلايە، لە شارى ھەولېرەوۋە ھاتوون، نايانناسىت؟

ئەمەى وت و رووى كامپىراكەى لە ئىمە كىرد و وتى: ئەم دوو ئاغايەن.

ئەوېش سىلاوى لىكىردىن و ناوېشانى شوئىنى كاركىردنى خۆى پىچ وتىن و وتى: ھەر كارىكتان ھەبىت لە خىزمەتتان دام.

مىنىش پىم وت: نامانەوۋى ئەزىتەت بىدەين.

كە وام پىي وت، ماكسىيەكەى خۆى ھەلدابەوۋە و بە توندى شاپىكى لە قوزى خۆى دا و وتى: ئەزىتەتى چى، بەم قوزە بۆتان دەكەم.

كەواى وت، رووم لە ژنە گەوادەكە كىرد و پىم وت: ئىمە لە گوئى گادا نووستووين، ھەرجى بلىي بروات پى دەكەم.

مەزارى ھەسەن زىرەك

نانى بەيانىمان خوارد ولەگەل محەمەد كۆسە بۇ سەر گۆرى
ھەسەن زىرەك لە شارى بۆكان بەرىكەوتىن. ھەرچەند دوو جارى
تريش چووبوومە سەر گۆرى ھەسەن زىرەك، بەلام پىم خۆش بوو
جارتىكى تريش سەردانى بىكەم.

پىش نيوەرۇگەيشتىنە سەر گۆرەكەي، وەخت بوو نەيناسمەۋە،
گۆرانكارپىكى زۆرى بە سەر ھاتبوو. جارى پىشوو كە ھاتم كىيى
نالەشكىن لە دەرەۋەي شار بوو، چواردەۋرى چۆل بوو، بەلام ئەم
جارەيان كەۋتبووە ناۋجەرگەي گەرەك و چواردەۋرىشى. مال بوو.
پىشتر تەنھا گۆرى ھەسەن زىرەكى لى بوو، بەلام ئىستاگۆرى قالە
مەرەي شىمال زەن و شاعىرىكى خەلكى بۆكانىشى. لى بوو. ھەندىك
دار و درەخت و گولى جوانى لى چاندرابوو، بە چىمەنى سەوز دەۋرە
دراوو، ھەرۋەھا ھەندىك كورسى دانىشتىش لە دەۋرى چىمەنەكە
بۇ دانىشتى گەشتىاران داندرابوو، ۋەكو پاركىكى خنجىلانەي لى
كرابوو.

جادر كۆمبارس كە چاۋى بە گۆرى ھەسەن زىرەك كەۋت،
مۆبايلەكەي دايە دەست محەمەد كۆسە و پىتى وت: ۋىنەيەكم
لەگەل گۆرى ھەسەن زىرەك بۇ بگرە، ۋابكە نووسىنى سەر
كىلەكەشى بە تەۋاۋەتى ديار بىت.

منىش چوومە سەر گۆرى قالە مەرە و ۋىنەيەكى سىلفىم لەگەل
گرت، ۋىستم بگەرىمەۋە لاي جادر و محەمەد كۆسە و ۋىنەيەكىش

لە گەل گۆرى ھەسەن زىرەك بىگرم، كە ئاورم دايەو، ھەبدولا شىخانىم لە ژىر دارىك بىنى، لە سەر پارچە مەقابايەك خەوى لى كەوتىوو. بانگى جادرم كىرد و پىتم وت: سەيرى ئەم پىاو ەكە لە ژىر ئەم دارە خەوى لى كەوتوو، ئەو ەبدولا شىخانىيە، يان من چاوم رەشكە و پىشكە دەكات

تەماشايەكى كىرد و بە سەر سورمانەو ەوتى: خۆ بە راستى ئەو ەبدولا شىخانىيە، ئەو ە بۆ لىرە خەوتوو؟

لىي نىزىك بووینەو ە و بانگمان كىرد، (ەبدولا ەستەو)، كە گوئي لە دەنگى ئىمە بوو، لە خەو ەلسايەو، كە ئىمەى بىنى، لە خۆشيان وەخت بوو بال بگىرت و بفرىت. باو ەشى پىدا كىردىن و لە پىرمەى گىيانى دا، بە چاوى پىر لە فرمىسكەو ەوتى: كالى بۆكانى مىردى پى نەكردم، براكانى زۆريان لى دام و بە درەنگى شەو فرەيان دامە سەر شەقام.

منىش وتم: ئەدى ماھىر كرمانجە لە گەل نەبوو؟

وتى: ئەو پىش پىشى تى كىردم و بە جىي ەتىشم.

جادرىش وتى: بە وردى بۆمان باسكە چى روویداو؟

وتى: خۆت دەزانى چەند سالىكە ئەو كالى بۆكانىيە بەندىزەم خۆش دەوى، بەلىنى پى دابووم كە ھاوسەرگىرىم لە گەل بكات. منىش لە گەل ماھىر كرمانجە ھاتىن بۆ خوازىيىنى. ماھىر وتى (لە شارى ورى ەندىك كارم ەيە، تۆ برۆ لاى منىش دواپى دىم. ئەو ەبوو دوپىي ھاتمە بۆكان و چوومە مالىيان و داواى دەستىم لە براكانى كىرد. براكانى وتيان بەو مەرجە خوشكى خۆمانت پى دەدەين، دەپ لىرە خانوئىكى بۆ بگىرت و لە سەر ناوى دابنىيت.

عەبدوللا شیخانی بە چاوی پر لە فرمێسکەووە بەردەوام بوو لە گێڕانەووە وێ: پشت ئەستوور بووم بەو ھاوڕێیەم، چونکە کەسێکی خوا پێداو و دەوڵەمەندە، بۆیە لە گەلیان چوومە نووسینگەیەکی فرۆشتنی خانوو بەرە و خانوێکم بۆ کڕی. وتم بە یانی ھاوڕێیە کەم دیتە ئێرە و پارە کەم لە جیاتی دەدات.

جادر کۆمبارسیش وێ: ئەم ماھیر کرمانجە تەقە بە فلسەووە دەنێت، چۆن پارە ی خانوویکت لە جیاتی دەدات؟

ئەویش وێ: چاکەم بە سەرییەووە هەبە، بۆیە لێم رادەبێنی. بێرته جارێکیان یەك ملیۆن دینارم لە تۆ وەرگرت کتیبێکم لە سەر خەرجی خۆم بۆی چاپکرد؟

جادریش وێ: باشم لەبیرە، بە هەردووکتان کلاوتان لە سەری من نا، نەتۆ پارە کەت دامەووە نە ئەویش.

کەوای پێ وت، سەری خۆی شۆر کرد و هیچ قسە یەکی نە کرد.

منیش وتم: پێت نەوتین دوا یی چی روویدا؟

عەبدوللا شیخانیش وێ: درەنگی شەو ماھیر کرمانج گەیشته بۆکان و ھاتە لامان، کالێ بۆکانی بەندیژ پێی وت (عەبدوللا شیخانی خانوویکی بۆ کڕیوم، ھێشتان پارە کە ی نەداو، گوا یە تۆ پارە کە ی لە جیاتی دەدەیت). لە جیاتی قسە کەم پشتراست بکاتەووە و پشترگیریم لێ بکات، منی بە درۆ خستەووە و کۆمەلێک قسە ی ناشیرینیشی. پێ وتم.

جادر کۆمبارسیش وێ: دەستی خۆشبێت، ئە گەر تۆ بە پارە ی من کتیب بۆی چاپ نە کردبە، ئێستا بێرێزی پێ نە دە کردیت.

منىش وتم: كە پارەكەى لە جياتى نەدايت، كالى بۆكانى
هەلوئىستى جى بوو؟

وتى: كە كالى بۆكانى ئەوھى گوئى لى بوو، خوئى و براكانى جى
خراپە پىيان كردم و بەو شەوھە درەنگە لە مالى خوئان دەريان كردم.

منىش وتم: كەوايى لە دوئىيى شەوھوھە لىرە خەوتوويت؟

وتى: ھىچ شوئىتيك نەبوو بۆى بجم و كەسىشم لىرە نەدەناسى،
بۆيە ناچار بووم لە سەر مەزارى ھەسەن زىرەك بخەوم.

منىش وتم: بۆكان شارىكى گەورەيە، ئەگەر ھوتىلېشى. لى نەبىت،
شوقەى بە كرىدانى لىيە، بۆچى شوقەيەكت بە كرى نەگرت؟

وتى: پارەم كەم پى بوو، بەشى گرتى ھوتىل و شەقەى نەدەكرد.

جادريش وتى: ئەگەر ئىمە نەھاتباينە سەر گوئى ھەسەن زىرەك
تۆچىت دەكرد؟

وتى: ئىوھە فرياد رەسن، خودا ئىوھى بۆ من ناردووه، ئەگەر
نەھاتبان دەبوو بە زەلېلى لىرە بم و چاوم لە رەحمى خودا بىت،
دەرگاىە كم بۆ بكتەوھە.

منىش وتم: ئاويك بە دەموچاوت دابكە و خۆت كۆكەوھە،
لە گەل ئىمە وەرە. ئۆتۆمبىلمان گرتووه، دەمانباتە شارى بانە،
شەويك لەوئى دەمىنەنەوھە، دوايى دەچىنە شارى سەردەشت و
لەوئىشەوھە بۆ شارى خانى و لە مەرزى حاجى ئۆمەران دەگەرئىنەوھە
شارى ھەولير.

كە وام پىي وت، لە خوئىيان ئاو بە دەمى رانەدەوھەستا، چووھە
ئاودەست، خوئى بەتال كرد و ئاوي بە دەموچاوى داگرد و ھاتەوھە

لامان. جادىرىش بە پىكەننەۋە پىي وت: ئەۋەى پارەى من بە ناھەق
بخوات، خودا تۆلەى مى لى دەكاتەۋە و ئەۋەا گەرى دەكات.

ئەۋىش وتى: ئىمە براين، پارەى تۆ ھى كىيەۋ ھى مى ھى كىيە؟

ئەۋىش وتى: ئەۋە بە كەمجار نىيە تۆ پارەى مى دەخۆيت،
چەندجارى تىرىش پارەت بە قەرز لى ۋەرگرتوۋمە و دۋايش
نەتداۋمەتەۋە.

منىش وتم: ئىستا كاتى گلەپى و گازاندە نىيە، عەبدوللا بۆ خۆى
پەرىپوت بوۋە و ۋەكو رىۋى لەرى لى ھاتوۋە، ئەگەر ئىمە بە كەلى
نەبەين ئەى كى بە كەلى دىت.

جادىرىش روۋى لە عەبدوللا شىخانى كرد و بە پىكەننەۋە پىي
وت: برۆ سۋارى ئۆتۆمبىل بە، بە خىرى خۆمان نانىكت بۆ دەكەين
و لەگەل خۆمان دەتەبەنەۋە ھەۋلىر.

پىش ئەۋەى بگەينە ناۋ شارى بانە، لە چۆمىكىدا رىستوراننىكى
خۆشى لى بوۋ، لاماندابە ئەۋى و دوۋ ماسى سەر رەزۋومان داۋاكرد.
تا ماسىيەكان ئامادە بوۋن، لە ژىر دار گوتىزە بلىندەكانى ئەۋ چۆمە
دانىشتىن و ھەندىك وىنەمان گرت و عەبدوللا شىخانىش ھەيرانى
بۆ گوتىن تا ماسىيەكان ھات لە گوتن نەۋەستا و خەمى دابىرانى لە
كالى بۆكانى پى دەپەۋاندەۋە و ناۋە ناۋەش مەمەد كۆسەش بە
گۆرانبىيەكانى ھەسەن زىرەك و ماملى لى ۋەردەگرتەۋە، تا
ماسىيەكان ھاتن ئاگامان لەۋ دۇنيايە نەماۋو تەۋاۋ دابىراۋوین.

دىار بوۋ جادر كۆمبارسىش بەرامبەر عەبدوللا شىخانى زۆرى لە
دلىدا بوۋ، پىي وت: ئەۋجە ئاقل بەۋ ۋاز لە فەرت و فەل و
ساختەچىياتى بىنە. مادام پارەت نىيە، بۆچى داخۋازى كچى خەلك
دەكەيت.

منىش وتم: لە ۋە سەرم سورماۋە عەبدوللا شىخانى لە ھەولير و
كالى بۆكاني بەندىژ لە بۆكان، چ شتىك ئىۋەى بەيەك گەياندوۋە وا
بىتتە خوازىتى؟

عەبدوللاش وتى: خۆشم دەۋى، سالتىك پىش ئىستا لە ھەولير
دەعوەتم كرد و لە گەرەكى عەرەبان خانوونىكم بۆى گرت، ماۋەى
سالتىك كرىكەم بۆى دا، كەچى بۆ پارە منى فروشت و مىردى پى
نەكردم.

جادرىش وتى: دەشتوبىست من مۆبايلىكى ئايفۇنت بۆ بكرم تا بە
ديارى بۆى بىتت.

منىش وتم: بە راستىتە؟

وتى: ئە گەر بروام پى ناكەيت، لە خۆى بېرسە.

بە عەبدوللا شىخانيم وت: ئەۋە راستە؟

كە وام پى وت، سەرى خۆى داخست و ھىچ دەنگى نەكرد.

بە ھەر حال، نانى نىۋەرپۇمان لەورىستورانته خوارد و بەرەو
شارى بانە بەرى كەوتىن. دواى نوژى ئىۋارە گەيشتىنە شارى بانە و
لەۋى شوقەيەكمان بە كرى گرت و شەۋىك لەۋى ماينەۋە. نانى
بەيانىمان لەۋى خوارد و دواى بەرەو شارى سەردەشت بەرى
كەوتىن. لە سەر رووبارى سىروان و بەنداۋى سەردەشت ھەندىك
ۋىنەمان گرت و دواى بەرەو شارى خانى و مەرزى تەمرچىن و حاجى
ئۆمەرەن رۆيشتىن.

كە گەيشتىنە مەرزى تەمرچىن، شوفىرەكانى مەرز بە محەمەد
كۆسەيان وت: لە كۆى دىتتەۋە؟

وتى: ئەم ئاغاينەم بىر دېۋە شارى بانە، دوتى شەۋ لەۋى
بوۋىن، ئەمرو بەيانىش چوۋىنە شارى سەردەشت و بەرىگى ئەۋى
گەرەينەۋە.

يەكەك لە شوۋىرەكان وتى: لە بانە و سەردەشت چ باس و
خواسە؟

وتى: ھىچ لە گۆرى نەبوو.

ئەۋىش وتى: دوتى شەۋ ھىكۈۋمەت پاسدارىكى زۆرى بۇ شارى
خانى ھىتابو، خۇپشانەرانىان دايە بەر دەستىزى گوللە و يانزە
كەسىان شەھىد كىر و نىكەكى چوار سەد كەسىشىان بىرىندار كىر.

كە ئەۋەكى گۆى لى بوو، رەنگى تىكچوۋ، پەيۋەندى بە ژنەكەكى
كىر و پىي وت: ئىۋە سەلامەتن؟

ژنەكەشى وتى: گولەيەك بەر رانى كچە بچوۋكە كەمان كەۋتوۋە،
بەلام خۇش بەختانە، مەترسى لە سەر ژيانى نىيە و براكانت فرىاي
كەۋتن و بىرەيانە بىمارستانى نەغەدە و فىشەكە كەيان لە ناۋرانى
دەرھىنا، ئىستا تەندروستى باشە.

ئىتر ھاتىنەۋە و ئاۋدىو بوۋىن و عەبدوللا شىخانىشمان رىگار كىر
و گەيانەمانەۋە ئەم دىۋى خۇمان.

جادر كۆمبارس ئۆتۆمبىلەكەكى لە گەرەكەك لە حاجى ئۆمەران
راگرتىۋو، كە لە مەرزى حاجى ئۆمەران پەرىنەۋە، بە تاكسىيەك چوۋىنە
گەرەكەكە جانناكانمان خستە ناۋ ئۆتۆمبىلەكەكى و گەرەينەۋە
شارى ھەۋلىر.

لە رىگاشناوۋە ناوۋە پشووومان دەدا، عەبدوللا شىخانى رىگا
دوورەكەى نىوان حاجى ئۆمەران و ھەولېرى بە ھەيران چىرىن و ناوۋە
ناوۋەش چىرۆكى خۆشەويستى خۆى دەگەل كالى بۆكانى بۆ
دەگىراينەوۋە. ئەمەش بوو ھەوئى رۆمانىكى تر كە سەرىدەى پر لە
سەمەرە و زەبۆكى ژيانى ئەو پياوۋە لە نىوان ھەولېر و بەغدا و بۆكان و
چۆنىەتى گرتى و بەربوونى لە زىندانەكانى ئەمن لە سەردەى رژىمى
بە عس و سەردەى دواى راپەرىن و تا رۆژگارى ئەمىرۆى شىكسى
خۆشەويستىيەكەى و رەتكردنەوۋەى ھىنانى كالى بۆكانى و دەيان
چىرۆكى بە سەلىقەى تر دەكەونە ناو تىماى رۆمانەكە.....
چاوەرواپ بن.

چىرۇك نووس و رۇمان نووس (كەمال سەعدى):

- سالى ۱۹۵۶ لە شارى ھەولير لە داىكىوۋە.
- بىروائەمى بە كالۇرىئۇس، ماستەر و دىكتوراى لە ياسا دا ھەبە.
- دەيان كىتئى چاپىراوى لە بىوارى ياسا، ئەدەب و رۇشنىرى دا ھەبە.
- دەيان بابەتى ئەدەبى و رۇشنىرى و ياساى لە رۇزنامە و گۇفارەكان بىلاو كىردۇتەۋە.
- ئەندامى [يەككىنى نووسەرانى كورد و سەندىكاي رۇزنامە نووسانى كوردستان] ۴.

=====

ئەۋ كىتئابەنى نووسەر جابى كىردوون لە بىوارى چىرۇك و ئەدەب دا:

- شەش كورنە چىرۇكى كوردى/ ھاۋبەش، ھەولير چاپخانەى شارەۋانى، ۱۹۷۶.
- ون بوون/ كۆمەلە چىرۇك، ھەولير چاپخانەى ۋەزراھى رۇشنىرى، ۱۹۸۴.
- دەرگا/ كۆمەلە چىرۇك، بەغداد چاپخانەى الزمان، ۱۹۹۰.
- سەعید زەبۇكى لای خۇمان/ رۇمان، ھەولير چاپخانەى ۋەزراھى رۇشنىرى، ۱۹۹۷.
- تىرچىو/ كۆمەلە چىرۇك، ھەولير چاپخانەى زانكوى سەلاھەددىن، ۲۰۰۰.
- فەنتازىا/ كۆمەلە چىرۇك، ھەولير بىزاقى رۇشنىرانى نوپخواز، ۲۰۱۰.
- مەملەكەتى رۇبۇتەكان/ چاپخانەى مىنارە-ھەولير، ۲۰۱۷.
- بىرەۋەرى جەنگاۋەرتىك/ رۇمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۱۸.
- خانمىياز/ رۇمان، چاپخانەى مىنارە لە شارى ھەولير، ۲۰۱۹.
- ھەج و عومرە/ رۇمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۱۹.
- رۇزگارە تارىك و دىۋارەكان - رۇمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۱۹.
- تىرىفەى مانىگەشەۋ/ كۆبەرھەمى چىرۇك، لە بىلاۋىكراۋەكانى دەرگاى موكىيان بۇ چاپ و بىلاۋىكرىدەۋە، چاپخانەى تاران، ۲۰۲۰.
- شەۋانى باكۇ/ رۇمان، چاپخانەى تاران، ۲۰۲۰.
- رۇمانى قىرچۇك/ دەرگاى موكىيانى بۇ چاپ و بىلاۋىكرىدەۋە، چاپخانەى ھىتى، ۲۰۲۳.

